ჭაბუკი ქირია

ტექსტები და ტესტური დავალებები

კითხვა/წერა

ქართული ენის შემსწავლელთათვის

თბილისი 2012

ჭაბუკი ქირია

ტექსტები და ტესტური დავალებები

კითხვა/წერა

ქართული ენის შემსწავლელთათვის

გამომცემლობა „მერიდიანი“
თბილისი 2012

1. ოჯახი. ნათესაობა. ჩემი სახლი.

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი და უპასუხეთ კითხვებს:*

მე და ჩემი ოჯახი

მე ვარ სოსო. მე მყავს დედა და მამა. დედაჩემს ჰქვია მარიამი, მამაჩემს – გივი.
მე მყავს ცოლი და შვილები. მე მყავს სამი ბიჭი და ოთხი გოგო.
მე მყავს ერთი და, ნანა. ნანას ჰყავს ქმარი და ერთი გოგო.
ჩემს ძმას, ზურას, ჰყავს ცოლი და ორი ბიჭი.

- **რამდენი შვილი ჰყავს სოსოს?**

_____

- **რამდენი და-ძმა ჰყავს სოსოს?**

_____

- **რა ჰქვია სოსოს დას?**

_____

- **რა ჰქვია სოსოს ძმას?**

_____

- **ვის ჰყავს ერთი გოგო?**

_____

- **ვის ჰყავს ორი ბიჭი?**

_____

- ვის არ ჰყავს გოგო?

- რამდენი ძმა ჰყავს ნანას?

- ვის ჰყავს შვიდი შვილი?

- ვისი ძმაა ზურა?

- რამდენი ძმა ჰყავს ნანას?

- რამდენი შვილიშვილი ჰყავთ მარიამს და გივის?

---

1. ოჯახი. ნათესაობა. ჩემი სახლი.

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი და უპასუხეთ კითხვებს:*

მე და ჩემი ოჯახი

მე ვარ სოსო. მე მყავს დედა და მამა. დედაჩემს ჰქვია მარიამი, მამაჩემს – გივი.
მე მყავს ცოლი და შვილები. მე მყავს სამი ბიჭი და ოთხი გოგო.
მე მყავს ერთი და, ნანა. ნანას ჰყავს ქმარი და ერთი გოგო.
ჩემს ძმას, ზურას, ჰყავს ცოლი და ორი ბიჭი.

- **რამდენი შვილი ჰყავს სოსოს?**

_____

- **რამდენი და-ძმა ჰყავს სოსოს?**

_____

- **რა ჰქვია სოსოს დას?**

_____

- **რა ჰქვია სოსოს ძმას?**

_____

- **ვის ჰყავს ერთი გოგო?**

_____

- **ვის ჰყავს ორი ბიჭი?**

_____

- ვის არ ჰყავს გოგო?

- რამდენი ძმა ჰყავს ნანას?

- ვის ჰყავს შვიდი შვილი?

- ვისი ძმაა ზურა?

- რამდენი ძმა ჰყავს ნანას?

- რამდენი შვილიშვილი ჰყავთ მარიამს და გივის?

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

• • •

ვაჟიშვილის, ძმის, ბიძაშვილის, მამიდაშვილის, დეიდაშვილის ცოლს **რძალი** ჰქვია, ხოლო ქალიშვილის, დის, ბიძაშვილის, მამიდაშვილის, დეიდაშვილის ქმარს ჰქვია **სიძე**. ქმრის ძმას ჰქვია მაზლი, დას კი – **მული**. ცოლის ძმას ჰქვია ცოლისძმა, ცოლის დას კი – **ცოლისდა**.

დების ქმრები ერთმანეთის **ქვისლები** არიან.

ქმრის დედას ჰქვია დედამთილი, ხოლო მამას – **მამამთილი**.

ცოლის დედას ჰქვია სიდედრი, ხოლო მამას – **სიმამრი**.

ჩემი ოჯახი და ნათესავები

მე მყავს დედა და მამა. მე მათი შვილი ვარ. მე მყავს ორი **ბებია** და ორი **პაპა**. დედაჩემის დედა ჩემი ბებიაა. ასევე ბებიაა ჩემთვის მამაჩემის დედა. დედაჩემის მამა ჩემი პაპაა. პაპას სხვანაირად **ბაბუასაც** ეძახიან. მამაჩემის მამაც ჩემთვის პაპა ანუ ბაბუაა.

მე მყავს ერთი **და** და ერთი **ძმა**. მე უფროსი **შვილი** ვარ. ჩემი ძმა შუათანაა, ხოლო ჩემი და კი – უმცროსი.

დედაჩემის ძმა ჩემი **ბიძაა**, ხოლო და – **დეიდა**. მამაჩემის ძმაც ბიძაა, და კი – **მამიდა**.

მე მყავს **ბიძაშვილები, დეიდაშვილები** და ერთი **მამიდაშვილი**.

ჩემი ბიძაშვილები, სანდრო და ლევანი, ჯერ პატარები არიან, სკოლაში დადიან. სანდრო მეოთხე კლასშია, ლევანი – მეხუთეში.

ჩემი **დეიდაშვილები**, ნანა და ზურა, ჩემზე უფროსები არიან. ნანა გათხოვილია. მისი **მეუღლე** სტომატოლოგია. მათ ჰყავს სამი შვილი: ორი **ვაჟი** და ერთი **ქალიშვილი**. ნანას **დედამთილი** და **მამამთილი** პენსიონერები არიან. ზურაც დაოჯახებულია. მის **ცოლს** ჰქვია ლია. მათ ჰყავთ ორი ქალიშვილი. ზურას **სიდედრი** ჰყავს, **სიმამრი** – არა.

ჩემი მამიდაშვილი **დედისერთაა**, მას არ ჰყავს არც და, არც ძმა.

ბებიაჩემს ჰყავს სამი შვილი, ცხრა **შვილიშვილი** და ორი **შვილთაშვილი**. ჩვენ მისი **შთამომავლები** ვართ.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები.*

I. **დის ქმარი არის ჩემი:**

(1) ბაბუა

(2) სიძე

(3) მამამთილი

(4) მაზლი

II. **დედაჩემის მაზლი არის ჩემი:**

(1) ძმა

(2) ბიძა

(3) ბიძაშვილი

(4) დეიდაშვილი

III. დედაჩემის მული არის ჩემი:

(1) დეიდა

(2) და

(3) მამიდა

(4) ბიცოლა

IV. ძმის ცოლი არის ჩემი:

(1) დეიდა

(2) რძალი

(3) მული

(4) დედამთილი

V. დედაჩემის დედამთილი არის ჩემი:

(1) ბიცოლა

(2) ბებია

(3) დეიდა

(4) მამიდა

VI. დედაჩემის მამამთილი არის ჩემი:

(1) ბაბუა

(2) ბიძა

(3) ბიძაშვილი

(4) მაზლი

VII. მამაჩემის სიმამრი არის ჩემი:

(1) ბიძა

(2) ბაბუა

(3) სიძე

(4) ცოლისძმა

VIII. მამაჩემის სიდედრი არის ჩემი:

(1) ბიცოლა

(2) დეიდა

(3) ბებია

(4) მამიდა

IX. ქმრის მამას ჰქვია:

(1) სიმამრი

(2) მამამთილი

(3) ბიძა

(4) ბაბუა

X. ქმრის დედას ჰქვია:

(1) დეიდა

(2) დედამთილი

(3) სიდედრი

(4) მამიდა

XI. დეიდაჩემის ქმარი არის:

(1) მამაჩემის სიმამრი

(2) მამაჩემის ბიძა

(3) მამაჩემის ქვისლი

(4) მამაჩემის ბაბუა

XII. ცოლის მამას ჰქვია:

(1) მამამთილი

(2) ბაბუა

(3) ბიძა

(4) სიმამრი

XIII. ცოლის დედას ჰქვია:

(1) სიდედრი

(2) დეიდა

(3) დედამთილი

(4) ბიცოლა

XIV. დედაჩემის დედა არის ჩემი:

(1) მამიდა

(2) ბებია

(3) დეიდა

(4) ბიცოლა

XV. მამაჩემის მამა არის ჩემი:

(1) ბიძა

(2) ბაბუა

(3) მაზლი

(4) ბიძაშვილი

XVI. ბიძაჩემის ცოლი არის ჩემი:

(1) დეიდა

(2) მამიდა

(3) ბიცოლა

(4) მამიდაშვილი

❖ შეავსეთ ცხრილი (საჭიროებისას გამოიყენეთ პლუს /+/ და მინუს /-/ სიმბოლოები):

	დედა	მამა	ბებია	ბაბუა	და	ძმა	მამიდა	დეიდა	ბიძა
მე მყავს									
რა ჰქვია?									
რამდენი წლისაა?									

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

მსოფლიოში ყველაზე დიდი ოჯახი

მსოფლიოში ყველაზე დიდი ოჯახი ჰყავს ზიონა ჩანას. იგი განეკუთნება იმ რელიგიურ მიმდინარეობას რომელიც არ კრძალავს მრავალცოლიანობას, ის ბედნიერია, რომ ჰყავს ამხელა ოჯახი და ამაყობს ამით. მას ჰყავს 39 ცოლი, 94 შვილი, 14 რძალი და 33 შვილიშვილი.

ეს ოჯახი ცხოვრობს ერთ 4-სართულიან სახლში, რომელშიც დაახლოებით 100 ოთახია. ეს სახლი მდებარეობს ინდოეთის ერთ-ერთ შტატ მიზორამში.

საღამოობით დიასახლისები ვახშმისთვის ამზადებენ 30 ქათამს, დაახლოებით 60 კილო კარტოფილს და 100 კილო ბრინჯს.

I. **სად ცხოვრობს მსოფლიოში ყველაზე დიდი ოჯახი?**
   (1) ჩინეთში
   (2) ინდოეთში
   (3) არაბეთში
   (4) აზერბაიჯანში

II. **რამდენი წევრისგან შედგება ზიონა ჩანას ოჯახი?**
   (1) ას ოთხმოცი წევრისგან
   (2) ას ოთხმოცდაერთი წევრისგან
   (3) ას სამოცდაერთი წევრისგან
   (4) ორას ოთხმოცდაერთი წევრისგან

III. **რამდენი შვილი ჰყავს ზიონას?**
   (1) ოცდათოთხმეტი
   (2) ორმოცდათოთხმეტი
   (3) ოთხმოცდათოთხმეტი
   (4) სამოცდათოთხმეტი

IV. **რამდენი მეუღლე ჰყავს ზიონა ჩანას?**

(1) ცხრამეტი

(2) ოცდაცხრამეტი

(3) ორმოცდაცხრამეტი

(4) სამოცდაცხრამეტი

V. **რამდენი ვაჟიშვილი ჰყავს ზიონა ჩანას?**

(1) ოთხმოცდათოთხმეტი

(2) თოთხმეტი

(3) ტექსტში არ ჩანს

(4) ოცდაცამეტი

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

წერილი ჯერალდინას

ძვირფასო!

ახლა ღამეა. ახალი წლის ღამე. სძინავს შენს და-ძმას. დედაშენსაც კი ჩაეძინა. შენ ისე შორს ხარ ჩემგან... შორს, ზღაპრულ პარიზში. დიდებულ სცენაზე ცეკვავ. ვიცი, ამ ლამაზ სპექტაკლში მზეთუნახავის როლს ასრულებ. იყავი მზეთუნახავი და იცეკვე. იყავი ვარსკვლავი და იკაშკაშე. მაგრამ თუკი მაყურებლის ოვაციებმა დაგათროს, დაჯექი სადმე კუთხეში და ჩემი წერილი წაიკითხე, ყური მიუგდე მამაშენის ხმას. მე მამაშენი ვარ ჯერალდინა! მე ჩარლი ჩაპლინი ვარ, ჩარლი ჩაპლინი!

... იცი კი, რამდენჯერ ღამე გამითევია შენს სასთუმალთან? სულ ზღაპრებს გიყვებოდი!

ჰო, მე ჩარლი ვარ! ბებერი მასხარა. დღეს შენი ჯერია. იცეკვე! მე დახეული შარვლით ვცეკვავდი, შენ პრინცესის სამოსი გაცვია.

მაგრამ ხანდახან მიწაზეც დაეშვი! ... ჯერალდინა! შუაღამისას იმ დიდებული დარბაზიდან რომ გამოხვალ, ხანდახან მეტროში ჩადი. ქალაქი დაათვალიერე, იარე ფეხით ან ავტობუსით. ხალხს დააკვირდი! და თუნდაც დღეში ერთხელ მაინც შენს თავს უთხარი: „მეც ერთ-ერთი ამათგანი ვარ!"

ჩარლი წავა, ჯერალდინა, და შენ იცოცხლებ... მე არ მინდა, ოდესმე სიღარიბე გამოსცადო. ამ წერილთან ერთად გიგზავნი ჩეკის წიგნაკს - ხარჯე, რამდენსაც მოისურვებ, ოღონდ გახსოვდეს: ორ ფრანკს რომ დახარჯავ, მესამე სხვას მიეცი, ვისაც ის ერთი ფრანკიც არა აქვს. მისი პოვნა არ გაგიჭირდება.

[illegible] დაბერდა, ჯერალდინა! მე მინდა, რომ არ დაივიწყო მამაშენი ჩარლი. მე ანგელოზი არ ვყოფილვარ, მაგრამ მუდამ ვცდილობდი, ადამიანი ვყოფილიყავი. ეცადე შენც.

გკოცნი, მიყვარხარ!

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. ვის სწერს ჩარლი წერილს?
(1) შვილს
(2) ცოლს
(3) დეიდას
(4) დას

II. ვინ არის წერილის ავტორი?
(1) ჯერალდინას ქმარი
(2) ჯერალდინას მამა
(3) ჯერალდინას ძმა
(4) ჯერალდინას შვილი

III. ჩარლი წერილს წერს:
(1) 26 მაისს
(2) 4 ივლისს
(3) 8 მარტს
(4) 1 იანვარს

IV. ჯერალდინა არის:
(1) პოეტი
(2) მომღერალი
(3) მოცეკვავე
(4) მოქანდაკე

V. სად ცხოვრობს ჯერალდინა?
(1) ესპანეთში
(2) ინგლისში
(3) საფრანგეთში
(4) იტალიაში

VI. რამდენი შვილი ჰყავს ჩარლის?
(1) ორი
(2) სამი
(3) ხუთი
(4) ერთი

VII. რას ნიშნავს სიტყვები - „ ჩარლი წავა“ ამ კონტექსტში: ჩარლი წავა, ჯერალდინა, და შენ იცოცხლებ...
(1) ჩარლი გასტროლებზე წავა
(2) ჩარლი ოჯახს მიატოვებს
(3) ჩარლი იმოგზაურებს
(4) ჩარლი მოკვდება

VIII. რატომ ურჩევს ჩარლი შვილს, რომ მეტროში ჩავიდეს?
(1) იმიტომ, რომ მეტროში ზაფხულში გრილა, ზამთარში თბილა
(2) იმიტომ, რომ მეტრო ყველაზე სწრაფი ტრანსპორტია
(3) იმიტომ, რომ მეტროში უბრალო ხალხს ნახავს
(4) იმიტომ, რომ მეტრო უსაფრთხო ტრანსპორტია

IX. **რას ნიშნავს გამოთქმა: ხანდახან მიწაზეც დაეშვი!**

(1) ნურაფრის ნუ შეგეშინდება

(2) თავმდაბალი იყავი

(3) გაბედულად იმოქმედე

(4) იყავი პრინციპული

❖ *დაწერეთ ჩარლის დახასიათება.*

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

ორი ძმა

(სულხან-საბა ორბელიანის მიხედვით)

იყო ორი ძმა. უფროსს ცოლ-შვილი ჰყავდა. უმცროსი კი უცოლო იყო. ძმები გაიყარნენ და რაც კი ჰქონდათ, ყველაფერი შუაზე გაიყვეს. გაყოფის შემდეგ ერთი ძმის პურის ორმო ერთ მხარეს იყო, მეორისა – მეორე მხარეს. უფროსი ამოიღებდა თავისი ორმოდან პურს, უმცროსი ძმის ორმოში ჩაყრიდა და იტყოდა:

– მე ცოლ-შვილი მყავს, მარტო არა ვარ, მეხმარებიან; ჩემს ძმას არავინ არა ჰყავს, ეს მისი იყოს, მან ჭამოსო.

უმცროსი ძმაც ამოიღებდა თავისი ორმოდან პურს და უფროსი ძმის ორმოში ჩაყრიდა.

– მე მარტო ვარ და ცოტა საჭმელი მჭირდება, ჩემი ძმა კი ოჯახის პატრონია, მას უფრო მეტი სჭირდება და მისი იყოსო.

- **რომელი ძმა იყო ცოლიანი? პასუხი დაასაბუთეთ** (წარმოადგინეთ სათანადო ადგილი ტექსტიდან).

- **რომელ ძმას არ ჰყავდა მეუღლე? პასუხი დაასაბუთეთ** (წარმოადგინეთ სათანადო ადგილი ტექსტიდან).

- **რომელ ძმას დარჩა გაყოფის დროს მეტი ქონება?** პასუხი დაასაბუთეთ (წარმოადგინეთ სათანადო ადგილი ტექსტიდან).

- **რომელი ძმა იყო უფრო კეთილი? პასუხი დაასაბუთეთ** (წარმოადგინეთ სათანადო ადგილი ტექსტიდან).

იგავის მიხედვით დაწერეთ თემა: **ძმობა.**

დაწერეთ თემა: **ჩემი ოჯახი.**

დაწერეთ თემა: **ჩემი ნათესავები.**

შეავსეთ კროსვორდი.

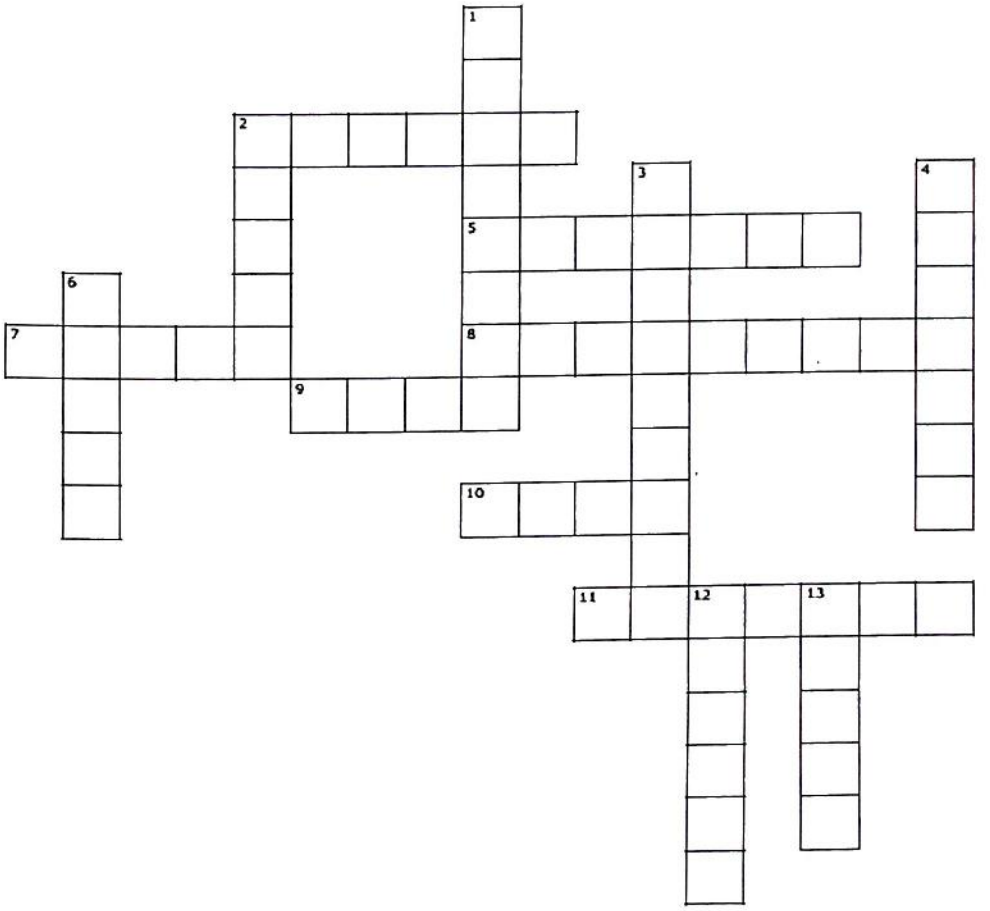

ჰორიზონტალურად

2. ბიძის ცოლი

5. ცოლის დედა

7 დედის ან მამის დედა

8. ქმრის მამა

9. დედის ან მამის ძმა

10. ქმრის და

11. ცოლის მამა

ვერტიკალურად

1. ცოლის ძმა

2. დედის ან მამის მამა

3. ქმრის დედა

4. ცოლის და

6. დედის და

12. მამის და

13. ქმრის ძმა

2. ადამიანის სხეულის ნაწილები.

ადამიანის სხეულის ნაწილების ჩხუბი

(იაკობ გოგებაშვილის მიხედვით)

ერთხელ ადამიანის სხეულის ნაწილებმა ჩხუბი დაიწყეს.

ფეხებმა თქვეს:

– აღარ გვინდა თქვენი ტარება. თქვენ თვითონ იარეთ!

ხელებმა თქვეს:

– აღარ გვინდა ამდენი მუშაობა თქვენთვის! თქვენ თვითონ იმუშავეთ!

პირმა თქვა:

– თქვენ თვითონ ჭამეთ!

თვალებმა თქვეს:

– აღარ გვინდა ყურება!

ყურებმაც უარი თქვეს სმენაზე.

ასე შეწყვიტეს ერთმანეთის სამსახური სხეულის ნაწილებმა. მაგრამ ყველა ნაწილი დასუსტდა და სხეულმა სიკვდილი დაიწყო. მაშინ მიხვდნენ ისინი, რომ ჩხუბით ერთმანეთს დაღუპავდნენ. შერიგდნენ და დაიწყეს ერთმანეთის დახმარება.

სხეული ისევ ჯანმრთელი და ღონიერი გახდა.

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- **სხეულის რომელმა ნაწილმა დაიწყო ჩხუბი?**

_____

- **რაზე თქვეს უარი ფეხებმა?**

_____

- **რაზე თქვეს უარი ხელებმა?**

_____

- **როგორი გახდა ადამიანი იმის გამო, რომ ყურებმა უარი თქვეს მოსმენაზე?**

_____

- **როგორი გახდა ადამიანი იმის გამო, რომ თვალებმა უარი თქვეს ყურებაზე?**

_____

- **რა შედეგი მოჰყვა სხეულის ნაწილების ჩხუბს?**

_____

_____

- რას გვასწავლის ეს ტექსტი?

_____

_____

_____

❖ *მიუწერეთ სათანადო სიტყვები.*

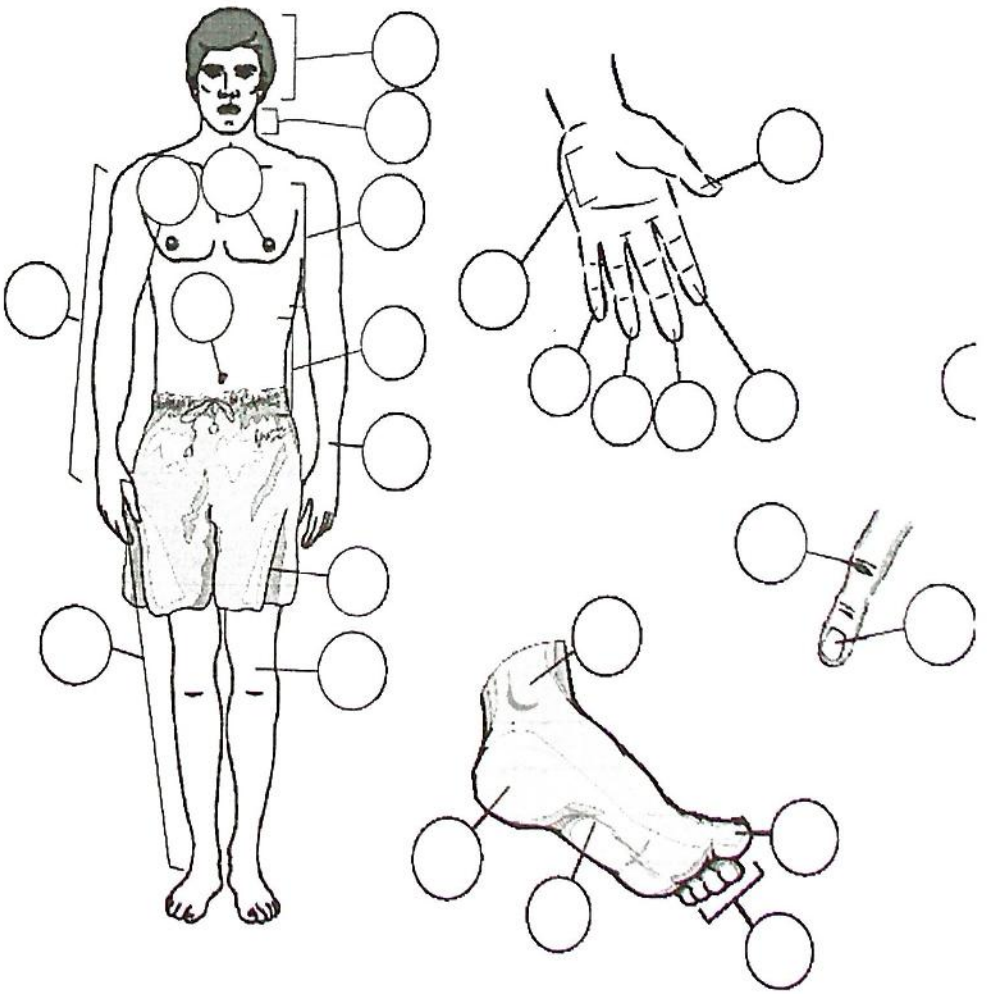

❖ ეს არის დიდი ჰოლანდიელი მხატვრის - ვინსენტ ვან გოგის ავტოპორტრეტი.

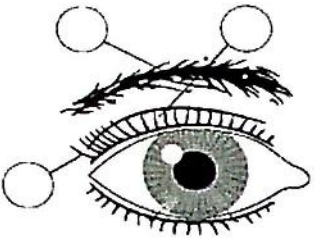

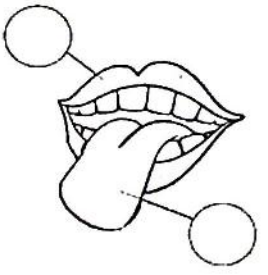

1) მიუწერეთ სათანადო სიტყვები.
2) აღწერეთ ეს პორტრეტი.

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

* * *

გიორგის ძალიან უყვარს ხილი, ტკბილეული. ბებიას მოსვენებას არ აძლევს:

- ბებო, მომე ვაშლი! ბევრი ვაშლი მინდა!

- ბებო, მომე თხილი! ბევრი, ბევრი თხილი! ბევრი კამფეტი...

ერთხელ ბებიამ გიორგის უთხრა: - გიორგი, არ მომწონს, ასეთი ხარბი რომ ხარ. ყველაფერი ბევრი გინდა. აბა, ვნახოთ, რა გაქვს ბევრი!

- თავი ერთი გაქვს!

- ცხვირი - ერთი!

- პირი - ერთი!

- შუბლი - ერთი!

- თვალი - ორი!

- ხელი - ორი!

- ფეხი - ორი!

გიორგი ჩაფიქრებული უსმენდა.

- ბებო, შენ დაგავიწყდა, რომ თმა მაქვს ბევრზე ბევრი! – უთხრა გიორგიმ ბებოს. ბებიას გაეცინა და ბევრი თხილი მისცა.

- **დაასათაურეთ ტექსტი.**

_____

- **რომელ სტრიქონებში ჩანს, რომ გიორგი გონიერი ბავშვია?**

ა) 1-3 ბ) 2-7 გ) 15-16

- **დაახასიათეთ გიორგი.**

_____

_____

_____

- **აღწერეთ თქვენი ერთ-ერთი კლასელის (მეგობრის...) გარეგნობა.**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

შეავსეთ კროსვორდი.

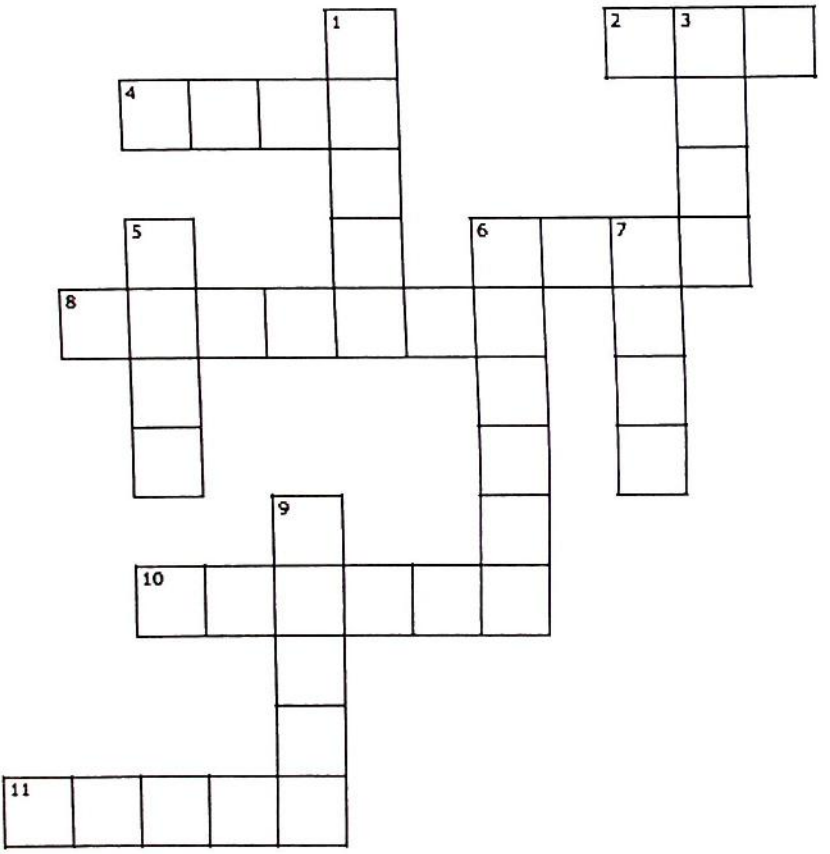

ჰორიზონტალურად

2. სამეტყველო ორგანო

4. ადამიანის თავის უკანა ნაწილი

6. ადამიანის ქვედა კიდური

8. ყველაზე გრძელი თითი ხელზე

10. ყნოსვის ორგანო

11. საჭმლის საღეჭი

ვერტიკალურად

1. თმის ზოლი თვალის ზედა ნაპირზე

3. ყველაზე პატარა თითი ხელზე

5. სმენის ორგანო

6. სასუნთქი ორგანო

7. ადამიანის ზედა კიდური

9. მხედველობის ორგანო

3. ტანსაცმელი. ფეხსაცმელი

❖ *მიუწერეთ სათანადო სიტყვები.*

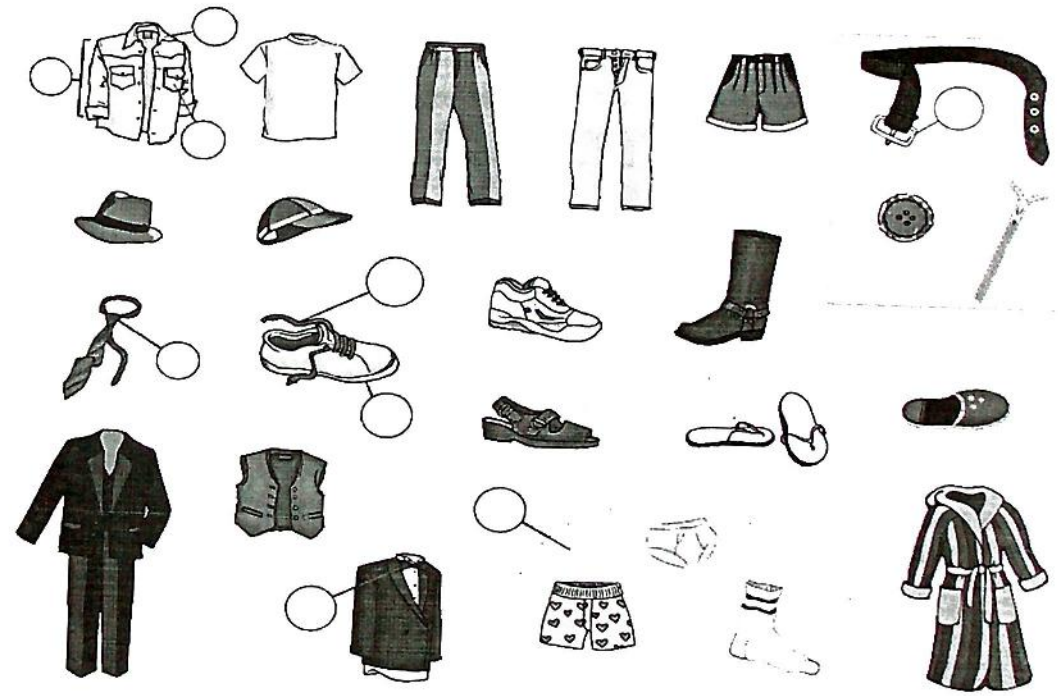

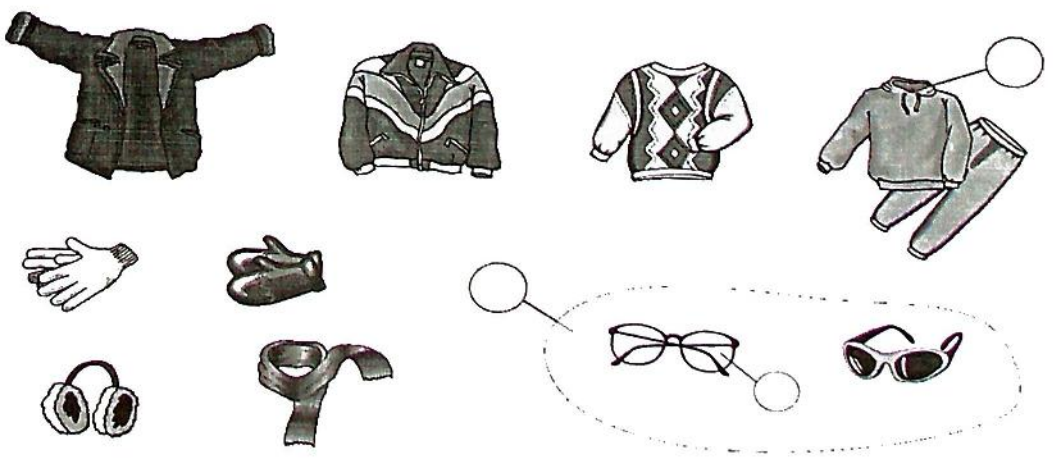

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

შარვალი

შარვლის ასაკის და წარმომავლობის დადგენას არქეოლოგები, ისტორიკოსები და ფილოლოგებიც კი დიდი ხნის განმავლობაში ცდილობდნენ.

საუკუნეების განმავლობაში შარვლის დიზაინი სწრაფად იცვლებოდა.

XV საუკუნეში ესპანეთში, ინგლისსა და საფრანგეთში პოპულარული იყო მოკლე, ვიწრო ან განიერი შარვლები. მათ დასამზადებლად აბრეშუმის ქსოვილს იყენებდნენ.

XVI საუკუნეში დიდებულთა „შარვლები" ესპანეთში ბალიშებს დაემსგავსა, – შარვალს ტენიდნენ ბუმბულით

საფრანგეთში მოდაში იყო მუხლებამდე სიგრძის **შოსები,** რომლებსაც მეფის მუშკეტერები ატარებდნენ.

XVII საუკუნეში ეს შარვლები კიდევ უფრო დაგრძელდა და გაჩნდა მუხლს ქვემოთ შესაკრავი **კიულოტი,** რომლებსაც სიამოვნებით ატარებდნენ არისტოკრატები, სამხედროები, უბრალო მოქალაქეები, ვაჭრები და მუშებიც კი.

კიულოტი სადღესასწაულო ტანსაცმელი იყო, დღეს კი მხოლოდ ალპინისტების სპორტულ კოსტიუმებშია შემორჩენილი.

ღარიბები გრძელ, განიერ შარვლებს – **პანტალონებს** ატარებდნენ და ხშირად ამის გამო არისტოკრატთა დაცინვასაც იმსახურებდნენ, მოგვიანებით ეს სტილი უკვე ნორმად იქცა.

XIX საუკუნეში გაჩნდა ნაკეცებიანი – უხეში, ძნელად დასაუთოვებელი ორტოტიანი სამოსი. სწორედ ეს სახეობაა ყველაზე უფრო დღევანდელი **შარვლის** მსგავსი.

ერთხელ უელსის პრინცს ქუჩაში გაუწვიმდა და შარვალი რომ არ დასვროდა, ტოტები აიკეცა... ცოტა ხანში მოდაში შემოვიდა ტოტებაკეცილი შარვლებიც...

XIX საუკუნეში ჯინსთან ერთად გაჩნდა **შორტიც.** ეს მოკლეტოტიანი შარვალი გამოიგონეს კემბრიჯის სტუდენტებმა, რომლებიც წყლის სპორტს მისდევდნენ.

XX საუკუნის მეორე ნახევარში შეიქმნა **გალიფე** – მუხლებამდე ვიწრო, ზემოთ კი გაფართოებული შარვლები.

ინგლისში შეიქმნა შარვლის კიდევ ერთი სახეობა – **ბრიჯიც,** რომელსაც მაღალ ჩექმასთან იცვამდნენ.

1940 წლიდან მოდაში შემოვიდა **ჯინსი...**

მას შემდეგ შარვლის დიზაინში ბევრი არაფერი შეცვლილა...

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- **როდის მოხდა ბოლო ცვლილება შარვლის დიზაინში?**

_____

- **ვინ დაუდო სათავე ტოტებაკეცილი შარვლის მოდას?**

_____

- რასთან ერთად იცვამენ ბრიჯს?

- რა ერქვა ღარიბების შარვალს?

- რა ერქვა მუშკეტერების შარვალს?

- რა მსგავსებაა XVI საუკუნის ესპანელი დიდებულების შარვალსა და ბალიშს შორის?

❖ *სწორი პასუხები შემოხაზეთ.*

I. რომელ საუკუნეში გამოიგონეს შორტი?
(1) მე-19
(2) მე-18
(3) მე-17
(4) მე-20

II. ვინ გამოიგონა შორტი?
(1) სტუდენტებმა
(2) არისტოკრატებმა
(3) ღარიბებმა
(4) ვაჭრებმა

III. რომელ საუკუნეში გამოიგონეს ჯინსი?
(1) მე-19
(2) მე-18
(3) მე-17
(4) მე-20

IV. რომელ საუკუნეში გაჩნდა შარვალი?
(1) მე-20
(2) მე-19
(3) მე-18
(4) მე-17

V. რატომ აიკეცა შარვლის ტოტები პრინცმა?
(1) მოდას მისდევდა
(2) შარვალი გრძელი ჰქონდა
(3) შარვალი რომ არ დასვროდა
(4) დასცხა

VI. ახლა ვის აცვია კიულოტი?

(1) კომპოზიტორებს

(2) მთამსვლელებს

(3) პროფესორებს

(4) მორაგბეებს

VII. რა ჰქვია გრძელ, განიერ შარვალს, რომელიც ღარიბებს ეცვათ?

(1) შორტი

(2) პანტალონი

(3) კიულოტი

(4) ჯინსი

VIII. რა ჰქვია შარვალს, რომელიც მუხლებამდე ვიწროა, ზემოთ კი გაფართოებული?

(1) ბრიჯი

(2) შორტი

(3) გალიფე

(4) პანტალონი

აღწერეთ: რა აცვია დედას?

რა ახურავს დედას?

რა უკეთია დედას?

აღწერეთ: რა აცვია მამას?
რა ახურავს მამას?
რა უკეთია მამას?

_____

_____

_____

აღწერეთ: რა აცვია გოგონას?
რა ახურავს გოგონას?

_____

_____

_____

- **რა უჭირავთ დედას და მამას?**

_____

აღნიშნეთ, რომელია სწორი?

- ქუდი აცვია
- ქუდი ახურავს
- ქუდი უკეთია

- ბეჭედი აცვია
- ბეჭედი ახურავს
- ბეჭედი უკეთია

- საათი აცვია
- საათი უკეთია
- საათი ახურავს

- ჰალსტუხი აცვია
- ჰალსტუხი ახურავს
- ჰალსტუხი უკეთია

- ფეხსაცმელი ახურავს
- ფეხსაცმელი უკეთია
- ფეხსაცმელი აცვია

- წინდა უკეთია
- წინდა აცვია
- წინდა ახურავს

❖ *აღწერეთ სურათი (მოიფიქრეთ რაიმე ისტორია). დასათაურეთ.*

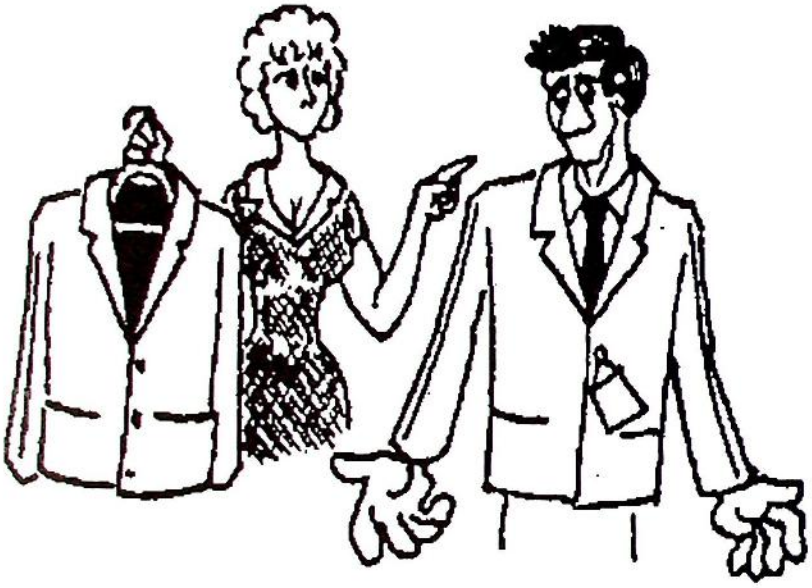

შეავსეთ კროსვორდი.

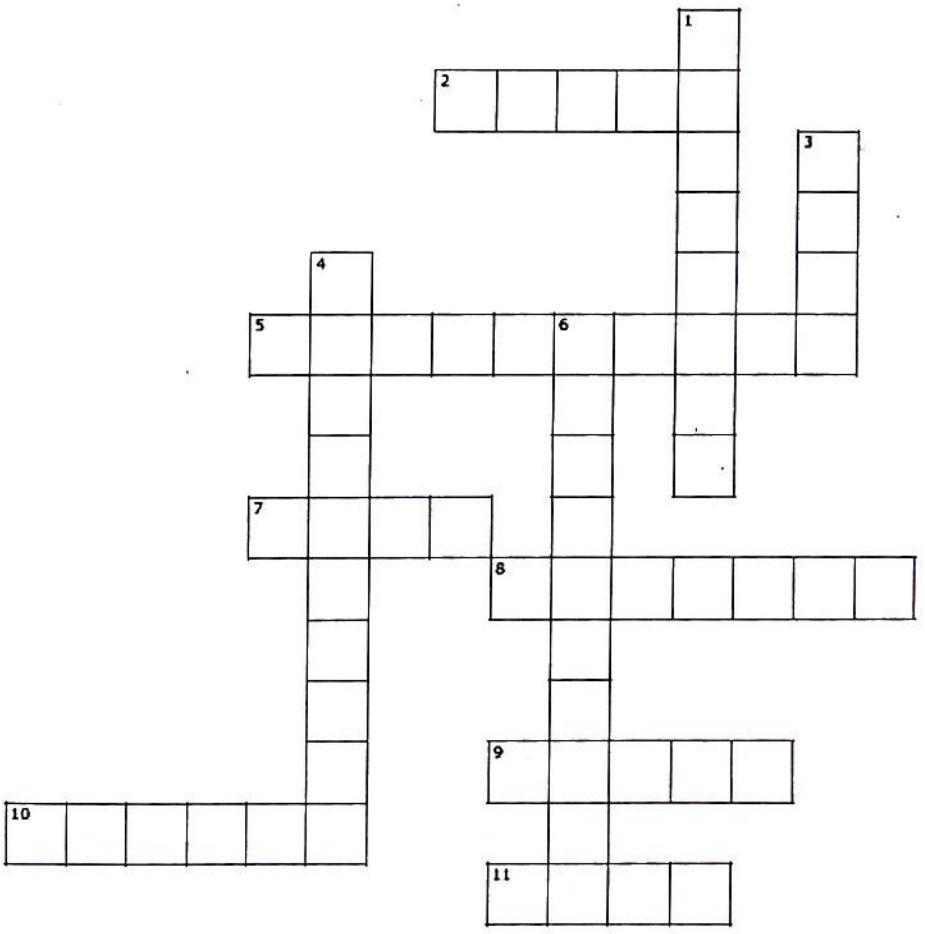

ჰორიზონტალურად

2. მაღალყელიანი ფეხსაცმელი

5. ჰალსტუხის სინონიმი

7. ქალის ტანსაცმელი

8. მამაკაცის წელსქვევით ჩასაცმელი

9. ზამთრის სამოსი

10. სპორტული ფეხსაცმელი

11. ტანსაცმლის შესაკრავი

ვერტიკალურად

1. ქამრის სინონიმი

3. თავზე დასახური

4. ფეხზე ჩასაცმელი

6. ხელზე ჩასაცმელი

4. წელიწადის დროები

შემოდგომა

შემოდგომა წელიწადის დროა, რომელიც გრძელდება 3 თვე: სექტემბერი, ოქტომბერი და ნოემბერი. როცა ჩრდილოეთ ნახევარსფეროში შემოდგომაა, სამხრეთ ნახევარსფეროში გაზაფხულია.

დღე მოკლდება, იწყება გრილი ამინდები და ფოთოლცვენა.

იწყება რთველი, მოსავლის აღების დრო, შემდეგ ყანებს საშემოდგომოდ გადახნავენ.

ბევრი ცხოველიც და ადამიანიც ზამთრისთვის საკვებს იმარაგებს. ფრინველების უმრავლესობა თბილ ქვეყნებში მიფრინავს.

- **შემოდგომას ხშირად ოქროსფერს უწოდებენ. რატომ?**

_____

_____

- **რა მსგავსებაა ცხოველებსა და ადამიანებს შორის ამ ტექსტის მიხედვით?**

_____

_____

❖ დაწერეთ თემა: **მიყვარს / არ მიყვარს შემოდგომა**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ზამთარი

ზამთარი წელიწადის დროა, რომელიც გრძელდება სამი თვე: დეკემბერი, იანვარი და თებერვალი. როცა ჩრდილოეთ ნახევარსფეროში ზამთარია, სამხრეთ ნახევარსფეროში ზაფხულია.

ზამთარი წელიწადის ყველაზე ცივი დროა. დღეები მაქსიმალურად მოკლდება, თუმცა 22 დეკემბრიდან უკვე ნელ-ნელა ზრდას დაიწყებს. ადრე ბნელდება. ბევრ ქვეყანაში თოვლი მოდის და ყინვებია.

მცენარეების ზრდა წყდება. ფოთლოვანი ხეები შიშვლდება. ზამთრის სუსხს მხოლოდ წიწვიანი ხეები უძლებს. ზოგ ცხოველს ხშირი ბეწვი ან მატყლი ეზრდება, რომ არ შესცივდეს, ზოგს კი მთელი ზამთარი სძინავს.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხი:*

I. **რამდენი თვე გრძელდება ზამთარი?**
(1) ოთხი
(2) სამი
(3) ორი
(4) ხუთი

II. **როდის იმატებს დღეები?**
(1) ოცი თებერვლიდან
(2) სამი მარტიდან
(3) ოცდაორი დეკემბრიდან
(4) ოცდაათი დეკემბრიდან

III. **ყველაზე გრძელი დღეა:**
(1) ზამთარში
(2) შემოდგომაზე
(3) ზაფხულში
(4) გაზაფხულზე

IV. **ყველაზე მოკლე დღეა:**
(1) ზამთარში
(2) შემოდგომაზე
(3) ზაფხულში
(4) გაზაფხულზე

V. ზამთარში:

(1) დღე მოკლეა, ღამე – გრძელი

(2) ღამე მოკლეა, დღე – გრძელი

(3) დღე და ღამე თანაბარია

❖ აღწერეთ ზამთრის სურათი.

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

თოვლის ბაბუა გაიპარა

(ლავრენტი ჭიჭინაძე)

ვასიკო ნიკაზე ბევრად უფროსია, ამიტომ სხვადასხვანაირი გასართობი მოაქვთ ხოლმე მათთვის. მაგრამ ახალი წელი რომ მოახლოვდა, მამამ ერთი ნაძვის ხე მოუტანა ორივეს.

იგი ხელოვნური იყო, მაგრამ ძალიან ლამაზი ჩანდა. ტოტები კოხტად ჰქონდა გაშლილი. ძალიან ლამაზი მწვანე წიწვები ჰქონდა!

ვასიკომ ხელი სტაცა თავისზე მაღალ ნაძვს და შინ შეიტანა. დიდ ოთახში კარგი ადგილი შეურჩია. ნიკა ცეკვით უვლიდა გარშემო. ერთხანს ვასიკოც იქ ფუსფუსებდა. მერე გარეთ გავარდა. თოვლისაგან პატარა თოვლის კაცი გააკეთა, შინ შემოიტანა და ნაძვის ქვეშ დააყენა. ნიკას ძალიან მოეწონა თოვლის ბაბუა.

– ეს თოვლის ბაბუა ჩემია, – წამოიძახა მან და ვასიკოს შეხედა.

– შენი იყოს, – უთხრა ვასიკომ.

– დედიკო, მამიკო, მოდით, ნახეთ, როგორ უხდება ჩვენს ნაძვის ხეს ნამდვილი თოვლის ბაბუა, – მორთო ყვირილი გახარებულმა ნიკამ.

მამას მოეწონა და იკითხა:

– ვინ გაგიკეთათ?

– მე თვითონ... – უპასუხა ვასიკომ.

– შენ მოქანდაკე ყოფილხარ, – შეაქო მამამ.

ნიკა გაბრწყინებულ თვალებს აღარ აშორებდა თოვლის ბაბუას.

დედამ თოვლის ბაბუა დიდ ლანგარზე დააყენა.

ვასიკო მიხვდა, რატომ მოიქცა დედა ასე, ნიკა კი – ვერა.

ბიჭებმა დაძინების წინ კიდევ ინახულეს თავიანთი თოვლის ბაბუა და ნაძვის ხე.

ვასიკო დილით ადრე წამოხტა და სკოლაში წავიდა.

ნიკამ კარგად რომ გამოიძინა, მაშინვე ნაძვის ხესთან მიირბინა, მაგრამ რას ხედავს?!

მარტო დგას ნაძვის ხე.

– სად არის ჩემი თოვლის ბაბუა? – დაიძახა აღელვებულმა ნიკამ.

– რაო, ნიკა, გაპარულა? – დედას თითქოს გაუკვირდა.

– ჰო, გაპარულა, – უპასუხა თვალცრემლიანმა ნიკამ და ის კი არ უკითხავს, რატომ იყო ლანგარი წყლით სავსე.

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- **რატომ მოაქვთ სხვადასხვანაირი გასართობი ნიკასთვის და ვასიკოსთვის?**

_____

_____

- ნიკა უფრო მაღალია თუ ნამვი? პასუხი დაასაბუთეთ (წარმოადგინეთ სათანადო ადგილი ტექსტიდან).

- რატომ დააყენა დედამ თოვლის კაცი ლანგარზე?

- რატომ იყო ლანგარი წყლით სავსე?

- ნიკას არ გაუკვირდა, რომ ლანგარი წყლით იყო სავსე, რატომ?

- დედამ თოვლის ბაბუა დიდ ლანგარზე დააყენა. ვასიკო მიხვდა, რატომ მოიქცა დედა ასე, ნიკა კი - ვერა. რატომ?

- საიდან ჩანს, რომ მამას მოეწონა ვასიკოს გაკეთებული თოვლის ბაბუა?

- სად წავიდა თოვლის ბაბუა?

❖ *აღწერეთ სურათი.*

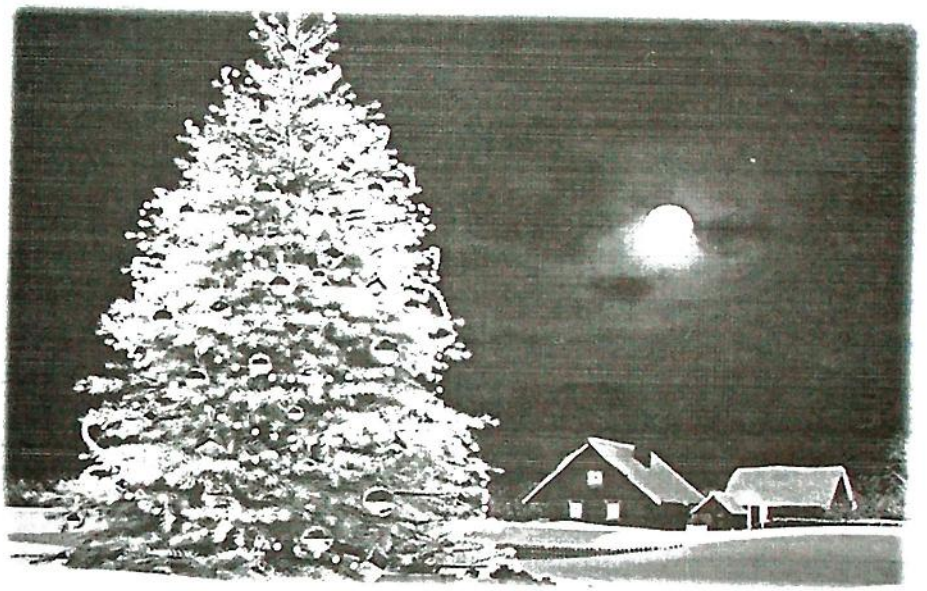

❖ *დაწერეთ, როგორ ხვდებიან ახალ წელს თქვენს ოჯახში?*

❖ დაწერეთ თემა: მიყვარს / არ მიყვარს ზამთარი

გაზაფხული

გაზაფხული წელიწადის დროა, რომელიც გრძელდება 3 თვე: მარტი, აპრილი და მაისი. როდესაც ჩრდილოეთ ნახევ: 'ფეროში გაზაფხულია, სამხრეთ ნახევარსფეროში შემოდგომაა.

დღე დიდდება. დათბება. ბუნება იღვიძებს. ხეებზე კვირტები ჩნდება. მიწიდან ბალახი ამოდის. ადრე გაზაფხულზე თავს ამოყოფს ენძელა, გაზაფხული ძალას მოიკრებს და ლურჯი იაც გამოჩნდება. ირგვლივ ყველაფერი ამწვანდება.

თბილ ქვეყნებში გაფრენილი ფრინველები უკან მოფრინავენ, მერცხლები უბრუნდებიან თავიანთ ბუდეებს და კვერცხებს დებენ.

- რომელი ფრინველი გვახარებს გაზაფხულის მოსვლას?

- რისი სიმბოლოა გაზაფხული?

- რომელი ყვავილებია გაზაფხულის სიმბოლოები?

- რომელია გაზაფხულის პირველი თვე?

❖ *წაიკითხეთ ლექსი.*

გაზაფხული

(აკაკი წერეთელი)

დღეს მერცხალი შემოფრინდა, –
ჭიკჭიკითა გადმომძახა:
„გაზაფხული! გაზაფხული!“
გულს იმედი დამესახა.
მივდექ სარკმელს, გადვიხედე,
არემარე მესხვაფერა! –
სასოებამ ფრთა გაშალა,
გულსა მკრა და ამიძგერა!
სუნი მეცა გაზაფხულის,
უცნაური ვიგრძენ ძალი...
ვსთქვი, თუ: „გულსა რაღად ვიტეხ?
ახლოს არის მომავალი!
მოვესწრები, რაც მინდოდა
ზამთრისაგან დაჩაგრულსა:
ვნახავ ქორწილს ბუნებისას,
გავიგონებ მის მაყრულსა.
დავყნოს ვარდსა გადაშლილსა,
ვუჭვრეტ ნაზად დახრილ იას
და ბულბულიც გამაგონებს
მისებურად „ტია, ტიას!“

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- ვინ არის ამ ლექსის ავტორი?

- როდის არის ბუნების ქორწილი ლექსის მიხედვით?

- რა ახარა მერცხალმა პოეტს?

- რატომ იყო პოეტი აქამდე გულგატეხილი?

- რამ დაჩაგრა პოეტი?

- რისი იმედი მიეცა პოეტს?

❖ დაწერეთ თემა: მიყვარს / არ მიყვარს გაზაფხული

❖ დაწერეთ თემა: წვიმა.

ზაფხული

ზაფხული წელიწადის დროა, რომელიც გრძელდება 3 თვე: ივნისი, ივლისი და აგვისტო. როდესაც ჩრდილოეთ ნახევარსფეროში ზაფხულია, სამხრეთ ნახევარსფეროში ზამთარია.

ზაფხული წელიწადის ყველაზე თბილი დროა. დღეები გრძელია, თუმცა 22 ივნისიდან მოკლდება.

ძალიან ცხელი თვეა ივლისი. ადამიანები დასასვენებლად მიდიან: ზოგი მთაში, სოფელში, ზოგი ზღვაზე.

მწიფდება ხილი, ფრინველებს და ცხოველებს ბევრი საკვები უჩნდებათ.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **რამდენი თვე გრძელდება ზაფხული?**
   (1) ოთხი
   (2) სამი
   (3) ორი
   (4) ხუთი

II. **როდის იკლებს დღეები?**
   (1) ოცი თებერვლიდან
   (2) სამი მარტიდან
   (3) ოცდაორი ივნისიდან
   (4) ოცდაათი დეკემბრიდან

III. **ყველაზე გრძელი დღეა:**
   (1) ოცდაათ ივნისს
   (2) ოცდაორ ივნისს
   (3) ოცდახუთ ივლისს
   (4) თორმეტ მაისს

IV. **ზაფხულში:**
   (1) დღე მოკლეა, ღამე – გრძელი
   (2) ღამე მოკლეა, დღე – გრძელი
   (3) დღე და ღამე თანაბარია

სურათი 1.

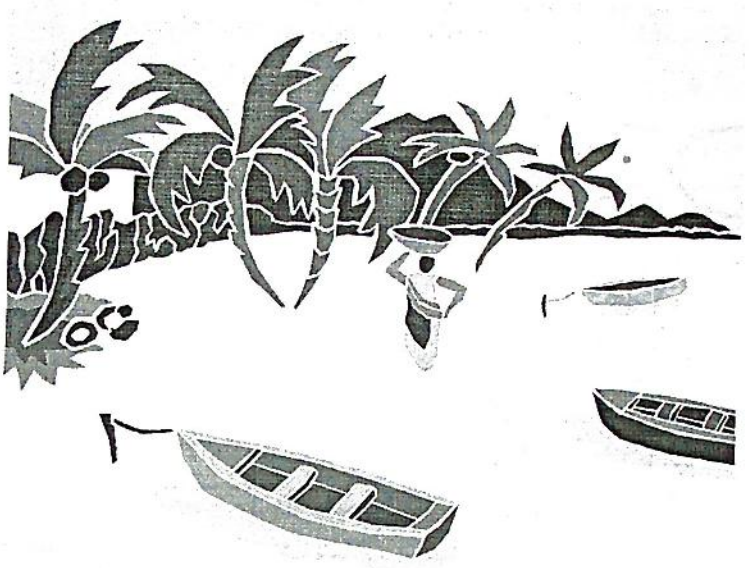

- აღწერეთ სურათი 1.

სურათი 2.

- აღწერეთ სურათი 2.

- დაწერეთ: რა არის მსგავსება ამ სურათებს შორის? რა არის განსხვავება?

❖ დაწერეთ თემა: მიყვარს / არ მიყვარს ზაფხული

- დაადგინეთ, წელიწადის რომელ დროს უკავშირდება ცალკეული მონაკვეთი და პლუსი /+/ ჩაწერეთ ცხრილის შესაბამის უჯრებში.

	ზამთარი	გაზაფხული	ზაფხული	შემოდგომა
კრეფენ ყურძენს, იღებენ მოსავალს.				
დღე იმატებს და თანდათანობით თბება. მცენარეები ყვავილობას იწყებენ.				
ზოგი ცხოველი ძილს ეძლევა.				
ბევრი ცხოველი საკვებს იმარაგებს. ზოგი ფრინველი თბილ ქვეყნებში მიფრინავს.				
ადამიანები თბილად იცვამენ. ბავშვები გუნდაობენ, ციგაობენ, თხილამურებით სრიალებენ.				
ფრინველები თბილი ქვეყნებიდან ბრუნდებიან, ბუდეებს იშენებენ და კვერცხებს დებენ.				
წლის ყველაზე ცივი დროა. დღეები მოკლეა და ადრე ბნელდება.				
წლის ყველაზე ცხელი დროა. დღეები გრძელია.				
ადამიანები მინდვრებსა და ყანებში გადიან მიწის დასამუშავებლად, მარცვლეულისა თუ ბოსტნეულის დასათესად.				
შემოდის ბალი, ალუბალი, გარგარი, მარწყვი.				
ბევრი ადამიანი დასასვენებლად ზღვაზე მიდის.				
დღეები თანდათან მოკლდება და სულ უფრო ცივა. ხეებს ფოთლები სცვივა.				

შეავსეთ კროსვორდი.

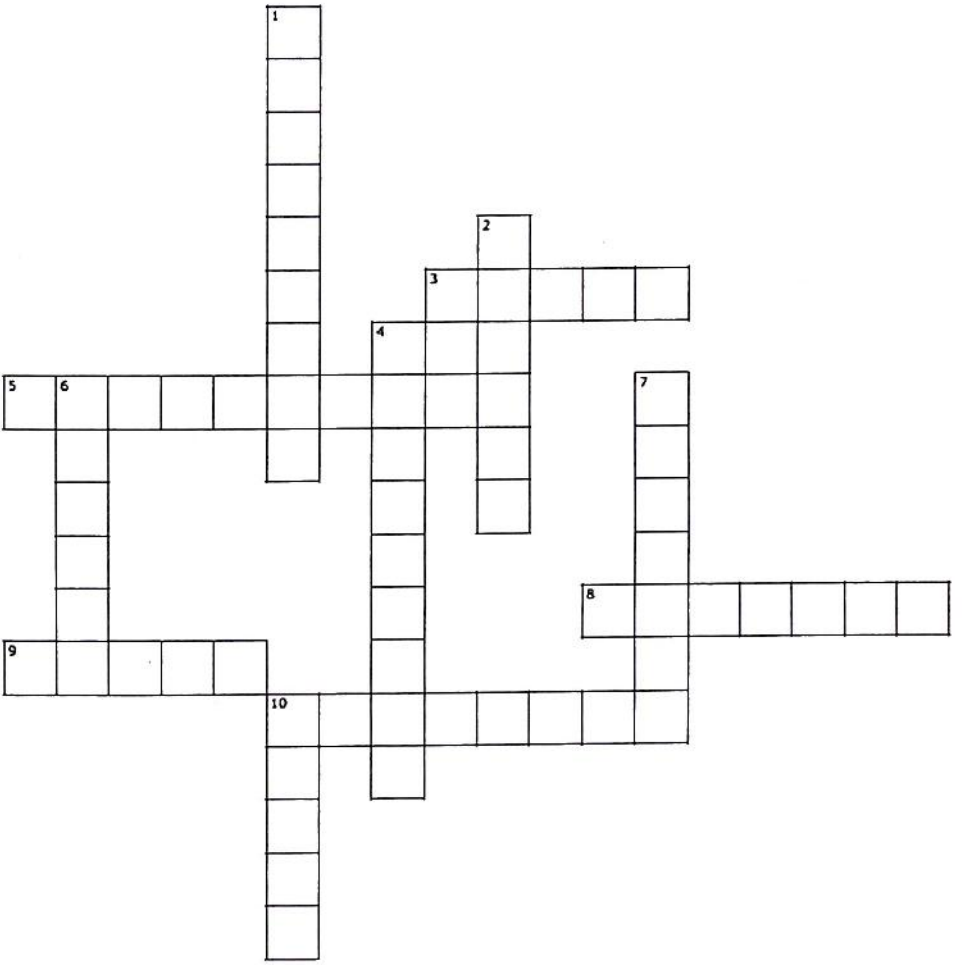

ჰორიზონტალურად

3. შვიდდღიანი პერიოდი

5. შემოდგომის პირველი თვე

8. წელიწადის ყველაზე ცხელი დრო

9. მარადმწვანე მცენარე

10. გაზაფხულის მახარობელი ფრინველი

ვერტიკალურად

1. მოსავლის აღების დრო

2. ზაფხულის პირველი თვე

4. ზამთრის პირველი თვე

6. გაზაფხულის მაცნე ყვავილი

7. წელიწადის ყველაზე ცივი დრო

10. გაზაფხულის ბოლო თვე

5. სკოლა; უნივერსიტეტი; მე ვსწავლობ ქართულ ენას...

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

ლალი

კარზე კაკუნია. ლალი მეძახის:

– მასწავლებელო, სკოლაში გვაგვიანდება, „თეზელა“ (სწრაფად) ვისაუზმოთ!

არადა, ჯერ 7:30 სთ-ია, ჩვენი გაკვეთილები კი 9:00 საათზე იწყება. ვიცი, რატომ ჩქარობს ასე: დღეს ხომ 7 მარტია და ღონისძიება გვაქვს. ვერ წარმოიდგენთ, რა ბეჯითი და შრომისმოყვარეა, ჯერ ხომ მხოლოდ 10 წლისაა და მოზრდილივით მთელი დღე დაგეგმილი აქვს. მხიარულია, მოკისკისე, აქტიური, მზრუნველი, ხან დიდი ქალია და ხან პატარა ბავშვი. ახლაც დიდი ქალივით საუზმობს და თან მელაპარაკება:

– მასწავლებელო, რომ შემეშალოს ლექსი, სინათლე რომ არ იყოს, მაშინ რა ვქნა?... არა, არ შემეშლება, მასწავლებელო, თუ გინდათ, ვიტყვი და იწყებს დღეს უკვე მეცხრედ ლექსს. ბოლომდე თქვა და მეკითხება:

– როგორი იყო?!

– კარგი გოგო ხარ, ლალი, მე შენით ვამაყობ!

ამ სიტყვებზე მორცხვად ხრის თავს და ქვემოდან ამომხედავს:

– მართლა, მასწავლებელო?

– მართლა, ლალი.

მივდივართ ყარაჯალის ქვიან გზაზე და 15 წუთში სკოლაში ვართ. ცოტა დრო კიდევ გვაქვს სასაუბროდ.

– მასწავლებელო, რა კარგია, რომ ჩამოხვედით და ჩვენთან ცხოვრობთ, სანამ თქვენ მოხვიდოდით, ძალიან ბევრი სიტყვა არ ვიცოდი და ლაპარაკი მრცხვენოდა, ახლა კი სულ ვლაპარაკობ, თითქოს თუთიყუში ვიყო, მასწავლებელო, მარტო ერთი წლით იცხოვრებთ ჩვენთან? – მეკითხება ღიმილით.

– დიახ, ლალი, მომავალ წელს მაგისტრატურაში უნდა ვისწავლო!

– მერე ჩვენი სახლი დაგავიწყდება! – ახლა ლალი მოწყენილი იყურება სადღაც იქით.

– გპირდები, რომ არ დამავიწყდება, ოღონდ თუ შემპირდები, რომ კარგად ისწავლი ქართულს! ხომ იცი, მე არასდროს გატყუებ, – ვპასუხობ და ხელს ვუწვდი.

უხარია და კვლავ დღევანდელ ღონისძიებაზე საუბრობს, არადა, საშინელი ქარი პირდაპირ სახეში გვიბერავს, ლამისაა წაგვიღოს, ის კი ლაპარაკობს. პატარა აზერბაიჯანელი უაქცენტოდ და შეუჩერებლად მელაპარაკება. მე ამაყი ვარ ამ დროს, როგორც მისი მასწავლებელი.

მე და ლალი სკოლაში მივდივართ. ის ბედნიერია, რომ ჩემს ენაზე ლაპარაკი შეუძლია, მე კი ბედნიერი იმით, რომ მას ვუსმენ.

ლალის ვკითხე, რას ფიქრობ, ეს ჩვენი ერთი დღის ამბავი რომ ინტერნეტში გამოვაქვეყნო-მეთქი?

ცოტა ხნით დაფიქრდა, მერე შემომხედა და მკითხა?

– მასწავლებელო, სხვა ბავშვებს არ ეტკინებათ გული?

– სხვა ბავშვებზეც დავწერ შემდეგში აუცილებლად! – ვპირდები ლალის.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **სად ცხოვრობს ქართულის მასწავლებელი?**
(1) სკოლაში
(2) სასტუმროში
(3) თავის სახლში
(4) ლალის სახლში

II. **რისი რცხვენოდა ლალის?**
(1) იმის, რომ გამხდარი იყო
(2) იმის, რომ ქართული ცუდად იცოდა
(3) იმის, რომ ლექსი არ იცოდა
(4) იმის, რომ უაქცენტოდ ლაპარაკობდა

III. **რამდენი წუთის გზაა ლალის სახლიდან სკოლამდე?**
(1) ნახევარი საათის
(2) მეოთხედი საათის
(3) ერთი საათის
(4) ორი საათის

IV. **რა ღონისძიება იმართება სკოლაში?**
(1) მშვიდობის დღე
(2) კაცთა დღე
(3) ქალთა დღე
(4) შრომის დღე

V. **რის პირობას აძლევს მასწავლებელი ლალის?**
(1) რომ კარგად ისწავლის
(2) რომ სხვა ბავშვებსაც არ აწყენინებს
(3) რომ ლალის სკოლაში დარჩება სულ
(4) რომ კარგ ნიშანს დაუწერს ლალის

VI. **რას ნიშნავს ლალის სიტყვები: „ახლა კი სულ ვლაპარაკობ, თითქოს თუთიყუში ვიყო“?**
(1) ლალიმ ცუდად იცის ქართული
(2) ლალიმ კარგად იცის ქართული
(3) ლალი კარგად ისწავლის ქართულს
(4) ლალის უჭირს ქართული

VII. **რომელ საათზე იწყება გაკვეთილები?**
(1) დილის ცხრა საათზე
(2) საღამოს ცხრა საათზე
(3) ათ საათზე
(4) თერთმეტ საათზე

VIII. **რომელ საათზე უკაკუნებს კარზე მოსწავლე მასწავლებელს?**
(1) დილის შვიდ საათზე
(2) საღამოს რვა საათზე

(3) საღამოს ცხრის ნახევარზე

(4) დილის რვის ნახევარზე

IX. **რამდენი წლისაა მოსწავლე?**

(1) შვიდის

(2) რვის

(3) ათის

(4) თერთმეტის

X. **როგორი ამინდია ყარაჯალაში?**

(1) წვიმიანი

(2) თოვლიანი

(3) ქარიანი

(4) წყნარი

XI. **რისი ეშინია ლალის?**

(1) ქარის

(2) ინტერნეტის

(3) შეცდომის

(4) გამოცდის

XII. **რამდენი წელი ასწავლის მასწავლებელი ლალის სკოლაში?**

(1) ორი წელი

(2) ერთი წელი

(3) სამი წელი

(4) შვიდი წელი

XIII. **რა ჰქვია ლალის მასწავლებელს?**

(1) ნანა

(2) ნინო

(3) არ ჩანს

(4) ნოდარი

XIV. **რითი ამაყობს მასწავლებელი?**

(1) იმით, რომ გაისად მაგისტრატურაში ისწავლის

(2) იმით, რომ ლალის ქართული ასწავლა

(3) იმით, რომ ქართული კარგად იცის

(4) იმით, რომ კარგი ხელფასი აქვს

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- **რატომ არის ლალი ბედნიერი?**

- **რატომ არის მასწავლებელი ბედნიერი?**

- რა უხარია ლალის?

- რას პირდება ლალი მასწავლებელს?

- როდის ისწავლის ლალის მასწავლებელი მაგისტრატურაში?

❖ *დაახასიათეთ ლალი /+/ და /-/ სიმბოლოების საშუალებით*

ხალისიანი	
ბოროტი	
მხიარული	
მოწესრიგებული	
თბილი	
ზარმაცი	
მოსიყვარულე	
გულისხმიერი	
ამაყი	
ენერგიული	
პასიური	
კეთილი	
ჯიუტი	
ბეჯითი	
შურიანი	

❖ დაწერეთ ლალის დახასიათება.

- ამოწერეთ ტექსტიდან ის ადგილი, საიდანაც ჩანს, რომ ლალიმ ქართული კარგად ისწავლა.

- ამოწერეთ ტექსტიდან ის ადგილი, საიდანაც ჩანს, რომ ლალი მოწესრიგებული მოსწავლეა.

❖ დაწერეთ თემა: რატომ უნდა ვიცოდე სახელმწიფო ენა?

წერილები...

*წაიკითხეთ **წერილი 1.***

ელზა, როგორა ხარ? ძალიან მომენატრე. როგორ მიდის შენი საქმეები?

დღევანდელ ამბებზე მინდა მოგწერო.

პირველი გაკვეთილი მეოთხე კლასში ჩავატარე, ამ კლასში 7 ბიჭი და 9 გოგო სწავლობს. მხიარული კალენდარი გავაკეთეთ და ვკითხულობდით. კლასი აქტიურობდა, აისელი კი, რომელიც საკმაოდ ბეჯითი მოსწავლეა, რაღაცას წერდა. შენიშვნა მივეცი. ცოტა ხნით მიატოვა საქმე, თუმცა მერე ისევ გააგრძელა წერა.

ზარი დაირეკა, ჩემი ნივთები ავიღე და ბავშვებს გამოვემშვიდობე. აისუნი, რაფაელა, ლამია, ფარიდა გარს შემომეხვივნენ, აისელი კი არსად ჩანს. გავიხედე და ვხედავ, კვლავ რაღაცას წერს. გავიფიქრე, ალბათ დავალებას წერს-მეთქი და მე-5 კლასისკენ წავედი. პირველი სართულის კიბეებზე ჩავედი და მარჯვნივ გავუხვიე საკლასო ოთახისკენ. უკნიდან ძახილი შემომესმა: „თეონა მასწავლებელო! თეონა მასწავლებელო!" აისელი ჩამორბოდა კიბეებზე. გავჩერდი და დაველოდე. მოირბინა, დაკეცილი ქაღალდი გადმომცა. „მასწავლებელო, ეს თქვენ!" მითხრა და გაიქცა. ქაღალდს დავხედე, ზედ ეწერა: „წერილი აისელისგან". აი, თურმე რას წერდა მთელი გაკვეთილი!

გაკვეთილების დამთავრების შემდეგ შევედი სამასწავლებლოში, გავხსენი წერილი და აი, რა წავიკითხე:

„თეონა მასწავლებელი და აისელი.

მე თქვენ ძალიან მიყვარხართ. მე თქვენ წალიან მიყვარხართ. გილოცავთ 8 მარდს და თქვენთვის ერთ ლექსი ვიცი:

სოფელში ერთი ვარდია

ეს ვარდი სკოლაში მიდის-მოდის

ის ვარდი თეონ მასწავლებელია.

ბედნიერი ვარ, რომ ჩემი მასწავლებელი ხართ და ყოველ წელს ჩემი მასწავლებელი იქნებით, იმედი მაქვს".

მართლა ძალიან ბედნიერი ვიყავი!

გამახსენდა ჩემი პირველი მასწავლებელი – ქალბატონი ციალა ჭინჭარაშვილი, რომელიც დღესაც აგრძელებს ამ დიდ საქმეს და დაწყებითი კლასების მასწავლებელია ფასანაურის სკოლაში: მინდა მას ვუთხრა: „მადლობა თქვენ, ჩემო პირველო მასწავლებელო!"

ძალიან მიყვარს ბავშვები, ძალიან მიყვარს ჩემი პროფესია!

აი, ეს მინდოდა მეთქვა. მომწერე შენ შესახებ.

07. 03 2012

22.30

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. ვინ სწერს ელზას?
(1) ფარიდა
(2) თეონა
(3) ციალა
(4) აისელი

II. როდის დაიწერა ეს წერილი?
(1) სამ ივნისს, დილით
(2) შვიდ მარტს, ღამე
(3) რვა მარტს, საღამოს
(4) ცხრა მაისს, შუაღამისას

III. ვინ არის წერილის ადრესატი?
(1) ელზა
(2) აისელი
(3) ციალა
(4) თეონა

IV. როდის მოხდა წერილში გადმოცემული ამბავი?
(1) სამ მაისს
(2) შვიდ მარტს
(3) რვა მარტს
(4) ცხრა მაისს

V. რამდენი მოსწავლე სწავლობს მეოთხე კლასში?
(1) თოთხმეტი
(2) ჩვიდმეტი
(3) თექვსმეტი
(4) თორმეტი

VI. რომელ კლასთან ჰქონდა თეონას მეორე გაკვეთილი?
(1) მესამე კლასთან
(2) მეოთხე კლასთან
(3) მეხუთე კლასთან
(4) მეშვიდე კლასთან

VII. რომელ სართულზე ჰქონდა გაკვეთილი მეხუთე კლასს?
(1) პირველ სართულზე
(2) მეორე სართულზე
(3) მესამე სართულზე
(4) მეოთხე სართულზე

VIII. ქალბატონი ციალა იყო:
(1) ელზას მასწავლებელი
(2) თეონას მასწავლებელი

(3) აისუნის მასწავლებელი
(4) რაფაელას მასწავლებელი

IX. თეონამ წერილი წაიკითხა:
(1) სახლში
(2) სკოლაში
(3) გზაში
(4) ბიბლიოთეკაში

X. ვისი სიტყვებია: „მე თქვენ ძალიან მიყვარხართ“.
(1) ელზა მასწავლებლის
(2) თეონა მასწავლებლის
(3) აისელის
(4) ციალა მასწავლებლის

❖ გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
აისელი ზარმაცია _____ _____		
გაკვეთილს ატარებდა ორი პედაგოგი _____ _____		
აისელი დავალებას წერდა _____ _____		
აისელმა თეონა მასწავლებელი ყვავილს შეადარა _____ _____		
ქალბატონი ციალა დღესაც მუშაობს სკოლაში _____ _____		
თეონას სძულს მასწავლებლობა _____ _____		

თეონა ძალიან გაახარა აისელის წერილის წაკითხვამ		
აისელმა თეონას მიულოცა ქალთა დღესასწაული		
აისელის წერილი უშეცდომოა		

*წაიკითხეთ **წერილი 2.***

გამარჯობა, **თეონა**. როგორა ხარ?

მივიღე შენი წერილი და, აი, პასუხსაც გიგზავნი.

მეც მინდა მოგიყვე ჩემს მუშაობაზე, ჩემს სკოლაზე, სადაც ვასწავლი ქართულს.

როგორ მახსოვს ის შარშანდელი დღე, როდესაც ჩამოვედი აქ, **ჯავახეთში,** ახალქალაქის სოფელ **დილისკაში!**

როგორი უცხო იყო ყველაფერი ჩემთვის!

სოფელი ზღვის დონიდან 1800 მეტრზეა. სექტემბერში აქ უკვე საკმაოდ ციოდა. ნოემბერში ფარავნის ტბა გაიყინა, თოვლიც დიდი იყო... იანვარში ტემპერატურა -15-20 გრადუსი იყო. ცოტა გამიჭირდა ასეთ ყინვასა და თოვლში.

ასე მგონია, მას შემდეგ ძალიან დიდი დრო გავიდა. უკვე მეშვიდე თვეა, აქა ვარ. ახლა ყველაფერი ძალიან ნაცნობი და მშობლიურია ჩემთვის.

როგორ იწყება ჩემი სამუშაო დღე? – შევაღებ საკლასო ოთახის კარს და ერთხმად მესალმებიან:

– გამარჯობათ!

– როგორ ხართ? – ვეკითხები მე...

– კარგად, შენ? - ეს სუსანაა.

– შენ კი არა, თქვენ! – უსწორებს სოფია.

მე ამაზე მეღიმება და ვპასუხობ:

– კარგად, კარგად, ბავშვებო.

მე-4 კლასში ბევრნი არ არიან, 4 გოგო და 1 ბიჭია: **სუსანა, სათენიკი, ჰასმო, სოფია** და **ჰაკობი.** ძალიან თბილი ბავშვები არიან, შრომისმოყვარეები და ბეჯითები. მიყვარს მათთან შესვლა. ძალიან მეგობრულები და ყურადღებიანები არიან ერთმანეთის მიმართ. ჰაკობი კი მათი საუკეთესო მეგობარია...

ერთხელ სათენიკმა მითხრა, რომ სურს ქართულის მასწავლებელი გამოვიდეს. გამიხარდა, ის ძალიან კარგი მასწავლებელი იქნება.

ერთი კვირის წინ ჰაკობის დაბადების დღე იყო. ქართულად დავუმზადეთ მისალოცი ბარათები. დაბადების დღის სიმღერაც ვასწავლე და მომდევნო გაკვეთილზე სიმღერით მივულოცეთ და ბარათებიც გადავეცით. იმ დღეს ძალიან ბედნიერი იყო ჰაკობი.

აბა, კარგად იყავი. მერე კიდევ მოგწერ. გკოცნი, შენი ელზა.

12.03. 2012. ორშაბათი, 23.30

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **წერილის ავტორია:**
(1) თეონა
(2) ელზა
(3) სათენიკი
(4) სოფია

II. **წერილის ადრესატია:**
(1) ჰაკობი
(2) სუსანა
(3) თეონა
(4) ელზა

III. **მეოთხე კლასში სწავლობს:**
(1) შვიდი მოსწავლე
(2) ოთხი მოსწავლე
(3) ხუთი მოსწავლე
(4) თხუთმეტი მოსწავლე

IV. **ჰაკობი დაიბადა:**
(1) ხუთ მარტს
(2) ხუთ მაისს
(3) თხუთმეტ მარტს
(4) თხუთმეტ თებერვალს

V. **ჰაკობის დაბადების დღე იყო:**
(1) ოთხშაბათს
(2) სამშაბათს
(3) ორშაბათს
(4) შაბათს

VI. **მომავალი ქართულის მასწავლებელია:**
(1) ელზა
(2) სათენიკი
(3) თეონა
(4) ციალა

VII. ელზა დილისკაში ჩავიდა:

(1) ორი ათას თერთმეტ წელს

(2) ორი ათას ცამეტ წელს

(3) ორი ათას თორმეტ წელს

(4) ორი ათას ათ წელს

VIII. დილისკა ზღვის დონიდან:

(1) ათას მეტრზეა

(2) ათას ორას მეტრზეა

(3) ათას რვაას მეტრზეა

(4) ორი ათას მეტრზეა

IX. ელზა ჯავახეთში ჩავიდა:

(1) ოქტომბერში

(2) ნოემბერში

(3) სექტემბერში

(4) აგვისტოში

X. როგორ იწყება ელზას სამუშაო დღე?

(1) გამომშვიდობებით

(2) მადლობის გადახდით

(3) ბოდიშის მოხდით

(4) მისალმებით

❖ გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
ეს არის თეონას წერილის საპასუხო წერილი		
სათენიკი ქართულის მასწავლებლია		
მეოთხე კლასში ცოტა მოსწავლეა		
ელზა ფილოლოგია		

მეოთხეკლასელებს ეზარებათ მუშაობა		
შემოდგომაზე ფარავნის ტბა გაიყინა		
დილისკაში ცივი ზამთარი იყო		
მეოთხე კლასი მეგობრულია		
ელზა რამდენიმე წელია ახალქალაქში მუშაობს		
მეოთხე კლასში ოთხი ბიჭი და ერთი გოგო სწავლობს		

ფრაგმენტი ბუნების გაკვეთილიდან

*გაკვეთილის თემა: **კონტინენტები, ქვეყნები და მოსახლეობა***

მასწავლებელი: ბავშვებო, გავიმეოროთ წინა გაკვეთილის მასალა. აბა, ნინო, სულ რამდენი კონტინენტი ვიცით?

ნინო: დედამიწაზე სულ ექვსი კონტინენტია: სამხრეთი ამერიკა, ჩრდილოეთი ამერიკა, აფრიკა, ევრაზია, ავსტრალია, ანტარქტიდა; ზოგჯერ ევრაზიას ორ კონტინენტად მიიჩნევენ: ევროპად და აზიად.

მასწავლებელი: გიორგი, რომელია ყველაზე დიდი კონტინენტი?

გიორგი: ყველაზე დიდი კონტინენტია ევრაზია. აზიაში 50-მდე სახელმწიფოა, მოსახლეობა კი 4 მილიარდზე მეტია.

მასწავლებელი: კახა, რომელია სიდიდით მეორე კონტინენტი?

საბა: აფრიკა მსოფლიოში სიდიდით მეორე კონტინენტია, მასში 53 ქვეყანა შედის. მოსახლეობა 900 მილიონია.

მასწავლებელი: სანდრო, რომელია ყველაზე პატარა კონტინენტი?

სანდრო: ყველაზე პატარა კონტინენტია ავსტრალია. იგი გამოირჩევა ძალიან ცხელი კლიმატით. მოსახლეობა 22 მილიონია.

მასწავლებელი: ეკა, რომელია ყველაზე ცივი კონტინენტი?

ეკა: ყველაზე ცივი კონტინენტია ანტარქტიდა. ანტარქტიდა დაუსახლებელი კონტინენტია.

მასწავლებელი: დათო, კიდევ რომელი კონტინენტები ვიცით?

დათო: ჩრდილოეთი ამერიკა დიდი კონტინენტია, რომელშიც 23 ქვეყანა შედის. აქ ცხოვრობს 530 მილიონი ადამიანი. სამხრეთ ამერიკას სამკუთხედის ფორმა აქვს. მასში 12 ქვეყანა შედის. ცხოვრობს 370 მილიონზე მეტი ადამიანია.

მასწავლებელი: ჩვენ სად ვცხოვრობთ, თამარ?

თამარი: ჩვენ ვცხოვრობთ ევროპაში. ეს არის შედარებით პატარა კონტინენტი, რომელზეც 50 ქვეყანაა და 800 მილიონზე მეტი ადამიანი ცხოვრობს.

მასწავლებელი: ყოჩაღ, ბავშვებო. ახლა კი გადავიდეთ ახალ თემაზე.

- *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **რამდენი მოსწავლე გამოკითხა მასწავლებელმა?**

(1) სამი
(2) ხუთი
(3) შვიდი
(4) ექვსი

II. გამოკითხულთაგან რამდენია გოგო და რამდენია ბიჭი?

(1) 4 გოგო და 1 ბიჭი

(2) 4 ბიჭი და 2 გოგო

(3) 2 გოგო და 4 ბიჭი

(4) 3 გოგო და 4 ბიჭი

III. რომელია ყველაზე ცივი კონტინენტი?

(1) ავსტრალია

(2) ევრაზია

(3) ანტარქტიდა

(4) ევროპა

IV. რომელია ყველაზე დიდი კონტინენტი?

(1) აფრიკა

(2) ევრაზია

(3) ავტრალია

(4) სამხრ. ამერიკა

V. რომელია ყველაზე პატარა კონტინენტი?

(1) ანტარქიდა

(2) ავსტრალია

(3) ევროპა

(4) ევრაზია

VI. რომელი კონტინენტია დაუსახლებელი?

(1) აფრიკა

(2) ავსტრალია

(3) ანტარქტიდა

(4) ევრაზია

VII. რომელ კონტინენტს აქვს გეომეტრიული ფიგურის ფორმა?

(1) სამხრ. ამერიკას

(2) ჩრდ. ამერიკა

(3) ევროპას

(4) ევრაზიას

VIII. რომელ კონტინენტზეა ოცდასამი ქვეყანა?

(1) ჩრდ. ამერიკის

(2) სამხრ. ამერიკის

(3) ევრაზიის

(4) ავსტრალიის

IX. რომელ კონტინენტზე ცხოვრობს რამდენიმე მილიარდი ადამიანი?

(1) ანტარქტიდის

(2) ევროპის

(3) ევრაზიის

(4) აფრიკის

X. რომელ კონტინენტზე ცხოვრობს ოცდაორი მილიონი ადამიანი?

(1) ევროპის
(2) ავსტრალიის
(3) სამხრ. ამერიკის
(4) ევრაზიის

XI. რომელ კონტინენტზეა დაახლოებით ორმოცდაათი ქვეყანა?

(1) ევრაზიის
(2) ევროპის
(3) აფრიკის
(4) ჩრდ. ამერიკის

❖ მონიშნეთ პლუს (+) სიმბოლოთი შესაბამისი სწორი პასუხები.

	სამხრ. ამერიკა	ჩრდ. ამერიკა	აფრიკა	ავსტრალია	ევრაზია	ანტარქტიდა
ყველაზე დიდი კონტ.						
ყველაზე პატარა კონტ.						
ყველაზე მეტი ადამიანი ცხოვრობს						
ყველაზე მეტი სახელმწიფოა						
დაუსახლებელი კონტ.						
ყველაზე ცივი კონტ.						

❖ რომელი ბავშვი რომელ კონტინენტზე საუბრობს?

	სამხრ. ამერიკა	ჩრდ. ამერიკა	აფრიკა	ავსტრალია	აზია	ევროპა	ანტარქტიდა
სანდრო							
გიორგი							
თამარი							
დათო							
ეკა							
კახა							

- *დაალაგეთ კონტინენტები მოსახლეობის რაოდენობის მიხედვით (მიუწერეთ სათანადო ნომრები):*

ავსტრალია
სამხრ. ამერიკა
ჩრდ. ამერიკა
აფრიკა
ანტარქტიდა
ევროპა
აზია

- *დაალაგეთ კონტინენტები ქვეყნების რაოდენობის მიხედვით (მიუწერეთ სათანადო ნომრები):*

ავსტრალია
სამხრ. ამერიკა
ჩრდ. ამერიკა
აფრიკა
ანტარქტიდა
ევროპა
აზია

ჩემი კლასელები (წერილი მეგობარს)

ნანა, როგორა ხარ? როგორ მიდის შენი საქმეები? მე ვარ ძველებურად, დავდივარ სკოლაში, ვსწავლობ. ვცხოვრობ ისე, როგორც ცხოვრობს ჩემისთანა სხვა ათასი ბავშვი. როგორც შეგპირდი, გაგაცნობ ჩემს კლასელებს:

ლაშა გეგიძე ძალიან ნიჭიერი ბიჭია. ის მომავალი მხატვარია. მან დახატა ჩვენი კლასელების კარიკატურები და, ვფიქრობ, ეს ძალიან კარგად გამოუვიდა.

ბაქარ ბეჟაშვილი წყნარი და ნორმალური ბავშვია, სწავლობს ძალიან კარგად, ჩუმია, უყვარს მუსიკა. ხშირად გვეხმარება ისეთ რთულ სიტუაციებში, როგორიცაა საკონტროლო წერა.

ქეთი გობეჩია ძალიან მორცხვია. ისეთი მორცხვი, რომ თვალებში არ გიყურებს ხოლმე, როცა გელაპარაკება.

გუგა ბერიძე მისდევს სპორტს და ძალიან მაგარი წყალბურთელია. მაღალი და მხარბეჭიანია. სწავლობს საშუალოდ. გეოგრაფია არ უყვარს.

თამრიკო ესაძე ძალიან კეთილი, სანდო, ერთგული და, შეიძლება ითქვას, თავდადებული მეგობარია და ის ძალიან მიყვარს. სწავლობს ძალიან კარგად. როგორი უცნაურია, იცი? შარშან, ზაფხულში, სკოლა მენატრებაო და სკოლის სანახავად დადიოდა.

ანა კონჯარია არის მხიარული, ზარმაცი, პუტკუნა და საყვარელი გოგო.

რატი ბაქრაძე არის ძალიან მშვიდი და წყნარი ბავშვი, ზედმეტს არავის ეუბნება, აქვს კარგი იუმორის გრძნობა. მათემატიკას სწავლობს ცუდად და არ მინდა, რომ შემდეგი წლიდან გააგდონ.

ლაშა ტაბიძე მომავალი სპორტსმენია, რამდენიმე წელია დადის კალათბურთზე და ძალიან კარგად თამაშობს.

ლანა ქორქია კლასში მარტო ქეთისთან მეგობრობს. ნიჭიერი ბავშვია. არის მხიარული, არის კომუნიკაბელური, აქვს იუმორის გრძნობა, მაგრამ ზოგჯერ ხასიათი ისე უფუჭდება, რამდენიმე კვირა ხმას არ გვცემს.

გიორგი ღვინაძეზე არ ვიცი, რა დავწერო, როგორც ყველა ბავშვი, არის ნორმალური და წესიერი; სწავლობს ისე რა, არასტაბილურია. ხან ოლიმპიადაზე 25 დან 23 ქულას იღებს, ხან გეომეტრიის საკონტროლოზე 3-იანს იღებს.

ნიკა მანჯგალაძე მეგობრულია, მიამიტი და ცოტათი მშიშარაც კი, მსუქანია და საყვარელი.

აჩი გოგია გაკვეთილებზე საერთოდ არ იღებს ხმას, ვერ გააღიმებ, ვერ გააცინებ, ურეაქციოა. ორიანს მიიღებს – დუმს, ათიანს მიიღებს – დუმს. ოოო, დასვენებებზე კი საქმე სხვანაირადაა სრულიად იცვლება!

ელენე ჩაფიძე ძალიან თბილი, კეთილი და გამგები ბავშვია. არის თავისთვის წყნარად, მშვიდად, არავის არ ელაპარაკება და კლასში რამდენიმე ბავშვთან მეგობრობს მხოლოდ. დადის ხატვაზე და დრო არ რჩება მეცადინეობისთვის. ამის გამო ზოგჯერ ცუდ ნიშნებს იღებს.

ტყუპები არიან ნიკა და გიორგი ბაკურაძეები, მაგრამ ერთმანეთს საერთოდ არ ჰგვანან. სულ ერთი თვეა, რაც გადმოვიდნენ და ამ ხნის განმავლობაში კარგად ვერ გავიცანი, თუმცა კარგი ბავშვები ჩანან.

მე მგონი, ყველაზე შეგიქმენი წარმოდგენა. ახლა შენი ჯერია, გამაცანი შენი კლასელები.

აბა, დროებით!

ნინო დარსაძე

25.12. 2012

❖ ვისი გარეგნობის შესახებ არის ინფორმაცია ნინო დარსაძის წერილში? აღნიშნეთ პლუსით / + /.

ელენე ჩაფიძე	
ნიკა მანჯგალაძე	
აჩი ბაკურაძე	
გიორგი ბაკურაძე	
ლაშა გეგიძე	
ბაქარ ბეჟაშვილი	
ქეთი გობეჩია	
გუგა ბერიძე	
თამრიკო ესაძე	
ანა კონჯარია	
რატი ბაქრაძე	
ლაშა ტაბიძე	
ლანა ქორქია	
გიორგი ღვინაძე	

❖ *გამოიცანით, ვისზეა ლაპარაკი (სწორი პასუხი შემოხაზეთ):*

I. ხატავს კარგად
   (1) ლაშა
   (2) გუგა
   (3) რატი
   (4) ლანა

II. ძმები არიან
   (1) ლაშა და რატი
   (2) გიორგი და ლაშა
   (3) აჩი და რატი
   (4) ნიკა და გიორგი

III. მომავალი კალათბურთელია
   (1) ლაშა გეგიძე
   (2) ლაშა ტაბიძე
   (3) ელენე ჩაფიძე
   (4) გიორგი ნიკურაძე

IV. მხოლოდ ერთი მეგობარი ჰყავს
   (1) ლანას
   (2) ნიკას
   (3) ანას
   (4) ნიკას

V. ხატვა ხელს უშლის სწავლაში
   (1) ბაქარს
   (2) ელენეს
   (3) თამრიკოს
   (4) გიორგის

VI. ხან კარგ ნიშნებს იღებს, ხან - ცუდს
   (1) გიორგი ბაკურაძე
   (2) გიორგი ღვინაძე
   (3) რატი ბაქრაძე
   (4) ნიკა ბაკურაძე

VII. ძალიან მორცხვია
   (1) ლანა
   (2) ქეთი
   (3) აჩი
   (4) ნიკა

VIII. გაკვეთილების დროს რეაქცია არა აქვს არაფერზე

(1) ელენეს

(2) აჩის

(3) ნიკას

(4) გუგას

IX. საყვარელი ბიჭია

(1) გუგა

(2) აჩი

(3) ნიკა

(4) რატი

X. საყვარელი გოგოა

(1) ლანა

(2) ანა

(3) ქეთი

(4) თამრიკო

XI. წყალბურთში სერიოზულად ვარჯიშობს

(1) აჩი

(2) რატი

(3) გუგა

(4) ნიკა

XII. უცნაური გოგოა

(1) ელენე

(2) ლანა

(3) თამრიკო

(4) ქეთი

❖ *რითი ჰგვანან ერთმანეთს:*

ლანა და რატი

ელენე, რატი და ბაქარი?

ლანა და ანა?

თამრიკო და ბაქარი?

ლაშა და გუგა?

- ვინ არის წერილის ავტორი?

- ვინ არის წერილის ადრესატი?

- რომელ თვეშია წერილი გაგზავნილი?

❖ *დაახასიათე შენი ერთ-ერთი კლასელი.*

მე სტუდენტი ვარ

მე მქვია **ბასტი**, ვარ 18 წლის. ვსწავლობ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე, ქართული ენის მოსამზადებელ ჯგუფში. ჩემთან ერთად სწავლობს **გიუნაიც**. მე და გიუნაი სკოლაშიც ერთად ვსწავლობდით, ერთ კლასში. გიუნაი 26 თებერვალს გახდა თვრამეტი წლის. ახლა ბინაშიც ერთად ვცხოვრობთ. გიუნაი ძალიან კარგი გოგოა, ბეჯითი, ლამაზი, კარგი კულინარი.

ჩვენს ჯგუფში კიდევ ორი გოგოა – **სონა** და **გიულნარი**. ძალიან კარგი გოგონები არიან. დანარჩენები ბიჭები არიან: **ფარუხი, ბაბეკი, ისლამი, ჯახანგირი, ისახანი, რაბილი, რამიდი**. ჯგუფში სულ 11 სტუდენტი ვართ.

მე და ჩემი მეგობრები ვსწავლობთ ქართულ ენას. ჩვენ პირველ ჯგუფში ვართ.

უნივერსიტეტის XII კორპუსი, სადაც ჩვენ ვსწავლობთ, „სამასი არაგველის" მეტროსთანაა. ეს არის 3-სართულიანი შენობა. ლექციები ყოველდღე 9 საათზე გვეწყება.

პირველ სემესტრში ჩვენი ლექციების ცხრილი ასეთია:

N	საგნის დასახელება	პედაგოგი	დრო	აუდიტორია
1	ქართულის, როგორც მეორე ენის სამეტყველო ფუნქციები (მოსმენა)	მერაბ ბაბუხადია კახი მირაზანაშვილი	სამშაბათი 9:00, 10:00,11:00,	221
			სამშაბათი 12:00	კომპიუტერული კლასი
2	ქართულის, როგორც მეორე ენის სამეტყველო ფუნქციები (ლაპარაკი)	მერაბ ბაბუხადია	ხუთშაბათი 13:00, 14:00 პარასკევი 13:00, 14:00	221
3	ქართულის, როგორც მეორე ენის სამეტყველო ფუნქციები (კითხვა)	ჭაბუკი ქირია	პარასკევი 9:00, 10:00,11:00, 12:00	207
4	ქართულის, როგორც მეორე ენის სამეტყველო ფუნქციები (წერა)	ჭაბუკი ქირია	ხუთშაბათი 9:00, 10:00, 11:00, 12:00	
5	ენის კომუნიკაციური ასპექტები	მურად კემულარია	შაბათი 9:00, 10:00, 11:00	
6	ქართული ენის პრაქტიკული გრამატიკა	მერაბ ბაბუხადია	ოთხშაბათი 9:00, 10:00,11:00	221

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. რამდენი გოგო სწავლობს I ჯგუფში?

(1) ორი

(2) სამი

(3) ხუთი

(4) ოთხი

II. რამდენი ბიჭი სწავლობს I ჯგუფში?

(1) ექვსი

(2) ოთხი

(3) შვიდი

(4) ცხრა

III. რომელ აუდიტორიაში უტარდება პირველ ჯგუფს ლექციები ხუთშაბათს?

(1) ორასოცდამეერთე აუდიტორიაში

(2) ორასმეშვიდე აუდიტორიაში

(3) ორასმეცხრე აუდიტორიაში

(4) ორასმეათე აუდიტორიაში

IV. როდის აქვს ჯგუფს ქართული ენის პრაქტიკული გრამატიკის ლექცია?

(1) ხუთშაბათს

(2) პარასკევს

(3) ოთხშაბათს

(4) ორშაბათს

V. რომელ დღეებში ისვენებს პირველი ჯგუფი?

(1) სამშაბათს და შაბათს

(2) სამშაბათს და ხუთშაბათს

(3) ორშაბათს და კვირას

(4) პარასკევს და შაბათს

VI. როდის ატარებს ლექციებს მურად კემულარია?

(1) ორშაბათს

(2) სამშაბათს

(3) შაბათს

(4) პარასკევს

VII. როდის უტარდება პირველ ჯგუფს კითხვის ლექციები?

(1) ოთხშაბათს

(2) სამშაბათს

(3) პარასკევს

(4) შაბათს

- გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
გიუნაი კარგად ამზადებს საჭმელებს		
ბასტი და გიუნაი ტოლები არიან		
გიუნაი და ბასტი თანაკლასელები არიან		
პირველი ჯგუფი სწავლობს უნივერსიტეტის მეთოთხმეტე კორპუსში		
მერაბ ბაბუხადიას კვირაში სამჯერ აქვს ლექციები პირველ ჯგუფთან		
გიუნაი ზარმაცია		
გიუნაის დაბადების დღე ზაფხულშია		
ლექციები ყოველდღე დილის ცხრა საათზე იწყება		

❖ *გადაიყვანეთ ტექსტი მესამე პირში.*

შეავსეთ კროსვორდი.

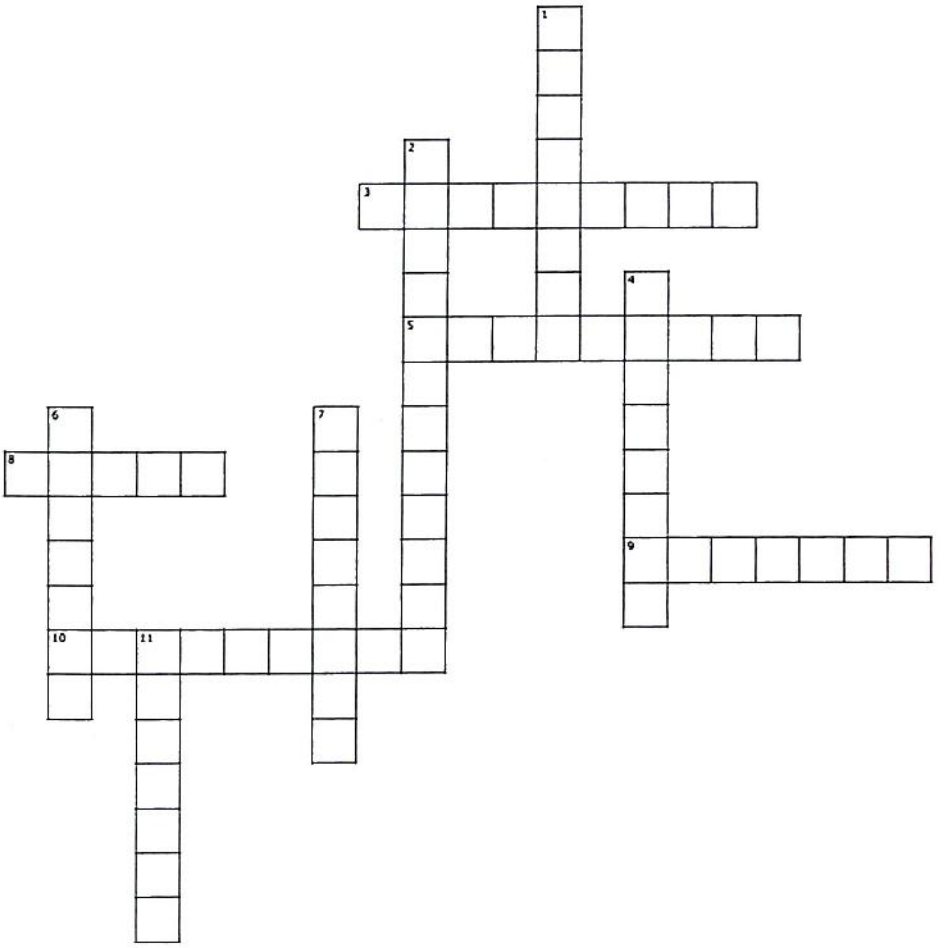

ჰორიზონტალურად

3. დროის მონაკვეთი, რომლის განმავლობაშიც მიმდინარეობს ამა თუ იმ საგანში მეცადინეობა სკოლაში

5. სალექციო ოთახი

8. დაფაზე საწერი საშუალება

9. უმაღლესი სასწავლებლის პედაგოგი

10. სკოლის ხელმძღვანელი

ვერტიკალურად

1. ის, ვინც უმაღლეს სასწავლებელში სწავლობს

2. ის, ვინც სკოლაში ასწავლის

4. ის, ვინც სკოლაში სწავლობს

6. გამოკითხვა ცოდნის შემოწმების მიზნით

7. მასწავლებლის სინონიმი

11. უმაღლესი სასწავლებლის ხელმძღვანელი

6. სამსახური. თავისუფალი დრო.

ჩემი სამსახური

მე ვცხოვრობ თბილისში. მყავს მეუღლე და 1 ქალიშვილი. უნივერსიტეტი 2011 წელს დავამთავრე.

ჩემი სამსახური ქალაქის ცენტრშია. 2 თვეა დავიწყე მუშაობა ბიბლიოთეკაში. I თვეს გამოსაცდელი ვადით მიმიღეს და ახლა უკვე ამ ბიბლიოთეკის თანამშრომელი ვარ.

მე და ჩემი კოლეგები ვზრუნავთ ბიბლიოთეკის კომპიუტერულ ქსელზე.

ჩემი სამუშაო დღე დილის 10 საათზე იწყება და 18 საათზე მთავრდება. 09:55-ზე მე უკვე სამსახურში ვარ.

ბიბლიოთეკაში ბევრი თანამშრომელია, მე უკვე ყველას ვიცნობ, ერთის გარდა: ქალბატონი ლია 2 თვეა არ დადის სამსახურში, ბიულეტენზეა.

ძალიან მომწონს ჩემი სამსახური.

* * *

მე მშენებელი ვარ და ვმუშაობ სამშენებლო კომპანიაში. ჩვენი კომპანია აშენებს საცხოვრებელ სახლებს.

დილით, ჩვეულებრივ, 7 საათზე ვდგები. ვვარჯიშობ, შხაპს ვიღებ, ვსაუზმობ და სამსახურში მივდივარ. 9 საათზე სამსახურში ვარ. არასოდეს ვაგვიანებ.

ჩემი სახლიც ახლა შენდება. მე მყავს ცოლი და 2 შვილი, ვცხოვრობ 2-ოთახიან ბინაში. ოჯახისთვის ეს უკვე პატარა ფართია, ბავშვები იზრდებიან და მინდა, ორივეს თავისი ოთახი ჰქონდეს. ამიტომ ვიშენებ ახალ სახლს ჩემი სამშენებლო კომპანიის პროექტით. სახლი 3 თვეში აშენდება და მალე გადავალ ახალ ბინაში.

საკმაოდ საინტერესო სამუშაო მაქვს. მიყვარს ჩემი საქმე.

❖ *გადაიყვანეთ ტექსტები მესამე პირში. პირველი ტექსტის პერსონაჟს დაარქვით დათო, მეორეს – გიორგი.*

პირველი ტექსტი.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

მეორე ტექსტი.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **დათო მუშაობს:**
   (1) სამშენებლო კომპანიაში
   (2) სარეკლამო კომპანიაში
   (3) ბიბლიოთეკაში
   (4) პოლიციაში

II. **დათო არის:**
   (1) მშენებელი
   (2) ადმინისტრატორი

(3) მენეჯერი

(4) დარაჯი

III. დათომ სამსახური დაიწყო:

(1) წელს

(2) შარშან

(3) გაისად

(4) შარშანწინ

IV. დათო არ იცნობს ერთ თანამშრომელს იმიტომ, რომ ის:

(1) ჯარშია

(2) მივლინებაშია

(3) ავადაა

(4) მოგზაურობაშია

V. დათოს სამუშაო დღე იწყება:

(1) ათ საათზე

(2) ათს რომ ხუთი წუთი აკლია

(3) ათის ნახევარზე

(4) 22 საათზე

VI. დათო სამსახურში იცნობს:

(1) ყველას

(2) არავის

(3) ყველას, ლიას გარდა

(4) არავის, ლიას გარდა

VII. გიორგი მუშაობს:

(1) ბიბლიოთეკაში

(2) იუსტიციის სამინისტროში

(3) სამშენებლო კომპანიაში

(4) სკოლაში

VIII. გიორგის ჰყავს:

(1) სამი ქალიშვილი

(2) ორი ქალიშვილი

(3) არ ჰყავს ქალიშვილი

(4) არ ჩანს, რამდენი ჰყავს

IX. დათოს ჰყავს:

(1) ორი შვილი

(2) ოთხი შვილი

(3) სამი შვილი

(4) ერთი შვილი

- *ყურადღებით დააკვირდით სურათს.*

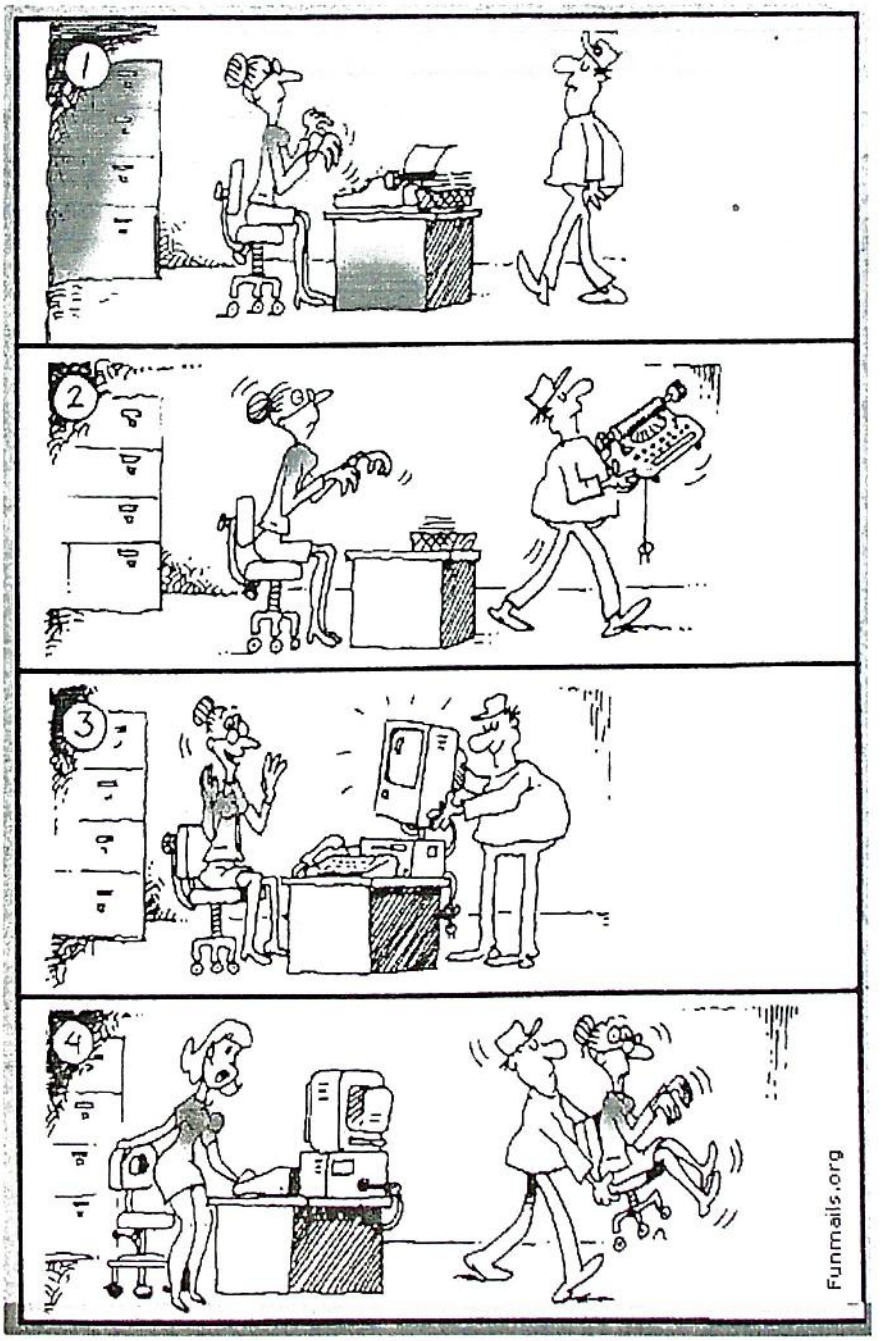

დაწერეთ, რა მოხდა ოფისში. შეგიძლიათ ასე დაასათაუროთ: „ნაადრევი სიხარული". (წარმოადგინეთ სხვა ვარიანტებიც).

დროის ბანკი

- წარმოიდგინეთ, რომ არსებობს ბანკი, რომელიც ყოველ დილით თქვენს ანგარიშზე 86,400 ლარს რიცხავს. დღის დასასრულს ბანკს უკან მიაქვს ის თანხა, რაც ვერ გამოიყენეთ დღის განმავლობაში. დაწერეთ, რას გააკეთებდით?

ყოველდღიურად ყოველ ჩვენგანს 86 400 წამი გვეძლევა (24 საათი 86 400 წამისგან შედგება) დღის დასასრულს კი ეს წამები ორ კატეგორიად იყოფა:

1. წამები, რომლებიც თქვენს სასარგებლოდ გამოიყენეთ.
2. წამები, რომლებიც დაკარგულია.

- დაწერეთ, რაში გამოიყენებთ ამ წამებს? ჩვეულებრივ, რაში იყენებთ?

- არის თუ არა მატერიალური მდგომარეობა ადამიანის ბედნიერების განმსაზღვრელი? *პასუხი დაასაბუთეთ.*

- არის თუ არა ადამიანის კარგი გარეგნობა მისი წარმატების განსაზღვრელი? *პასუხი დაასაბუთეთ.*

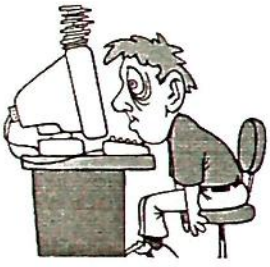

კომპიუტერი

კომპიუტერი დღესდღეობით ადამიანის ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია.

კომპიუტერის საშუალებით ჩვენ შეგვიძლია მოვიძიოთ ინფორმაცია ნებისმიერი პირის (ძირითადად, ცნობადის), მოვლენის და ა.შ. შესახებ; ვნახოთ ვიდეო და მოვუსმინოთ მუსიკას, დავუკავშირდეთ ნაცნობებს სხვა ქვეყანაში და სხვა კონტინენტზეც კი; გავიგოთ მოსალოდნელი ამინდის შესახებ, შევიტყოთ ახალი ამბები, ვუყუროთ ტელევიზიას, შევადგინოთ სხვადასხვა დოკუმენტი, შევინახოთ ან გამოვაქვეყნოთ ნებისმიერი ინფორმაცია.

კომპიუტერს ყველა ასაკობრივი ჯგუფი იყენებს: პატარებიც, მოზარდებიც და დიდებიც. ამ სამი ჯგუფიდან პირველი ორი კომპიუტერის ფუნქციად, ძირითადად, მის თამაშებს თვლის.

კომპიუტერის გაჩენამ ახალი საფიქრალი მისცა მშობლებს: კომპიუტერულ თამაშებს ბევრი ზიანი მოაქვს.

ბავშვებს, რომლებიც განუწყვეტლივ თამაშობენ კომპიუტერულ თამაშებს, აქვთ პრობლემები: კომპიუტერთან დიდხანს ჯდომა იწვევს აგრესიას, მხედველობის გაუარესებას, ხერხემლის გამრუდებას, ფიზიკურ სისუსტეს, მადის დაკარგვას და ა.შ.

ყოველივე ის, რასაც კომპიუტერში ნახულობენ, ბავშვებს ხშირად რეალობაში გადმოაქვთ. ამის ერთი მაგალითი ასეთია: ერთმა შეძლებულმა ქალმა, რომელიც სათანადო დროს ვერ უთმობდა საკუთარ 7 წლის გოგონას, გადაწყვიტა მისთვის კომპიუტერი ეყიდა. მალე კომპიუტერულმა თამაშებმა უდიდესი ადგილი დაიკავა გოგონას ცხოვრებაში: ის საათობით იჯდა კომპიუტერის მონიტორთან და თამაშობდა. ერთხელ დედამ ძიძას დაავალა გოგონას სუფთა ჰაერზე გასეირნება. სეირნობის დროს გოგონამ ვერ დაინახა მის წინ აღმართული ბოძი და დაეჯახა მას.

ამ ეპიზოდიდან ნათლად ჩანს, რომ ვირტუალურმა სინამდვილემ გოგონას ცნობიერებაში შეცვალა რეალური. ყველამ კარგად ვიცით, რომ კომპიუტერული თამაშის დროს იგივე ბოძი თავისით გაიწევა, თუ შესაბამის ღილაკს დავაჭერთ თითს.

- *ჩამოთვალეთ კომპიუტერის დადებითი და უარყოფითი მხარეები:*

დადებითი მხარეები:

_____

_____

_____

_____

უარყოფითი მხარეები:

_____

_____

_____

_____

- **რატომ დაეჯახა გოგონა ბოძს?**

_____

_____

_____

❖ დაწერეთ თემა: მე და კომპიუტერი.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- *გადაიყვანეთ ტექსტი მესამე პირში.* **მესამე პირისთვის გამოიყენეთ სიტყვა „ადამიანი“:** კომპიუტერთან ჯდომისას ადამიანს ავიწყდება სამყარო...

კომპიუტერთან ჯდომისას გვავიწყდება სამყარო. როცა წიგნს კითხულობ, მაშინაც ასე არაა? მაშ, რა განსხვავებაა მათ შორის? როცა კომპიუტერს უყურებ, შენ თვალწინ იშლება ის, რაც სხვამ გააკეთა და შენს ფანტაზიას გასაქანი არა აქვს, წიგნის კითხვისას კი ჩვენ მის გმირებთან ერთად ვფიქრობთ და ვმოქმედებთ: „ჩვენ-ჩვენს ოთახებში, მაგიდისაკენ თავდახრილნი, ათასნაირი სიკვდილით მოვმკვდარვართ, – ზღვაში ჩავძირულვართ, ქუსლში დავჭრილვართ, გილიოტინაზე ავსულვართ, ფათერაკგადახდილნი, საწოლში მშვიდად გარდავცვლილვართ... მრავალჯერ მოვმკვდარვართ და ყველაფერი, აჰ,. ყველაფერი გამოგვიცდია – მეფედ ვუკურთხებივართ, სიკეთისთვის ხის ხმლით გვიბრძვია, ხან დაფნა დაგვიდგამს თავზე, ხანაც – ეკალი... რა არ გადაგვხდენია და, ღმერთო ჩემო, სულ რომ არაფერი, რამდენი ქალი გვყვარებია...“ (გ. დოჩანაშვილი).

- **თქვენი აზრით, რას ნიშნავს: „შენს ფანტაზიას გასაქანი არა აქვს“**

- **დაწერეთ თემა: წიგნი თუ კომპიუტერი?**

❖ დაწერეთ თემა: ჩემი საყვარელი წიგნი.

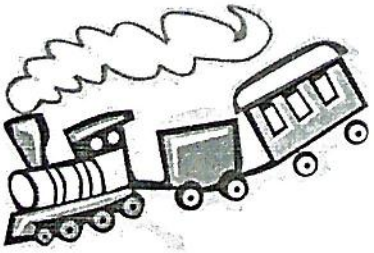

❖ დაწერეთ თემა: წავედი სამოგზაუროდ (ექსკურსიაზე, ლაშქრობაზე)...

შეავსეთ კროსვორდი.

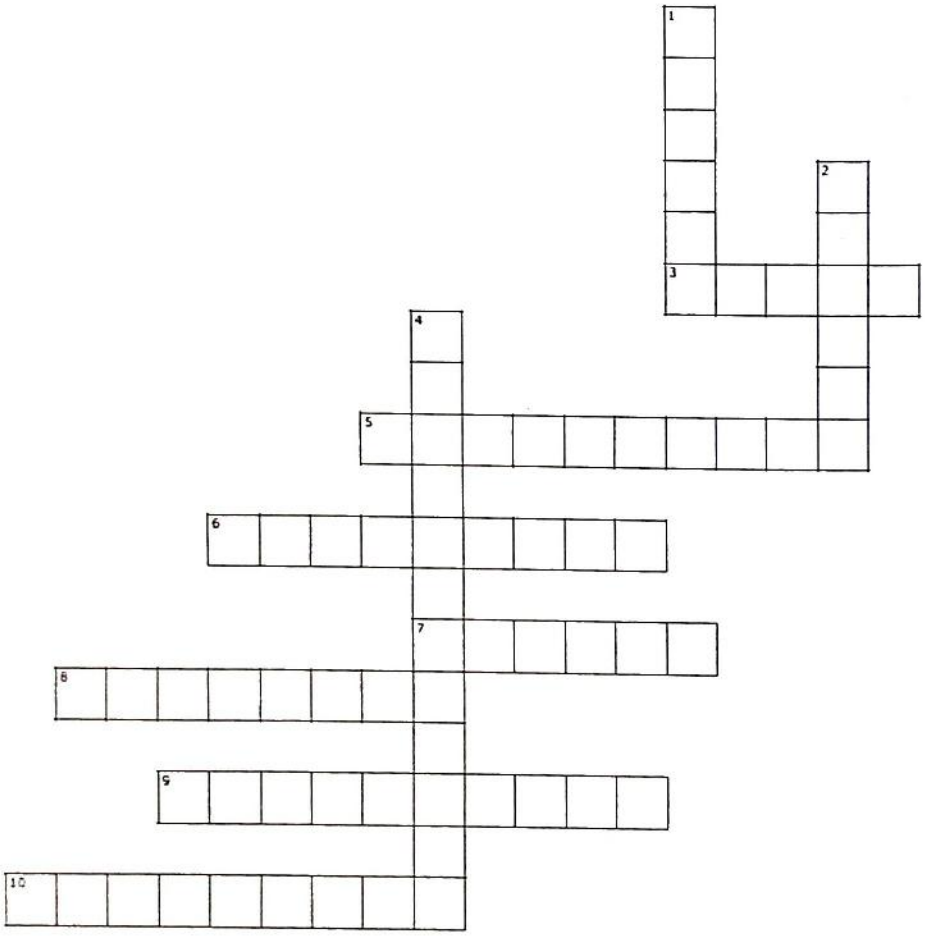

ჰორიზონტალურად

3. ძველის ანტონიმი

5. წიგნების საცავი

6. მდიდრის სინონიმი

7. დილის საჭმელი

8. ხელმძღვანელი

9. უინტერესოს ანტონიმი

10. ის, ვინც აშენებს

ვერტიკალურად

1. დიდის ანტონიმი

2. თანამშრომელი

4. უმაღლესი სასწავლებელი

7. მეგობრები. მეგობრობა. სიყვარული...

უკანასკნელი ფოთოლი

ო'ჰენრი (1862-1910)

ნიუ-ორკში, დიდი სახლის ერთ პატარა ოთახში ორი მხატვარი მეგობარი ცხოვრობდა. ერთს სიუ ერქვა, მეორეს – ჯონსი. დებივით ერთად ცხოვრობდნენ და მუშაობდნენ. შეკვეთებს იშვიათად იღებდნენ და ამიტომ ხშირად საჭმლის ფულიც არ ჰქონდათ. ცხოვრება მაინც უყვარდათ, უხაროდათ, როცა მათი ნახატები ადამიანებს მოსწონდათ და თავს ყოველთვის ბედნიერად გრძნობდნენ.

ნოემბერი დადგა. გარეთ ძალიან აცივდა და ყოველდღე წვიმდა.

ერთ დღეს ჯონსი ავად გახდა. თავს ძლიერ ცუდად გრძნობდა. მაღალი სიცხე ჰქონდა, მაგრამ მაინც სციოდა. პირი უშრებოდა და თავი ძალიან სტკიოდა.

იგი მთელი კვირა ავადმყოფობდა.

ერთ დღეს ექიმმა თქვა: „სიუ, მინდა რაღაც გითხრა, მოდი, დერეფანში გავიდეთ".

– სიუ შენი მეგობარი მძიმედაა ავად. წამლები ვერაფერს შველის, რადგან სიცოცხლე აღარ უნდა. მითხრა, რომ ურჩევნია მოკვდეს. წამლები უსარგებლოა ადამიანისთვის, ვისაც სიცოცხლე აღარ უნდა.

სიუ მწარედ ატირდა.

– სიუ, მოდი აქ, – დაუძახა ჯონსმა.

– ახლავე ჯონს, უკვე მოვდივარ, უპასუხა სიუმ.

ოთახში შესული სიუ აღარ ტიროდა, იგი მღეროდა.

– ექიმმა რა გითხრა, სიუ? – ჰკითხა ჯონსმა.

– მითხრა, რომ რამდენიმე დღეში კარგად იქნები.

– არა, რამდენიმე დღეში მოვკვდები.

– ამაზე ნუღარ იფიქრებ და კარგად გახდები. ახლა კი ცოტა უნდა შეჭამო. გემრიელ წვნიანს მოგიმზადებ.

სიუმ წვნიანის მომზადება დაიწყო თუ არა, გაიგონა, რომ ჯონსი რაღაცას ითვლიდა.

საწოლთან მისულმა სიუმ დაინახა, ჯონსი ფანჯარას გაჰყურებდა და თვლას განაგრძობდა.

„თორმეტი, თერთმეტი... ათი, ცხრა... რვა და შვიდი".

სიუმ ფანჯარაში გაიხედა. უნდოდა გაეგო, თუ რას ითვლიდა ჯონსი. გარეთ მხოლოდ ეზო და ქვის კედელი ჩანდა, რომელზეც ბებერი სურო იყო, რომელსაც სულ რამდენიმე გაყვითებული ფოთოლი ჰქონდა შერჩენილი.

– ჯონს, რას ითვლი?

– ფოთლებს ვითვლი. გუშინ 19 ფოთოლი ება, დღეს შვიდიღა შერჩა. ეჰ! კიდევ ერთი მოსწყდა. ექვსი დარჩა!

– კი მაგრამ, რატომ ითვლი?

– იმიტომ ვითვლი, რომ როგორც კი უკანასკნელი ფოთოლი მიწაზე დაეცემა, მე მოვკვდები.

– ჯონს, ძვირფასო, ნუ ლაპარაკობ ასე.

– ასეა, სიუ, ვიცი, როგორც კი უკანასკნელი ფოთოლი ჩამოვარდება, მე მოვკვდები.

სიუმ არაფერი უპასუხა. იგი ტიროდა.

დერეფანში გავიდა. იგი ჯერ კიდევ ტიროდა, როცა მოხუცი ბერმანი დაინახა.

ბერმანიც მხატვარი იყო. ისიც იმავე სახლში ცხოვრობდა. სამოცი წლის კაცი იყო. არც ისე კარგი მხატვარი გახლდათ, თუმცა ყოველთვის ამბობდა: „ბერმანს ყველანი დასცინიან, მაგრამ ბერმანი მაინც დიდი მხატვარია, ერთი დღესაც იქნება და უმშვენიერეს ნახატს დახატავს – მსოფლიოში საუკეთესოს“.

ბერმანი ხალხს არ უყვარდა, რადგან არც ბერმანს მოსდიოდა ისინი თვალში. ზრდილობითაც არ გამოირჩეოდა და ყველას დასცინოდა. ადამიანები მასზე ფიქრობდნენ, რომ იგი ეგოისტია.

– რა გატირებს, გოგონი? –ჰკითხა მან სიუს.

– ეჰ, ჯონსი მძიმედაა ავად, ექიმმა თქვა, რომ წამლები ვერაფერს უშველის, რადგან სიცოცხლე აღარ უნდა და ბებერი სუროს ფოთლებს ითვლის.

– რატომ აღარ უნდა სიცოცხლე და ფოთლებს რატომ ითვლის?

– ჯონსი ფიქრობს, რომ როგორც კი ხეს უკანასკნელი ფოთოლი მოსწყდება, მაშინვე მოკვდება.

– და რამდენი ფოთოლი შერჩა ხეს ახლა?

– მხოლოდ ერთი. და ვფიქრობ, ისიც ამაღამ მოსწყდება.

– რა სულელია შენი ჯონსი, – თქვა ბერმანმა და წავიდა.

გათენდა. ჯონსმა ფანჯარაში გაიხედა, სუროს უკანასკნელი ფოთოლი ჯერ კიდევ ჰქონდა შერჩენილი.

დაღამდა. სუროზე უკანასკნელი ფოთოლი ისევ ეკიდა.

– ო, სიუ, სუროს უკანასკნელი ფოთოლი ისევ ჰკიდია, რა სულელი ვიყავი. მთელი დღე ძლიერი ქარი ქროდა და საშინლად წვიმდა, ის კი ისევ ცოცხლობს, აღარ მოვკვდები და ვიცოცხლებ!”

რამდენიმე დღის შემდეგ ჯონსი ექიმმა მოინახულა. მოუსმინა და უთხრა: „ჩემო მეგობარო, უკვე კარგად ხართ და უფრო ბედნიერი, ვიდრე ბერმანი“.

– ბერმანი? რა დაემართა? – ერთდროულად იკითხეს გოგოებმა.

– არ იცით? ბერმანი გუშინ ღამით გარდაიცვალა.

– ბერმანი გარდაიცვალა?! კი მაგრამ რატომ?

– რამდენიმე დღის წინ დილით მეზობლებმა ეზოში იპოვეს. სულ მთლად სველი იყო და გაყინული. გვერდით კიბე ეგდო, იქვე – ყავისფერი და ყვითელი საღებავი. არავინ იცის, რას აკეთებდა იგი ღამით. ხალხს არ უყვარდა იგი. ბებერი ბერმანი ეგოისტი იყო.

სიუ სწრაფად წამოხტა და ფანჯარაში გაიხედა. ქვის კედელს დაბერებული სურო ეხვია, რომელსაც ერთადერთი ყვითელი ფოთოლი შერჩენოდა. – უკანასკნელი ფოთოლი. სიუ

ფოთოლს დააკვირდა, მაგრამ რაც დაინახა, ფოთოლი არ იყო. ნახატი გახლდათ, უმშვენიერესი ნახატი, – მსოფლიოში საუკეთესო ნახატი, რომელის დახატვასაც მოხუცი ბერმანი ვერც კი წარმოიდგენდა.

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- ვინ არის ამ მოთხრობის ავტორი?

_____

- როდის დაიბადა ო'ჰენრი?

_____

- როდის გარდაიცვალა?

_____

- რომელ საუკუნეში ცხოვრობდა ო'ჰენრი?

_____

- როგორი მხატვრები იყვნენ ჯონსი და სიუ? საიდან ჩანს?

_____

_____

_____

- ვინ იყო ბერმანი?

_____

- რატომ მოკვდა ბერმანი?

_____

_____

- როგორ მოკვდა ბერმანი?

_____

_____

_____

- ვინ გადაარჩინა ჯონსი?

- რატომ არ ჩამოვარდა უკანასკნელი ფოთოლი?

- რა ჰქვია მსოფლიოში საუკეთესო ნახატს?

- დაახასიათეთ ბერმანი.

- როგორი მეგობრები იყვნენ ჯონსი და სიუ? რომელ აბზაცში ჩანს ეს?

- როგორი მეგობარია სიუ? საიდან ჩანს?

- დაასათაურეთ პირველი აბზაცი

- რამდენიმე წინადადებით დაწერეთ ტექსტის მთავარი აზრი.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. ჯონსი ავად გახდა:
(1) ზამთარში
(2) ზაფხულში
(3) გაზაფხულზე
(4) შემოდგომაზე

II. ჯონსი ავად იყო:
(1) სამი დღე
(2) ხუთი დღე
(3) შვიდი დღე
(4) ცხრა დღე

III. სიტყვებს – „წამლები უსარგებლოა ადამიანისთვის, ვისაც სიცოცხლე აღარ უნდა“ – ამბობს:
(1) ბერმანი
(2) სიუ
(3) ექიმი
(4) ჯონსი

IV. „ბერმანი მაინც დიდი მხატვარია“ – ასე ფიქრობს:
(1) ექიმი
(2) ხალხი
(3) თვითონ ბერმანი
(4) სიუ და ჯონსი

- დაწერეთ თემა: მეგობრობა.

მე შენ მიყვარხარ!

15 წლის იყავი, როდესაც პირველად გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ შენ კი გაწითლდი, თავი დახარე და გაიღიმე.

20 წლის იყავი, როდესაც გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ შენ ხელი ხელზე მომკიდე და მაგრად მომიჭირე, გეშინოდა, რომ სადმე არ გავმქრალიყავი.

25 წლის იყავი, როდესაც გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ შენ საუზმეს მიმზადებდი, მოტრიალდი, შუბლზე მაკოცე და მითხარი: უმჯობესია იჩქარო, სამსახურში არ დაგაგვიანდეს...

30 წლის იყავი, როდესაც გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ შენ კი მითხარი: თუ მართლა გიყვარვარ, გთხოვ, უფრო ადრე დაბრუნდე სახლში სამსახურის შემდეგ.

40 წლის იყავი, როდესაც გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ შენ სადილს ამზადებდი და მითხარი: კარგი, ძვირფასო, მაგრამ გთხოვ, ბავშვებს გაკვეთილები გამოჰკითხო.

50 წლის იყავი, როდესაც გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ შენ ამ დროს ქსოვდი და გაგეცინა ჩემს სიტყვებზე.

60 წლის იყავი, როდესაც გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ შენ გამიღიმე...

70 წლის იყავი, როდესაც გითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ ჩვენ დივანზე ვისხედით და ჩემს სასიყვარულო წერილს ვკითხულობდით, რომელიც 50 წლის წინ მოგწერე.

80 წლის იყავი, როდესაც შენ მითხარი: „მე შენ მიყვარხარ!“ მე არაფერი მითქვამს, რადგან არ შემეძლო, შენ კი ტირილი დაიწყე. ეს შენს ცხოვრებაში ყველაზე უბედური დღე იყო, ხოლო ჩემს ცხოვრებაში ყველაზე ბედნიერი, რადგან შენ მითხარი, რომ გიყვარდი...

დააფასეთ, ვინც გიყვართ და ხშირად უთხარით სიტყვები: „მე შენ მიყვარხარ!“ გახსოვდეთ, რომ ყოველთვის არ გექნებათ ამის შესაძლებლობა, ნუ დაკარგავთ მას...

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- **როდის უთხრა პირველად ვაჟმა ქალიშვილს: „მე შენ მიყვარხარ!“**

- **როდის უთხრა ცოლმა ქმარს პირველად: „მე შენ მიყვარხარ!“**

- **როდესაც ქალი 25 წლისა იყო, ტექსტის პერსონაჟებს უკვე ოჯახი აქვთ შექმნილი. საიდან ჩანს ეს?**

- **მოიყვანეთ ადგილი, რომელშიც, თქვენი აზრით, ტექსტის მთავარი აზრია.**

- **ტექსტი მთავრდება სიტყვებით: „ნუ დაკარგავთ მას...“ რაზეა ლაპარაკი? რას ნუ დაკარგავთ?**

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **როდესაც ქმარს სამსახურიდან ადრე მოსვლას სთხოვდა, ცოლი იყო:**

(1) ოცდაათი წლის
(2) ოცდახუთი წლის
(3) ორმოცდაათი წლის
(4) ოთხმოცი წლის

II. **ქმრის სიტყვებზე ცოლს გაეღიმა:**

(1) როდესაც სამოცი წლის იყო
(2) როდესაც ორმოცი წლის იყო
(3) როდესაც ოთხმოცი წლის იყო
(4) როდესაც ოცი წლის იყო

III. **ქმრის სიტყვებზე ცოლს გაეცინა:**

(1) როდესაც სამოცი წლის იყო
(2) როდესაც ორმოცი წლის იყო
(3) როდესაც ორმოცდაათი წლის იყო
(4) როდესაც ოცი წლის იყო

❖ **გადაიყვანეთ ტექსტი მესამე პირში. პერსონაჟებს დაარქვით სახელები (ვთქვათ: ლია და დათო)**

❖ დაწერეთ თემა: **სიყვარული.**

შეავსეთ კროსვორდი.

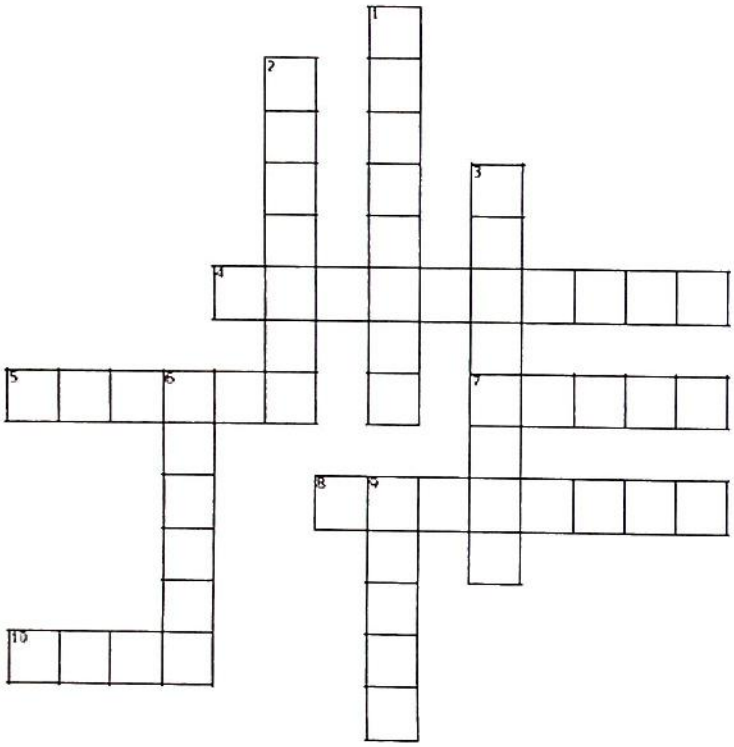

ჰორიზონტალურად

4. უსარგებლოს ანტონიმი

5. სამკურნალო საშუალება

7. ცოტას ანტონიმი

8. უგემურის ანტონიმი

10. კარგი ამინდი

ვერტიკალურად

1. მხატვრობის სპეციალისტი ხელოვანი

2. სულელის ანტონიმი

3. უახლოესი ადამიანი

6. ცუდი ამინდი

9. მკურნალი

8. ტრანსპორტი

ტრანსპორტის დანიშნულებაა ადამიანებისა და ტვირთის ერთი ადგილიდან მეორეში გადატანა.

განასხვავებენ მიწისზედა, წყლის და საჰაერო ტრანსპორტს. მიწისზედა ტრანსპორტში იგულისხმება სარკინიგზო ტრანსპორტი, საავტომობილო და მილსადენი ტრანსპორტი, წყლის ტრანსპორტში – საზღვაო და სამდინარო, საჰაეროში – საავიაციო ტრანსპორტი.

საჰაერო ტრანსპორტია: ვერტმფრენი, თვითმფრინავი, ხომალდი.

წყლის ტრანსპორტია: გემი, კატარღა, კატერი, ნავი.

სარკინიგზო ტრანსპორტია: მატარებელი, მეტრო, ტრამვაი.

საგზაო ტრანსპორტია: ავტობუსი, ავტომობილი, ველოსიპედი, მოტოციკლი, სატვირთო ავტომანქანა, ტაქსი, ტროლეიბუსი...

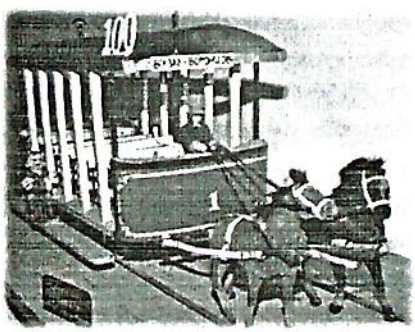

პირველი ტრანსპორტი საქართველოში
(ტივიდან, ბორნიდან და ურმიდან ავტომანქანამდე)

სანამ XX საუკუნის დასაწყისში ავტომობილებს გამოიგონებდნენ, ადამიანები სულ სხვა სახის ტრანსპორტით გადაადგილდებოდნენ.

ძველად, მტკვარზე, ხის დიდი მორებისგან შემდგარი ტივებით გადაადგილდებოდნენ.

გლეხები თბილისში მახლობელი სოფლებიდან ურმებით ჩამოდიოდნენ. ზოგს ვირზე გადაკიდებულ ხურჯინში მაწვნით სავსე ქილები ჩამოჰქონდა გასაყიდად. მდინარეებსა და ტბებზე გადაადგილების საშუალებად ბორანსაც იყენებდნენ.

მოგვიანებით ქალაქის ქუჩებში ფაეტონი გამოჩნდა, ეტლი, რომელშიც შებმული იყო ერთი, ორი ან სამი ცხენი. მალე ქუჩებში ლიანდაგების მსგავსი რამ გაჩნდა. ზედ ერთი ღია ვაგონი, ცხენების დახმარებით დადიოდა.

პირველად ის გოლოვინსკზე გამოჩნდა, მეფისნაცვლის სასახლის წინ. მას კონკა შეარქვეს.

ელექტროტრანსპორტი თბილისში XX საუკუნის დასაწყისში, კერძოდ, 1904 წელს გამოჩნდა. ეს ტრამვაი იყო. მისი ხაზი 1904 წლის 21 ნოემბერს გაიხსნა.

ის კონკის გზას იმეორებდა. ამავე წელს გამოჩნდა საქართველოს დედაქალაქში ავტოტრანსპორტიც. პირველი ავტომობილი მეფისნაცვალს ეკუთვნოდა.

ველოსიპედიც ისეთივე პოპულარული იყო ტფილისში, როგორც შემდეგ ავტომობილი. XIX საუკუნის ბოლოს ქალაქში 250 ველოსიპედი დადიოდა.

თბილისში ავტობუსის პირველი მარშრუტი 1934 წელს გაიხსნა. მან რუსთაველის გამზირი ვაგზლის მოედანს დაუკავშირა.

თბილისში ტროლეიბუსის პირველი ხაზი 1937 წლის 30 მარტს ამუშავდა, „დინამოს" სტადიონიდან, პლეხანოვის პროსპექტის გავლით, მარქსის მოედნამდე. 1938 წელს კი ტროლეიბუსი რუსთაველის გამზირზე გამოჩნდა.

სახელწოდება მეტროპოლიტენი ფრანგული სიტყვიდან ,,მეტროპოლიტაინ" წარმოიშვა, რაც სიტყვასიტყვით ,,მიწისქვეშა ქალაქს" ნიშნავს. მეტროპოლიტენის სამშობლო ბრიტანეთის დედაქალაქი ლონდონია. ლონდონში პირველი მეტროსადგური 1863 წლის 10 იანვარს გაიხსნა. სწორედ ეს თარიღი მიიჩნევა მეტროს დაბადების დღედ.

თბილისში მეტროს სადგურის შექმნის იდეა XX საუკუნის შუა ხანებში გაჩნდა. მისი გახსნის დადგენილება 1951 წლის 29 სექტემბერს ყოფილი საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღო.

ექსპლუატაციაში შევიდა 1966 წლის 11 იანვარს და მეოთხე მეტროს სისტემა იყო საბჭოთა კავშირში (მოსკოვის, ლენინგრადის და კიევის შემდეგ).

1966 წლის 11 იანვარს თბილისში გაიხსნა ექვსი მეტროსადგური: ,,რუსთაველი", ,,მარჯანიშვილი", ,,ვაგზლის მოედანი", ,,ოქტომბერი" (შემდგომში მას ,,ნაძალადევი" ეწოდა), ,,ელექტროდეპო" და ,,დიდუბე".

1967 წლიდან გაგრძელდა სადგურების მშენებლობა და ხაზი 4 კმ.-ით გაიზარდა. მშენებლობა 1971 წელს დასრულდა და საერთო შემადგენლობას კიდევ 5 სადგური დაემატა: ,,ლენინის მოედანი" (დღეს მას ,,თავისუფლების მოედანი" ეწოდება), ,,ავლაბარი", ,,300 არაგველი", ,,ისანი" და ,,სამგორი".

1979 წელს მეტროპოლიტენს დაემატა მეორე – საბურთალოს ხაზი. ამჟამად თბილისის მეტროში 22 სადგურია.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **მეტრო გამოიგონეს:**
   (1) საფრანგეთში
   (2) ინგლისში
   (3) გერმანიაში
   (4) ამერიკაში

II. **თბილისში პირველი ავტომობილი გამოჩნდა:**
   (1) ათას რვაას ოთხ წელს
   (2) ათას ცხრაას ოთხ წელს
   (3) ათას რვაას სამოცდაოთხ წელს
   (4) ათას რვაას შვიდ წელს

III. XIX საუკუნეში გლეხები თბილისში ჩამოდიოდნენ:

(1) კონკით

(2) ველოსიპედით

(3) ურმით

(4) ავტომობილით

IV. რომელი ელექტროტრანსპორტი გამოჩნდა თბილისში პირველად?

(1) ტროლეიბუსი

(2) მეტრო

(3) ტრამვაი

(4) ელექტრომობილი

V. ავტობუსის პირველი მარშრუტი იყო:

(1) „დინამოს“ სტადიონი – მარქსის მოედანი

(2) რუსთაველის გამზირი – ვაგზლის მოედანი

(3) ვაგზლის მოედანი – მარქსის მოედანი

(4) „დინამოს“ სტადიონი – ვაგზლის მოედანი

VI. მეტროსადგური „მარჯანიშვილი“ გაიხსნა:

(1) ათას ცხრაას ორმოცდათერთმეტ წელს

(2) ათას ცხრაას სამოცდაექვს წელს

(3) ათას ცხრაას სამოცდასამ წელს

(4) ათას ცხრაას სამოცდაცხრამეტ წელს

VII. ტროლეიბუსი რუსთაველის გამზირზე გამოჩნდა:

(1) ათას ცხრაას ოცდაჩვიდმეტ წელს

(2) ათას ცხრაას ოცდაცხრამეტ წელს

(3) ათას რვაას სამოცდასამ წელს

(4) ათას ცხრაას სამოცდაექვს წელს

VIII. საჰაერო ტრანსპორტია:

(1) შვეულმფრენი

(2) ტივი

(3) მეტრო

(4) ტრამვაი

IX. წყლის ტრანსპორტია:

(1) ბორანი

(2) ველოსიპედი

(3) ავტობუსი

(4) რაკეტა

X. სარკინიგზო ტრანსპორტია:

(1) ტრამვაი

(2) ტროლეიბუსი

(3) ფაეტონი

(4) ურემი

XI. საგზაო ტრანსპორტია:

(1) თვითმფრინავი

(2) ავტობუსი

(3) კატერი

(4) მატარებელი

❖ დაალაგეთ ტრანსპორტის სახეობები გამოჩენის ქრონოლოგიის მიხედვით (სათანადო გრაფაში დასვით პლუსი /+/):

	1	2	3	4	5	6
მეტრო						
ავტომობილი						
ველოსიპედი						
ურემი						
ტროლეიბუსი						
ტრამვაი						

❖ *მიუწერეთ სათანადო სიტყვები:*

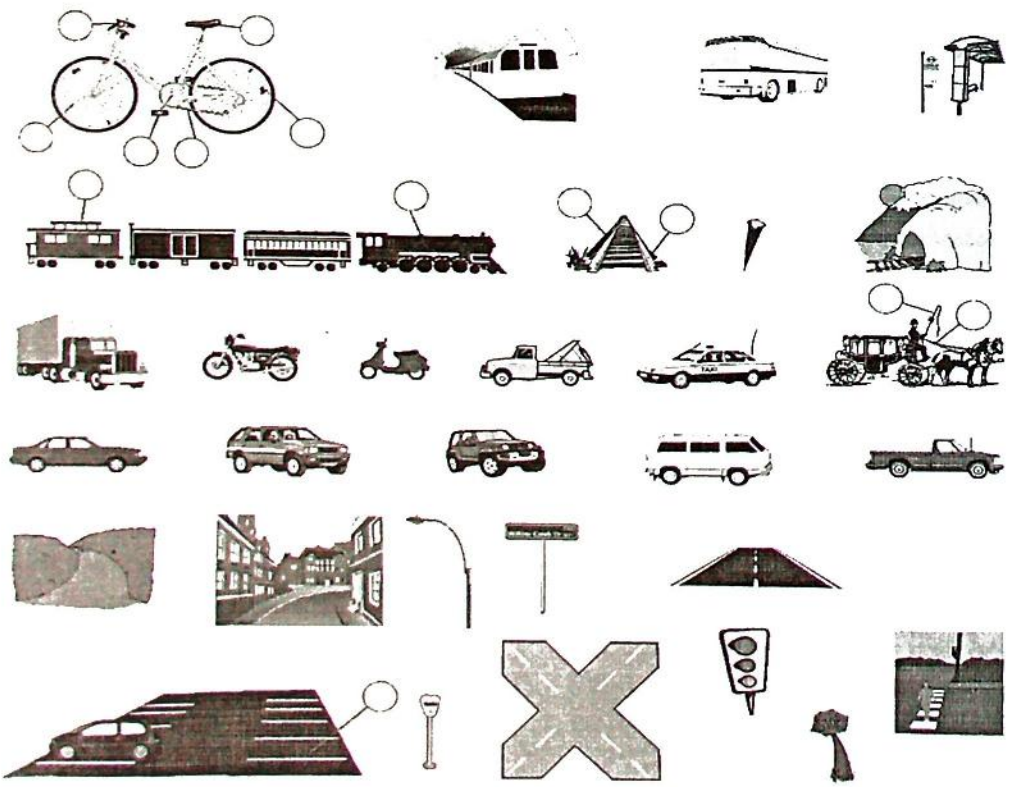

ავარია...

❖ *აღწერეთ სურათი.*

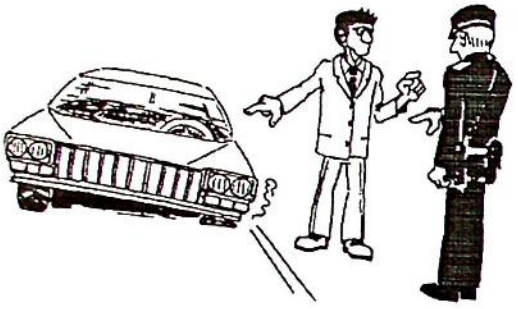

❖ *აღწერეთ სურათი.* რა პრობლემა აქვს მძღოლს? რას მოითხოვს პოლიციელი?

❖ *აღწერეთ სურათი.*

შეავსეთ კროსვორდი.

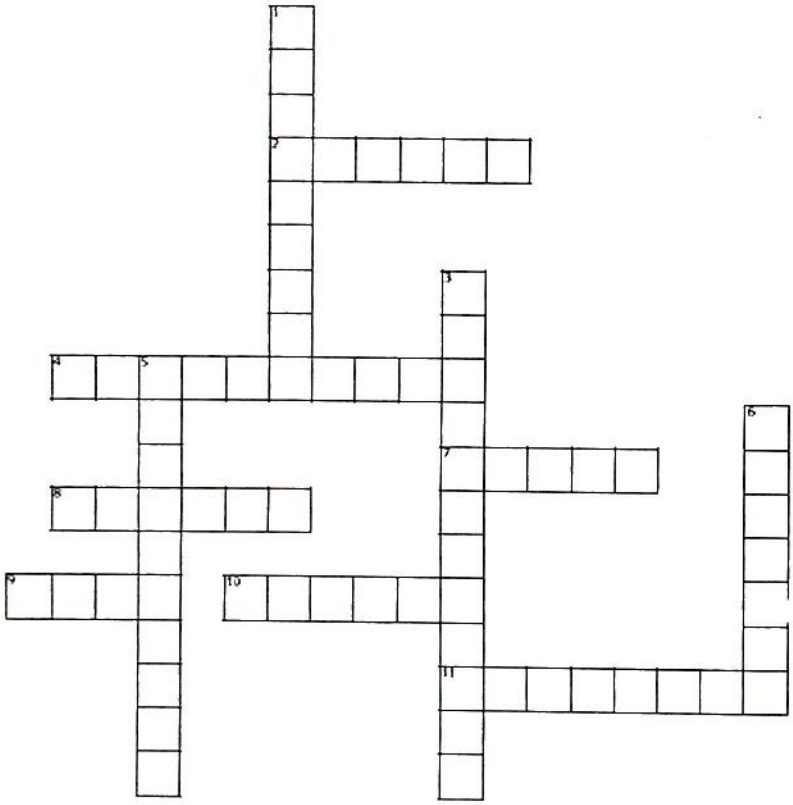

ჰორიზონტალურად

2. საგზაო შემთხვევა

4. სარკინიგზო ტრანსპორტი

7. მიწისქვეშა ტრანსპორტი

8. ის, ვინც საჰაერო ტრანსპორტს მართავს

9. წყლის ტრანსპორტი

10. ის, ვინც ავტომანქანას მართავს

11. საგზაო ტრანსპორტი

ვერტიკალურად

1. ის, ვინც მატარებელს მართავს

3. საჰაერო ტრანსპორტი

5. ელექტროტრანსპორტი

6. პროსპექტის ქართული სახელწოდება

9. ისტორია

ფარნავაზი

ძვ. წ. 331-ძვ. წ. 239

მმართველობის დასაწყისი: ძვ. წ. 304

მმართველობის დასასრული: ძვ. წ. 239

წინამორბედი: აზო

მემკვიდრე: საურმაგი

შვილები: საურმაგი

ფარნავაზი იყო ქართლის მეფე, რომელმაც შექმნა ერთიანი სამეფო. გამეფდა 27 წლის ასაკში.

მან ჩაატარა რელიგიური რეფორმა და ქართული ენა სახელმწიფო ენად გამოაცხადა. მას ტრადიციულად უკავშირებენ ქართული დამწერლობის შექმნას. ფარნავაზმა შექმნა საერისთავოები. მათ რიცხვში შედიოდა ეგრისიც, რომელსაც **ქუჯი** განაგებდა.

ქუჯის, ნიშნად იმ დიდი დამსახურებისა, რომელიც მას მიუძღოდა ფარნავაზის წინაშე და ალბათ, ეგრისის მტკიცედ შემოერთების მიზნითაც, ქართლის მეფე ფარნავაზმა ცოლად მიათხოვა თავისი და. მეორე და ოსთა ხელმწიფემ ითხოვა, თავად კი ცოლად ჩრდილოკავკასიელი (დურძუკი) ქალი მოიყვანა.

XI საუკუნის ქართველი ისტორიკოსი **ლეონტი მროველი** ფარნავაზს მიაწერს ქართული ანბანის შექმნასა და ქართული ენის სახელმწიფო ენად გამოცხადებას.

ფარნავაზმა ააგო არმაზის ციხე და მცხეთას გალავანი შემოარტყა.

ფარნავაზის სიკვდილის შემდეგ ქართლში სამეფო დინასტია მისმა შვილმა **საურმაგმა** გააგრძელა.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. ფარნავაზი გამეფდა:
(1) ძვ. წ. ორას ოცდაცხრამეტ წელს
(2) ძვ. წ. სამას ოთხ წელს
(3) ძვ. წ. სამას წელს
(4) ძვ. წ. ორას ოთხ წელს

II. ფარნავაზმა იმეფა:
(1) სამოცი წელი
(2) ორმოცდახუთი წელი
(3) თორმეტი წელი
(4) სამოცდახუთი წელი

III. ფარნავაზი გარდაიცვალა:
1. ოთხმოცდაცხრა წლისა
2. ოთხმოცდათორმეტი წლისა
3. სამოცდაორი წლისა
4. სამოცდახუთი წლისა

IV. ფარნავაზის მამას ერქვა:
1. ლეონტი
2. საურმაგი
3. ქუჯი
4. აზო

V. ფარნავაზის შვილს ერქვა:
1. ლეონტი
2. საურმაგი
3. ქუჯი
4. აზო

VI. ფარნავაზს ჰყავდა:
1. ერთი შვილი
2. სამი შვილი
3. ექვსი შვილი
4. შვიდი შვილი

VII. ქუჯის ცოლი იყო:
1. ფარნავაზის ქალიშვილი
2. ლეონტი მროველის და
3. ფარნავაზის დედა
4. საურმაგის მამიდა

ვახტანგ გორგასალი

ვახტანგ I გორგასალი იყო ქართლის მეფე. „გორგასალი“ (სპარს. მგლისთავა) იმიტომ შეარქვეს, რომ მუზარადზე მგელი ჰქონია გამოსახული. საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ შერაცხულია წმინდანად. ხსენების დღეა 13 დეკემბერი.

442 წელს დაიბადა საქართველოს ტახტის მემკვიდრე ვახტანგ მირდატის ძე. 449 წელს გარდაიცვალა მირდატ მეფე, ვახტანგი მაშინ 7 წლის იყო.

დედა, საგდუხტი, ამიერკავკასიის მარზპანის (მმართველის) ქალიშვილი იყო.

457 წელს თხუთმეტი წლის ვახტანგი საქართველოს სამეფო ტახტზე ავიდა.

ვახტანგი გამეფდა 15 წლისა, იმეფა 45 წელი, გარდაიცვალა 60 წლისა.

ვახტანგმა გარდაცვალების წინ ახალ ხელმწიფედ დაჩი გამოაცხადა.

დაკრძალულია მცხეთის სვეტიცხოვლის ტაძარში.

V საუკუნის პირველ ნახევარში ქართლი ერთადერთი ქვეყანა იყო ამიერკავკასიაში, სადაც ადგილობრივი მეფის ხელისუფლება ჯერ კიდევ შემორჩენილი იყო. როცა **ვახტანგი** ტახტზე ავიდა, ქართლში რთული ვითარება იყო. დიდაზნაურობა ირანის შაჰთან დაახლოებას ცდილობდა. შაჰი მათ საკუთარი მეფის წინააღმდეგ აქეზებდა. ამის მაგალითი იყო ქვემო ქართლის მმართველის, **ვარსქენ** პიტიახშის, მოქმედება. მან ქრისტიანობა უარყო და მაზდეანობა (ცეცხლთაყვანისმცემლობა) მიიღო. კიდევ უფრო რომ დაახლოებოდა ირანის შაჰს, ვარსქენმა თავის ცოლს, **შუშანიკს**, უბრძანა ქრისტიანობის უარყოფა, თუმცა შუშანიკი არ დათანხმდა და ვარსქენმა ის წამებით მოკლა.

ვახტანგმა ბრძანება გასცა, მოეკლათ ვარსქენ პიტიახში. ეს მოხდა 482 წელს.

ვახტანგ მეფემ ააგო არტანუჯის ციხე, რომელიც ერისთავის რეზიდენციად იქცა.

VIII საუკუნის I ნახევარში არტანუჯის ციხე არაბმა სარდალმა **მურვან ყრუმ** დაანგრია. IX საუკუნეში იგი განაახლა **აშოტ I კურაპალატმა**. მანვე დააარსა აქ ქალაქი და ააგო ეკლესია. X საუკუნეში არტანუჯი მნიშვნელოვანი სავაჭრო ცენტრი იყო. აქ საქონელი მოდიოდა ტრაპეზუნტიდან, აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოდან, სომხეთიდან, სირიიდან და სხვა.

თბილისის დაარსების შესახებ მრავალი ლეგანდა არსებობს. ერთ-ერთის თანახმად, თბილისის ტერიტორია ადრე ტყით ყოფილა დაფარული. ერთხელ, ამ ადგილებში ნადირობისას

ვახტანგ მეფის მიმინო გაეკიდა ხოხობს. მალე ორივე ფრინველი დაიკარგა. ეძებდნენ მათ და ბოლოს მიადგნენ ადგილს, სადაც ცხელი წყარო ამოდიოდა მიწიდან. ნახეს, რომ ორივე ფრინველი ცხელ წყალში იყო ჩავარდნილი. მეფეს მოახსენეს, ამ წყალს სამკურნალო თვისებები აქვსო. მას ეს ადგილი მოეწონა, მალე ქალაქის აშენება დაიწყო და აქ არსებული თბილი წყლების გამო ქალაქს თბილისი უწოდა. ვახტანგ გორგასალს სურდა, საქართველოს დედაქალაქი მცხეთიდან თბილისში გადმოეტანა, მაგრამ თავად ამას ვერ მოესწრო, რადგან 502 წელს სპარსელებთან ბრძოლაში დაიღუპა. მამის დაწყებული საქმე მისმა შვილმა – დაჩიმ დაამთავრა.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. ვახტანგის მამას ერქვა:
1. ვარსქენი
2. დაჩი
3. მირდატი
4. მარზპანი

II. ვახტანგის შვილს ერქვა:
1. მირდატი
2. საგდუხტი
3. აშოტი
4. დაჩი

III. ვახტანგის გამზრდელია:
1. საურმაგი
2. მურვანი
3. დაჩი
4. ვარსქენი

IV. ლეგენდის მიხედვით, თბილისის დამაარსებელია:
1. ვახტანგ გორგასალი
2. აშოტ კურაპალატი
3. ვარსქენ პიტიახში
4. მურვან ყრუ

V. ვახტანგი გამეფდა:
1. შვიდი წლისა
2. სამოცი წლისა
3. თხუთმეტი წლისა
4. ოცდახუთი წლისა

VI. ვახტანგი მეფობდა:
1. ოცდახუთი წელი
2. ოცდაშვიდი წელი
3. ორმოცდახუთი წელი
4. სამოცი წელი

VII. ვახტანგ გორგასლის ხსენების დღე არის:

1. ზაფხულში
2. შემოდგომაზე
3. ზამთარში
4. გაზაფხულზე

❖ *უპასუხეთ კითხვებს. პასუხები დაასაბუთეთ.*

- რატომ ააშენა ვახტანგ მეფემ ახალი ქალაქი (თბილისი)?

_____

_____

_____

- რატომ მოკლა ვარსქენმა შუშანიკი?

_____

_____

_____

- რატომ მიიღო ვარსქენ პიტიახშმა მაზდეანობა?

_____

_____

- რატომ ეძახდნენ ვახტანგს გორგასალს?

_____

_____

დავით IV აღმაშენებელი
(1073-1125)

1089 წელს აფხაზთა და ქართველთა მეფის ტახტზე ავიდა ჭაბუკი **დავით IV**, შემდგომში აღმაშენებლად წოდებული. იგი დაიბადა მეფე **გიორგი მეორის** ოჯახში.

დავით აღმაშენებელმა 1121 წელს დიდგორის ბრძოლაში დიდი გამარჯვებით გააერთიანა საქართველო.

დავითი წიგნის დიდი მოყვარული ყოფილა. სადაც მიდიოდა – ომში, სანადიროდ თუ სამოგზაუროდ, რჩეული წიგნები ყოველთვის თან დაჰქონდა. როგორც კი დასასვენებლად შეჩერდებოდნენ, მაშინვე წიგნს მოართმევდნენ. თვალი რომ დაეღლებოდა, სხვას აკითხებდა ხმამაღლა. მისივე ისტორიკოსის ცნობით, ერთხელ ისე გაერთო კითხვით, რომ ვერ გაიგო, მტერი თავს როგორ წამოადგა.

დავითის პირველი ცოლი იყო სომეხი ქალი, რომლისგანაც შეეძინა უფლისწული **დემეტრე** (შემდგომში დემეტრე პირველი). პირველი ცოლის შესახებ სხვა არაფერია ცნობილი. მეორე ცოლად მოიყვანა **გურანდუხტი**, ყივჩაღთა მთავრის, ათრაქა შარაღანის ძის ასული, რომლისგანაც შეეძინა კიდევ ერთი ძე – **ვახტანგი**, და ასულნი – **თამარი, კატაი** და **თამარ მრწემი** (უმცროსი). თამარ უფროსი ცოლად ჰყავდა შირვანის შაჰს, **მანუჩარ მეორეს, კატაი** - ბიზანტიის კეისარ **ივანე კომნენოსის** უმცროს ძმას, **ალექსის**, ხოლო თამარ მრწემი – ოსეთის მეფეს.

დავით აღმაშენებლის სახელთანაა დაკავშირებული გელათის ტაძრის მშენებლობა (დაუწყიათ 1106). მანვე დააარსა ქართული კულტურის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კერა – გელათის აკადემია.

დავით აღმაშენებელი დაკრძალულია გელათის მონასტერში. ქართულმა ეკლესიამ წმინდა დავით მეფის ხსენების დღედ დააწესა 26 იანვარი (ძველი სტილით).

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **დავით აღმაშენებელი გამეფდა:**

(1) მე-11 საუკუნეში
(2) მე-12 საუკუნეში
(3) მე-13 საუკუნეში
(4) მე-14 საუკუნეში

II. **დავითის მამას ერქვა:**

(1) ვახტანგი

(2) ალექსი

(3) გიორგი

(4) დემეტრე

III. **დავით აღმაშენებელმა გააერთიანა საქართველო:**

(1) მე-12 საუკუნის მეორე ნახევარში

(2) მე-11 საუკუნის მეორე ნახევარში

(3) მე-12 საუკუნის პირველ ნახევარში

(4) მე-13 საუკუნის შუა წლებში

IV. **დავითი გამეფდა:**

(1) 17 წლისა

(2) 16 წლისა

(3) 12 წლისა

(4) 26 წლისა

V. **დავითის სიმამრს ერქვა:**

(1) ალექსი

(2) ათრაქა

(3) ვახტანგი

(4) დემეტრე

VI. **დემეტრე და ვახტანგი არიან:**

(1) ბიძაშვილები

(2) დეიდაშვილები

(3) ძმები

(4) მამიდაშვილები

VII. **დავითს ჰყავდა:**

(1) სამი შვილი

(2) ხუთი შვილი

(3) ოთხი შვილი

(4) შვიდი შვილი

VIII. **შირვანის შაჰი იყო:**

(1) დავითის სიმამრი

(2) სიძე

(3) ქვისლი

(4) პაპა

IX. **გელათის ტაძრის მშენებლობა დაიწყო:**

(1) X საუკუნის დასაწყისში

(2) XI საუკუნის ბოლოს

(3) XII საუკუნის დასაწყისში

(4) XIX საუკუნის დასაწყისში

X. დავით აღმაშენებელი გარდაიცვალა:

(1) 1073 წელს

(2) 1006 წელს

(3) 1122 წელს

(4) 1125 წელს

თამარ მეფე

(1166-1213)

თამარი დავით აღმაშენებლის შვილთაშვილი იყო.

თამარ მეფე, საქართველოს მონარქი 1184 წლიდან, **გიორგი III-ის** ასულია. თამარს საქართველოს ოქროს ხანაში მოუწია მეფობა. იგი უაღრესად წარმატებული მმართველი აღმოჩნდა.

1166 წელს მეფე გიორგი III-სა და მის მეუღლე **ბურდუხანს** ქალიშვილი – თამარი შეეძინათ. გიორგი მეფემ თავისსავე სიცოცხლეში მეფედ გამოაცხადა 13 წლის თამარი.

მამა-შვილი ხუთი წლის განმავლობაში ერთად განაგებდა სამეფოს. 1184 წელს მეფე გიორგი გარდაიცვალა და საქართველოს ერთადერთი მბრძანებელი და პატრონი თამარი გახდა.

1185 წელს გავლენიან ფეოდალთა ერთი ჯგუფის რჩევით თამარი **ანდრეი ბოგოლიუბსკის** შვილზე – **იურიზე** დაქორწინდა.

იურის, ანუ გიორგი რუსს, მრავალი ნაკლი აღმოაჩნდა. იგი ლოთობდა, უღირსად იქცეოდა. ამიტომ საქართველოდან განდევნეს.

მეორედ თამარმა ჯვარი დაიწერა ოსთა მეფის ძეზე, **დავით სოსლანზე**. დავითი იყო გიორგი I-ის ძის, **დემეტრეს** შთამომავალი, ბაგრატიონი. ეს მოხდა 1189 წელს.

1193 წელს თამარს და დავითს შეეძინათ ვაჟი, რომელსაც **ლაშა-გიორგი** დაარქვეს.

მომდევნო, 1194 წელს ასული შეეძინათ თამარს და დავითს. მას თამარმა თავისი მამიდის სახელი – **რუსუდანი** დაარქვა.

თამარის დროს საქართველო კავკასიის უძლიერეს სახელმწიფოდ იქცა.

თამარის დროს აშენდა კლდეში ნაკვეთი ქალაქი ვარძია, ფიტარეთი, ქვაბთახევი, ბეთანია..

თამარ მეფემ აკრძალა სიკვდილით დასჯა და წამება.

თამარის მეფობის პერიოდში რამდენიმე მნიშვნელოვანი ბრძოლა გაიმართა, რომელთგან განსაკუთრებით აღსანიშნავია 1195 წლის შამქორისა და 1203 წლის ბასიანის ბრძოლები.

დღემდე საიდუმლოებითაა მოცული თამარ მეფის საფლავის ადგილი. ზოგიერთი ისტორიული წყარო თამარ მეფის საძვალედ გელათს ასახელებს, ზოგიც – იერუსალიმის ჯვრის მონასტერს.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **თამარი ერთპიროვნული მმართველი გახდა:**
   (1) 14 წლისა
   (2) 16 წლისა
   (3) 18 წლისა
   (4) 17 წლისა

II. **თამარი დაკრძალულია:**
   (1) გელათის ტაძარში
   (2) იერუსალიმის ჯვრის მონასტერში
   (3) მცხეთაში
   (4) მისი საფლავი უცნობია

III. **ლაშა-გიორგი დაიბადა:**
   (1) მე-12 საუკუნის დასაწყისში
   (2) მე-12 საუკუნის ბოლოს
   (3) მე-13 საუკუნეში
   (4) მე-14 საუკუნეში

IV. **ლაშა-გიორგის დას ერქვა:**
   (1) თამარი
   (2) გურანდუხტი
   (3) რუსუდანი
   (4) ბურდუხანი

V. **ლაშა-გიორგის პაპის სახელია:**
   (1) გიორგი
   (2) დავითი
   (3) ვახტანგი
   (4) ალექსი

VI. ბურდუხანის მულს ერქვა:

(1) თამარი

(2) რუსუდანი

(3) გურანდუხტი

(4) მარიამი

VII. თამარი დაიბადა:

(1) 1122 წელს

(2) 1166 წელს

(3) 1195 წელს

(4) 1203 წელს

VIII. გიორგი მესამე იყო დავით აღმაშენებლის:

(1) ძმისშვილი

(2) პაპა

(3) შვილიშვილი

(4) შვილი

IX. თამარი ერთპიროვნული მეფე იყო:

(1) 19 წელი

(2) 39 წელი

(3) 29 წელი

(4) 17 წელი

X. თამარსა და დავითს ჰყავდათ:

(1) ორი შვილი

(2) ოთხი შვილი

(3) სამი შვილი

(4) ერთი შვილი

შეავსეთ კროსვორდი.

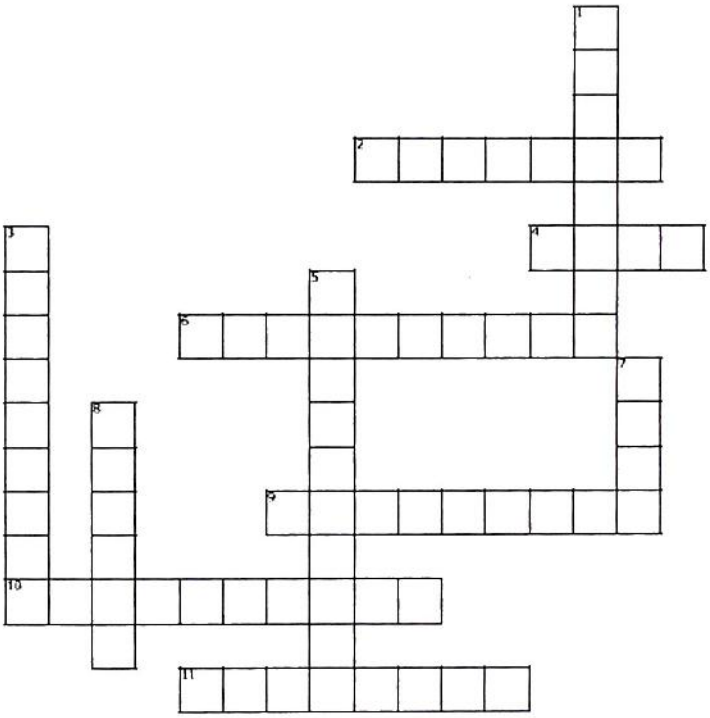

ჰორიზონტალურად

2. დავით აღმაშენებლის შვილი

4. ვახტანგ მეფის შვილი

6. დავით აღმაშენებლის მეუღლე

9. ერთიანი საქართველოს პირველი მეფე

10. ისტორიის სპეციალისტი

11. ვარსქენის მეუღლე

ვერტიკალურად

1. ფარნავაზის შვილი

3. თამარ მეფის დედა

5. ცეცხლთაყვანისმცემლობა

7. ეგრისის მმართველი

8. ქართველი ისტორიკოსის სახელი

10. ხელოვნება (ლიტერატურა. მხატვრობა. მუსიკა. კინო)

შოთა რუსთაველი

შოთა რუსთაველი მე-12 საუკუნის დიდი ქართველი პოეტი და მოაზროვნეა, ავტორი გენიალური პოემისა – „ვეფხისტყაოსანი“.

მისი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ ცნობები თითქმის არა გვაქვს.

რუსთაველის ბიოგრაფიული მონაცემების დასადგენად ერთ-ერთი ძირითადი წყარო თვით მისი პოემაა.

სავარაუდოა, რომ პოეტი იყო სამეფო კარის დიდი მოხელე, ვეზირი, **თამარ მეფესთან** დაახლოებული პირი.

ხალხური გადმოცემით, პოეტი მესხი უნდა იყოს. მესხად თვლის მას პოეტი **არჩილ** II. შესაძლებელია სახელწოდება რუსთაველი უკავშირდებოდეს მესხეთის რუსთავს, რომელიც მდებარეობს ახალციხე-ასპინძის გზის მახლობლად.

პოეტის დაბადების თარიღად მიიჩნევენ 1160-1165 წლებს. ის ცხოვრობდა საქართველოს მეფის, თამარისა და მისი მეუღლის, **დავით სოსლანის** მეფობის პერიოდში.

შოთა რუსთაველმა, როგორც ჩანს, ბრწყინვალე განათლება მიიღო ჯერ საქართველოში, გელათის აკადემიაში, შემდეგ – საბერძნეთში; შეისწავლა ბერძნული, არაბული და სპარსული ენები, იცნობდა არა მარტო ქართველ მოაზროვნეთა ნაშრომებს, არამედ ანტიკურ ფილოსოფიას (ემპედოკლეს, ჰერაკლიტეს, პლატონის ნაშრომებს), აღმოსავლურ ლიტერატურას (ფირდოუსი, გურგანი, ნიზამი და სხვა). ყოველივე ეს, აგრეთვე პოეტის განსწავლულობა ასტრონომიაში, ასტროლოგიაში, გეოგრაფიაში, მედიცინაში, ფილოსოფიაში, სამართალში, ისტორიაში, სამხედრო საქმეში და სხვ. ასახულია მის პოემაში.

„ვეფხისტყაოსანის“ შესაძლო შექმნის თარიღია XII ს-ის 80-90-იან წლები და არაუგვიანეს XIII ს-ის პირველი ათწლეულისა. ზოგიერთი მკვლევარი პოემის დაწერის თარიღს 1205-1207 წლების ინტერვალში ათავსებს.

სავარაუდოდ, ეს არ უნდა იყოს შოთა რუსთაველის ერთადერთი ნაწარმოები, თუმცა სხვას ჩვენამდე არ მოუღწევია.

გადმოცემის თანახმად, პოეტი დაკრძალულია იერუსალიმის ჯვრის მონასტერში.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ხელნაწერთა ინსტიტუტში ინახება „ვეფხისტყაოსნის“ XVI საუკუნის ხელნაწერთა ორი ფურცელი. პოემის დანარჩენი ფურცლები XVII საუკუნისაა (დაახლ. 1653).

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **შოთა რუსთაველი ცხოვრობდა:**
(1) მე-11 საუკუნეში
(2) მე-12 საუკუნეში
(3) მე-13 საუკუნეში
(4) მე-14 საუკუნეში

II. **ჩვენამდე მოღწეული უძველესი ხელნაწერთა ორი ფურცელი:**
(1) მეთქევსმეტე საუკუნისაა
(2) მეთხუთმეტე საუკუნისაა
(3) მეთოთხმეტე საუკუნისაა
(4) მეჩვიდმეტე საუკუნისაა

III. **რუსთაველი გადმოცემის მიხედვით დაკრძალულია:**
(1) ქუთაისში
(2) თბილისში
(3) იერუსალიმში
(4) მცხეთაში

IV. **რუსთაველის ბიოგრაფიულ მონაცემებს ვიგებთ:**
(1) ისტორიიდან
(2) მისი პოემიდან
(3) გადმოცემიდან
(4) მისი ბიოგრაფებიდან

V. **რუსთაველი წარმოშობით უნდა იყოს:**
(1) მცხეთიდან
(2) მესხეთიდან
(3) იმერეთიდან
(4) თბილისიდან

წაიკითხეთ აფორიზმები „ვეფხისტყაოსნიდან“:

I. არდავიწყება მოყვრისა აროდეს გვიზამს ზიანსა.

II. ბოროტსა სძლია კეთილმან, არსება მისი გრძელია!

III. რასაცა გასცემ შენია, რასც არა, დაკარგულია!

IV. სჯობს სახელისა მოხვეჭა ყოველსა მოსახვეჭელსა.

V. სიცრუე და ორპირობა ავნებს ხორცსა, მერე სულსა.

VI. ვგმობ კაცსა აუგიანსა, ცრუსა და ღალატიანსა!

VII. ხამს მოყვარე მოყვრისათვის თავი ჭირსა არ დამრიდად,
გულის მისცეს გულისათვის, სიყვარული გზად და ხიდად.

VIII. ოდეს კაცსა დაეჭიროს, მაშინ უნდა ძმა და თვისი.

IX. მიეც გლახაკთა საჭურჭლე, ათავისუფლე მონები!

X. ჭირსა შიგან გამაგრება ასრე უნდა, ვით ქვიტკირსა.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **რომელ აფორიზმშია მსჯელობა ყველაზე დიდ ქონებაზე?**
(1) მეოთხე
(2) მესამე
(3) მეშვიდე
(4) მეორე

II. **რომელ აფორიზმებშია გატარებული აზრი, რომ ტყუილის თქმა ცუდი თვისებაა?**
(1) მე-3 და მე-4
(2) მე-9 და მე-10
(3) მე-5 და მე-6
(4) მე-2 და მე-3

III. **რომელ აფორიზმშია გატარებული აზრი, რომ ადამიანმა ბოლომდე უნდა იბრძოლოს, გაჭირვების არ უნდა შეეშინდეს?**

(1) მეშვიდე
(2) მეცხრე
(3) მეათე
(4) მეხუთე

IV. **რომელ აფორიზმშია გატარებული აზრი, რომ ადამიანი გულუხვი და კეთილი უნდა იყოს?**

(1) მესამე
(2) მეცხრე
(3) მეშვიდე
(4) მეოთხე

V. **რომელ აფორიზმებშია გატარებული აზრი, რომ მეგობარი უნდა გვიყვარდეს და გვერდში უნდა ამოვუდგეთ?**

(1) პირველ, მეშვიდე, მერვე
(2) მეორე, მესამე, მეოთხე
(3) მეხუთე, მეოთხე, მესამე
(4) მესამე, მეექვსე, მეათე

VI. **რომელ აფორიზმშია გატარებული აზრი, რომ სიკეთე ყოველთვის ამარცხებს ბოროტებას?**

(1) მეშვიდე
(2) მესამე
(3) მეორე
(4) მეოთხე

❖ *წაიკითხეთ სტროფი და უპასუხეთ კითხვებს:*

ვერ დაიჭირავს სიკვდილსა გზა ვიწრო, ვერცა კლდოვანი;
მისგან ყოველი გასწორდეს, სუსტი და ძალგულოვანი;
ბოლოდ შეყარნეს მიწამან ერთგან მოყმე და მხცოვანი.
სჯობს სიცოცხლესა ნაძრახსა სიკვდილი სახელოვანი!

- **შეიძლება თუ არა ადამიანი წინ აღუდგეს სიკვდილს? რომელ სტრიქონშია ამაზე მსჯელობა?**

- ვინ მოერევა სიკვდილს?

- რა ათანასწორებს ადამიანებს? რომელ სტრიქონშია ამაზე მსჯელობა?

- როგორი სიკვდილი სჯობია უღირს სიცოცხლეს?

- იმსჯელეთ, რა არის ამ სტროფის მთავარი აზრი?

- წარმოდგენილი აფორიზმებიდან რომელია ამ სტროფში გამოთქმული აზრის ანალოგიური?

სულხან-საბა ორბელიანი

(04.11.1658 - 26.01.1725)

სულხან-საბა ორბელიანი დაიბადა სოფ. ტანძიაში (ახლანდელი ბოლნისის რაიონი). ის იყო დიდი ქართველი მწერალი, მეცნიერი, პოლიტიკური მოღვაწე; მისი მამა, **ვახტანგი,** ქართლის სამეფოს მდივანბეგი იყო; დედა, **თამარი, ზაალ** არაგვის ერისთავის ასული.

ორბელიანი მეგობრობდა უფროს მამიდაშვილებთან, **ვახტანგ V-ის** (შაჰ-ნავაზის) განათლებულ ვაჟებთან: **არჩილთან, ლევანთან, გიორგისთან** (შემდეგში ქართლის მეფე გიორგი XI). მიიღო კარგი სასულიერო და საერო განათლება. სამეფო კარზე მას დაევალა მომავალი ტახტის მემკვიდრის ვახტანგ ლევანის ძის (ვახტანგ VI-ის) აღზრდა.

1698 წელს საბას სახელით ბერად აღიკვეცა დავითგარეჯის მონასტერში. 1703 წლიდან, ქართლის ახალი მეფის, **ვახტანგ VI**-ის დავალებით ორბელიანმა დიპლომატიური მისიით იმოგზაურა სხვადასხვა ქვეყანაში, მათ შორის საფრანგეთსა და იტალიაში (1713-1716).

იგი დიპლომატიური მისიით მოგზაურობდა ევროპაში და ცდილობდა საქართველო დაეხსნა ირან-ოსმალეთის ტყვეობიდან. ამ მიზნით იგი შეხვდა საფრანგეთის მეფეს **ლუი XIV**-ს, რომელმაც ცივი უარით გაისტუმრა ქართველი დიპლომატი. იმედგაცრუებულმა ორბელიანმა დიდი გაჭირვებით ჩამოაღწია სამშობლოში.

1685-1716 წლებში მან დაწერა ქართული ლექსიკონი – „სიტყვის კონა“.

სულხან-საბა ორბელიანის ორიგინალურ თხზულებათაგან უმნიშვნელოვანესია იგავ-არაკთა კრებული „სიბრძნე სიცრუისა“ (1686 - 1695 წწ.).

ქართული დოკუმენტური პროზის ერთ-ერთი პირველი და უნიკალური ნიმუშია სულხან-საბა ორბელიანის „მოგზაურობა ევროპაში“, რომელიც დღიურების ფორმითაა დაწერილი. შემორჩენილია მხოლოდ საფრანგეთის, თურქეთისა და იტალიის ქალაქთა აღწერილობა.

1724 წელს, როცა ვახტანგ VI-მ რუსეთში დააპირა წასვლა, მან მოსკოვში წინასწარი მოლაპარაკებისათვის ორბელიანი გაგზავნა, მაგრამ ხანდაზმულ მწერალს არ დასცალდა უკანასკნელი მისიის აღსრულება, იგი მოსკოვში მალე, 1725 წელს გარდაიცვალა. დაკრძალეს ვსესვიატკოეში.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. სულხანის ბაბუას ერქვა:

ვახტანგი

ზაალი

ლევანი

არჩილი

II. არჩილის მამას ერქვა:

სულხანი

ვახტანგი

გიორგი

ზაალი

III. სულხან-საბა ბერად აღიკვეცა:

მე-18 საუკუნის ბოლოს

მე-17 საუკუნის ბოლოს

მე-17 საუკუნის დასაწყისში

მე-18 საუკუნის დასაწყისში

IV. ვახტანგ მეექვსე იყო სულხან-საბას:

ბიძაშვილი

მამიდაშვილი

მამიდაშვილის შვილი

ბიძაშვილის შვილი

V. გიორგის მამა იყო:

ვახტანგ მეექვსე

ვახტანგ მეხუთე

არჩილი

ლევანი

VI. სულხან-საბას საფლავი არის:

საქართველოში

რუსეთში

საფრანგეთში

იტალიაში

❖ გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
სულხან-საბას დიპლომატიური მისია ევროპაში წარმატებული იყო _____ _____		
სულხან-საბა განათლებული ადამიანი იყო _____ _____		
სულხან საბას მამა იყო ვახტანგ მეექვსე _____ _____		
სულხან-საბა მოსკოვში გარდაიცვალა _____ _____		
მე-17 საუკუნის ბოლოს სულხანმა საერო ცხოვრებაზე უარი თქვა _____ _____		
სულხან-საბა იყო ვახტანგ მეექვსის აღმზრდელი _____ _____		
„მოგზაურობა ევროპაში" დიდებული პოემაა _____ _____		
სულხან-საბა დაიბადა შიდა ქართლში _____ _____		
სულხან-საბამ იცოცხლა სამოცდახუთი წელი _____ _____		

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი:*

მეფე და მხატვარი

(სულხან-საბა ორბელიანის მიხედვით)

იყო ერთი ცალთვალა მეფე. ჰყავდა ერთი მხატვარი. მეფეს უნდოდა ამ მხატვრის დასჯა, მიზეზს ეძებდა და უბრძანა: ჩემი სახე უნდა დახატოო. მხატვარმა იფიქრა: ახლა კი მოვიდა ჩემი უკანასკნელი დღე, ცალთვალა რომ დავხატო, მომკლავს – როგორ მაკადრეო, ორი თვალით თუ დავხატავ, მაინც მომკლავს, ჩემი მსგავსი არ არისო...

- **დაასრულეთ ტექსტი: წარმოიდგინეთ, რომ თქვენ ხართ მხატვარი და აღმოჩნდით ასეთ სიტუაციაში. რას იზამთ?**

_____

_____

_____

_____

უსარგებლო ოქრო

(სულხან-საბა ორბელიანის მიხედვით)

ერთმა კაცმა მიწაში ოქრო დამალა. ყოველ ღამე მიდიოდა და ამოწმებდა, იყო თუ არა ადგილზე მისი დამალული ოქრო. ეს დაინახა მეორე კაცმა და ის ოქრო ამოიღო, მის ნაცვლად კი ქვა ჩადო.

ერთხელაც პატრონი კვლავ მივიდა ოქროს სანახავად, მაგრამ ქვა რომ დახვდა, ხმამაღლა დაიწყო ტირილი.

მეორე კაცმა უთხრა: რატომ ტირი? შენთვის სულ ერთი არ არის, რა იდება მიწაში უსარგებლოდ, ოქრო თუ ქვაო?

- **რა ანიჭებდა ოქროს პატრონს სიხარულს?**

_____

- **რა არის იგავის მთავარი აზრი?**

_____

_____

_____

აკაკი წერეთელი

(09.06.1840-26.01.1915)

აკაკი წერეთელი დაიბადა სოფ. სხვიტორში (ახლანდელი საჩხერის რაიონი), იმერეთის შეძლებული თავადის **როსტომ** წერეთლის ოჯახში.

როსტომ წერეთელს მამა ადრე გარდაეცვალა და ამის გამო სათანადო სწავლა-განათლება ვერ მიიღო. დედისერთა ობოლი ბავშვი შინ ყოფილა და ძირითადად შინაური სწავლა-განათლებით დაკმაყოფილებულა.

აკაკის მამა კარგი მოჭადრაკე, საკმაოდ ჭკვიანი, გონებამახვილი ადამიანი ყოფილა.

აკაკის დედა, **ეკატერინე**, იყო იმერეთის მეფე **სოლომონ პირველის** შვილიშვილისშვილი. ეკატერინეს დედა გურიის უკანასკნელი მთავრის, **მამია გურიელის** და ყოფილა. ეკატერინეს მამა, **ივანე აბაშიძე**, 1819-1820 წლების იმერეთის აჯანყებას მეთაურობდა.

როსტომს და ეკატერინეს ხუთი შვილი ჰყავდათ: **ანა, დავითი, იასონი, აკაკი და მავრა.**

აკაკიმ ბავშვობის წლები სოფ. სავანეში გლეხის, **ფარსადან ყანჩაველის**, ოჯახში გაატარა. მისი ძიძა იყო ფარსადანის ცოლი, **მანო სადუნიშვილი.**

1852 წლიდან ქუთაისის გიმნაზიაში სწავლობდა, 1859 წლიდან – პეტერბურგის უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე, რომელიც 1863 წელს დაამთავრა.

ლექსების წერა აკაკი წერეთელმა ჯერ კიდევ ადრეულ ასაკში დაიწყო, 1859 წელს იგი უკვე რამდენიმე დაბეჭდილი ლექსის ავტორი იყო. 1860 წელს გამოქვეყნებულმა ლირიკულმა ლექსმა – „საიდუმლო ბარათი", რომელიც იმთავითვე სიმღერადაც გავრცელდა, ახალგაზრდა პოეტს დიდი პოპულარობა მოუტანა.

აკაკი წერეთელმა სტუდენტობის წლებიდან თანამშრომლობდა ჟურნალ „ცისკრის" რედაქციასთან.

მიუხედავად მატერიალური ხელმოკლეობისა, აკაკი წერეთელი არასდროს შესულა სახელმწიფო სამსახურში.

ქართველმა ხალხმა სიცოცხლეშივე აღიარა აკაკი წერეთელი ჭეშმარიტად სახალხო პოეტად.

აკაკი დაკრძალულია თბილისში, მთაწმინდის პანთეონში.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. აკაკის ბაბუას ერქვა:
(1) როსტომი
(2) ივანე
(3) მამია
(4) სოლომონი

II. მამია გურიელი იყო ეკატერინეს:
(1) ბიძა
(2) ძმა
(3) ბიძაშვილი
(4) დეიდაშვილი

III. აკაკის საფლავი არის:
(1) ქუთაისში
(2) საჩხერეში
(3) თბილისში
(4) სხვიტორში

IV. აკაკი დაიბადა:
(1) ივნისში
(2) ივლისში
(3) მაისში
(4) მარტში

V. აკაკიმ იცოცხლა:
(1) ოთხმოცდათხუთმეტი წელი
(2) სამოცდათხუთმეტი წელი
(3) ორმოცდათხუთმეტი წელი
(4) სამოცდაჩვიდმეტი წელი

VI. უმაღლესი განათლება აკაკიმ მიიღო:
(1) საფრანგეთში
(2) საქართველოში
(3) იტალიაში
(4) რუსეთში

VII. როდესაც გიმნაზიაში შეიყვანეს, აკაკი იყო:
(1) ათი წლის
(2) თერთმეტი წლის
(3) თორმეტი წლის
(4) ცხრა წლის

VIII. აკაკი გარდაიცვალა:
(1) ზაფხულში
(2) შემოდგომაზე

(3) ზამთარში

(4) გაზაფხულზე

❖ გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
აკაკი იყო ბაგრატიონების შთამომავალი		
აკაკის ჰყავდა ხუთი და-ძმა		
აკაკის მამა ჭადრაკს კარგად თამაშობდა		
როსტომ წერეთელს ბევრი და-ძმა ჰყავდა		
აკაკის ჰქონდა კარგი სახელმწიფო სამსახური და ამიტომ მდიდრულად ცხოვრობდა		
აკაკი სწავლობდა თბილისის გიმნაზიაში		
აკაკის გამზრდელს ერქვა მანანა		
აკაკიმ ახალგაზრდობის წლებიდან გაითქვა სახელი		

. . .

სასტუმროში ერთმა ადვოკატმა ძეხვი მოითხოვა. ბევრი იწვალა, მაგრამ კანი ვერ გააცალა და გულმოსულმა იკითხა:

– არ გიკვირს. რომ კანი არ სძვრება ამ ძეხვს?

– ეგ არ მიკვირს, – მიუგო იქ მყოფმა აკაკიმ, – ის კი გასაკვირია, რომ ადვოკატი ხარ და ტყავის გაძრობას ვერ ახერხებ.

- *დაასათაურეთ ტექსტი.*

- **რა გაუკვირდა აკაკის? რატომ?**

. . .

ერთმა პედაგოგმა, რომელიც პოეტობასაც იჩემებდა, ახლო სოფელში მიმავალ აკაკის ერთი ჭირვეული ცხენი ათხოვა და თანაც ლექსების რვეული გაატანა: თუ მოიწყენ, ამაღამ ეს გადაიკითხეო. მეორე დღეს ჰკითხა უკან დაბრუნებულ აკაკის:

– როგორ იმგზავრე? ღამე როგორ გაატარე?

– რა უნდა გითხრა, ძმაო, დღე შენმა ცხენმა დამტანჯა და ღამე ლექსებმა, – მიუგო პოეტმა.

- *დაასათაურეთ ტექსტი.*

- **როგორი პოეტი იყო ცხენის პატრონი? საიდან ჩანს?**

• • •

აკაკი ერთ ოჯახში სადილად იყო. დიასახლისის პატარა ბიჭი გაჭირვეულდა და ვერმიშელი აღარ ჭამა. დედა დაემუქრა. შვილს იმედი ჰქონდა, სტუმრებთან მაინც არაფერს მეტყვიანო და ხელში კოვზს აწვალებდა. მერე მიუბრუნდა აკაკის და ჰკითხა:

– ძია, ამ კოვზს რა აწერია?

აკაკიმ კოვზი ჩამოართვა და ვითომ წაიკითხა:

„თუ არ ჭამე ვერმიშელი,

გაგლახავენ, ვერ გიშველი“.

- *დაასათაურეთ ტექსტი.*

- **მართლა ეწერა კოვზზე, რაც აკაკიმ თქვა? დაასაბუთეთ.**

• • •

ერთხელ აკაკი სადგურიდან სოფელში ეტლით მიდიოდა. მეეტლემ გზად სხვა მგზავრიც აიყვანა და აკაკის გვერდით მოუსვა. ახალი მგზავრი არ იცნობდა პოეტს და თავისი თავი ასე გააცნო – აკაკი ვარო. გზადაგზა სულ აკაკის ლექსებს ამბობდა ზეპირად. აკაკის განცვიფრებას საზღვარი არა ჰქონდა, მაგრამ არაფერი უთქვამს.

ეტლი გაჩერდა. გამოთხოვებისას ცრუ აკაკიმ ჰკითხა პოეტს:

– თქვენ ჩემი ვინაობა გაიგეთ, არ შეიძლება ვიცოდე, თქვენ ვინღა ბრძანდებით?

– დღევანდლამდე აკაკი ვიყავი და დღეის შემდეგ არ ვიცი ვინა ვარო. – უპასუხა აკაკიმ.

- *დაასათაურეთ ტექსტი.*

- **რაზე მეტყველებს ცრუ აკაკის საქციელი?**

ილია ჭავჭავაძე

(08.11.1837 · 12.09.1907)

ილია დაიბადა სოფ. ყვარელში გაღარიბებული თავადის **გრიგოლ ჭავჭავაძის** ოჯახში. მამამისი გადამდგარი ოფიცერი იყო.

ათი წლისას დედა, **მარიამ ბებურიშვილი,** გარდაეცვალა, თოთხმეტისას – მამა. სამი ვაჟი და ორი ქალიშვილი მამიდა **მაკრინეს** საპატრონო გახდა.

წერა-კითხვა სოფლის მთავარდიაკვანმა ასწავლა.

11 წლისა თბილისში ჩამოიყვანეს, ჯერ პანსიონში მიაბარეს, შემდეგ – გიმნაზიაში. 1857 წელს პეტერბურგში გაემგზავრა და ჩაირიცხა პეტერბურგის უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე, რომელიც 1861 წელს დაამთავრა.

ილია ჭავჭავაძისათვის სტუდენტობის წლები შემოქმედებითად ყველაზე ნაყოფიერი გამოდგა – ლექსების უდიდესი ნაწილი იმ დროს დაწერა.

1863 წელს ილია დაქორწინდა **ოლღა გურამიშვილზე.** ამავე წელს დააარსა ჟურნალი „საქართველოს მოამბე"

70-90-იან წლებში დაიწყო ი. ჭავჭავაძის მრავალრიცხოვანი ნაშრომებისა და წერილების გამოქვეყნება.

ილია იყო XIX საუკუნის მეორე ნახევრის საქართველოს ეროვნული მოღვაწე და ქართული ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის წინამძღოლი.

1875 წელს ილიამ დააარსა სათავადაზნაურო ბანკი (31 წელი იყო მისი მმართველი), ხოლო ორი წლის შემდეგ ილიამ გაზეთი „ივერია" დააარსა (25 წელი რედაქტორობდა მას).

ილიას მუდმივი საფიქრალი იყო ქვეყანა, ქართულ ენა, ისტორია, მწერლობა.

დაკრძალულია თბილისში, მთაწმინდის პანთეონში

დაბადებიდან 150 წლისთავზე ილია ჭავჭავაძე ქართულმა ეკლესიამ წმინდანად შერაცხა და მას „წმინდა ილია მართალი" უწოდა.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **პეტერბურგში რომ გაემგზავრა, ილია იყო:**
(1) ოცდაერთი წლის
(2) ოცდაორი წლის
(3) ოცი წლის
(4) ცხრამეტი წლის

II. **ილია პეტერბურგში სწავლობდა:**
(1) სამი წელი
(2) ხუთი წელი
(3) შვიდი წელი
(4) ოთხი წელი

III. **გრიგოლ ჭავჭავაძეს ჰყავდა:**
(1) ოთხი შვილი
(2) ხუთი შვილი
(3) ექვსი შვილი
(4) შვიდი შვილი

IV. **დაობლებული ბავშვები გაზარდა:**
(1) მთავარდიაკვანმა
(2) მამიდამ
(3) მეზობელმა
(4) ბიძამ

V. **1880 წელს „ივერიის“ რედაქტორი იყო:**
(1) აკაკი წერეთელი
(2) ვაჟა-ფშაველა
(3) ილია ჭავჭავაძე
(4) დიმიტრი ყიფიანი

VI. **„საქართველოს მოამბე“ დაარსებულია:**
(1) ათას რვაას სამოც წელს
(2) ათას რვაას სამოცდახუთ წელს
(3) ათას რვაას სამოცდაორ წელს
(4) ათას რვაას სამოცდასამ წელს

VII. **ილიას საფლავი არის:**
(1) რუსეთში
(2) საქართველოში
(3) უკრაინში
(4) შვეიცარიაში

VIII. „ივერია“ დაარსდა:

(1) 1875 წელს
(2) 1888 წელს
(3) 1873 წელს
(4) 1877 წელს

❖ *დაალაგეთ ფაქტები ქრონოლოგიურად (მიუწერეთ რიგითი ნომრები):*

- პეტერბურგში წასვლა
- გაზეთ „ივერიის“ დააარსება
- სათავადაზნაურო ბანკის დაარსება
- პეტერბურგის უნივერსიტეტის დამთავრება
- დაოჯახება
- სწავლა თბილისის პანსიონში
- დაბადება
- სახელმწიფო საბჭოს წევრად არჩევა
- ჟურნალ „საქართველოს მოამბის“ დაარსება
- სწავლა თბილისის გიმნაზიაში

- **გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.**

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
ილია მდიდარ ოჯახში დაიბადა _____ _____		
ილია თავადი იყო _____ _____		
ილიას წერა-კითხვა დედამ ასწავლა _____ _____		
ილიას ჰყავდა სამი ძმა და ორი და _____ _____		
ილიას მამა სამხედრო პირი იყო		

_____ _____		
ილიამ სტუდენტობის წლები რუსეთში გაატარა _____ _____		
ილია ბანკის მმართველი იყო ათას ცხრაას ოთხ წლამდე _____ _____		
ლექსები დიდი ნაწილი ილიამ გიმნაზიაში სწავლის დროს დაწერა _____ _____		
ილიამ ოჯახი შექმნა ათას რვაა სამოცდათხუთმეტ წელს _____ _____ _____		

ილია ჭავჭავაძე და პატარა ბიჭუნა

პატარა, წითელლოყებიანი, ბუთხუზა ბიჭუნა ფეხის თითებზე იდგა დიდი სახლის შესასვლელ კარებთან და ძალიან ცდილობდა ზარის დარეკვას. ეტყობოდა, დიდი ხანია წვალობდა, შუბლსა და ლოყებზე ოფლი ჩამოსდიოდა.

ამ დროს, სწორედ ამავე ქუჩაზე დინჯად მოდიოდა თეთრ ტანსაცმელში გამოწყობილი დიდი მწერალი ილია ჭავჭავაძე. ილიამ შეხედა ბიჭუნას, შეეცოდა, ხელში აიყვანა და უთხრა:

– აბა, ბიჭიკო, დარეკე!

გახარებულმა ბიჭუნამ ღილაკს ხელი დააჭირა და ზარი დაირეკა.

ილიამ ბიჭი ჩამოსვა და მხიარულად უთხრა:

– ახლა გაგიღებენ!

– არა, ძია, გავიქცეთ, თორემ გვცემენ...

– რაო? - გადაიხარხარა ილიამ.

– ჩქარა, ძია, ჩქარა, გესმის, კიბეზე მოდიან! - ექაჩებოდა ბიჭი სახელოზე ილიას.

კარი მძიმედ გაიღო.

– ილია! – მოისმა მასპინძლის ხმა, – რა ბედნიერ შემთხვევას მივაწერო თქვენი მობრძანება ჩემს ოჯახში?!

– აი, ამ პატარა ბიჭს, ეგერ რომ გარბის! – იცინოდა ილია.

ილიამ თავის მოვალეობად ჩათვალა ცოტა ხნით მაინც შესულიყო და ბოდიში მოეხადა უცნობი მასპინძლის წინაშე.

- რატომ აიყვანა ილიამ პატარა ბიჭი?

- რატომ რეკავდა ბიჭუნა ზარს?

- რატომ გაიქცა ბიჭუნა?

- რატომ შევიდა ილია ოჯახში?

- რომელი წინადადებიდან ჩანს, რომ ილია მასპინძელს არ იცნობდა?

❖ *წაიკითხეთ ლექსი და უპასუხეთ კითხვებს:*

გაზაფხული

ტყემ მოისხა ფოთოლი,
აგერ მერცხალიც ჭყივის,
ბაღში ვაზი ობოლი
მეტის ლხენითა სტირის.

აყვავებულა მდელო,
აყვავებულან მთები;
მამულო საყვარელო,
შენ როსღა აყვავდები?

ილია ჭავჭავაძე
28 იანვარი, 1861 წ.. პეტერბურგი.

- ვინ არის ლექსის ავტორი?

- რატომ ტირის ვაზი?

- რას ნატრობს პოეტი?

- საიდან ჩანს, რომ გაზაფხული დადგა?

- როდის არის ლექსი დაწერილი?

- სად არის ლექსი დაწერილი?

ვაჟა-ფშაველა
(14.07.1861- 17.07.1915)

ვაჟა-ფშაველა (ლუკა პავლეს ძე რაზიკაშვილი) დაიბადა სოფ. ჩარგალში (ახლანდელი დუშეთის რ-ნი). მისი მშობლებს (პავლეს და ბარბალეს, იმავე გულქანს) კიდევ ხუთი შვილი ჰყავდათ: გიორგი, მართა, ნიკო (ბაჩანა), თედო და ალექსანდრე (სანდრო). შემდგომში ვაჟას ძმებიც – ბაჩანა და თედო – ცნობილი მწერლები გახდნენ.

პავლე რაზიკაშვილი იშვიათი ნიჭის პატრონი, მწიგნობარი კაცი ყოფილა. მას თვითონ შეუსწავლია წერა-კითხვა და მღვდელი გამხდარა.

დედა საგმირო ამბებს, ფშაურ თქმულებებსა და ლექსებს აცნობდა შვილებს. დედის წყალობით ვაჟამ უამრავი ხალხური ლექსი იცოდა ზეპირად. ვაჟა-ფშაველას დედის ბიძა, პარასკევა პირველი მოლექსე იყო ფშავში. მან წერა-კითხვა არ იცოდა. წერა-კითხვა არც ვაჟას დედამ იცოდა, თუმცა ბუნებით იყო ძალიან ნიჭიერი, შესანიშნავი მეოჯახე და კეთილი ადამიანი.

ვაჟა სოფელში იზრდებოდა რვა წლამდე, მერე კი თელავის სასულიერო სასწავლებელში მიაბარეს.

1877-1879 წლებში ის თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტთან არსებულ ორკლასიან სამოქალაქო სასწავლებელში სწავლობდა, 1879-იდან – გორის სამასწავლებლო (საოსტატო) სემინარიაში, რომელიც 1882 წელს დაამთავრა.

1883-1884 წლებში ვაჟა პეტერბურგის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის თავისუფალი მსმენელი იყო.

ხელმოკლეობის გამო დატოვა უნივერსიტეტი და დაბრუნდა სამშობლოში. რამდენიმე წელიწადს მუშაობდა ჯერ ოთარაშენში, ამილახვრის ოჯახში, შინამასწავლებლად, შემდეგ დიდი თონეთის სოფლის სკოლაში.

1888-იდან ჩარგალში ცხოვრობდა, სხვა გლეხებივით ხნავდა მიწას, უვლიდა საქონელს და ნადირობდა. იშვიათად ჩამოდიოდა ბარში. ფშაური ზამთრის გრძელ ღამეებში დაიწერა მისი გენიალური პოემები, მოთხრობები და ლექსები.

ლუკას პირველ ცოლს, კეკეს, ძალიან კარგი ხასიათი ჰქონია. ერთ ზამთარს ფეხმძიმე კეკე ავად გახდა და გარდაიცვალა. დარჩა ოთხი შვილი: ლევანი, თამარი, გულქანი და ნინო.

ვაჟამ ძლივს გადაიტანა ეს ტრაგედია. შემდეგ **თამარი** მოიყვანა ცოლად. მათ სიცოცხლის ბოლომდე ერთად იცხოვრეს. ამ ქორწინების ნაყოფია **ვახტანგ რაზიკაშვილი.**

ვაჟას პირველი კორესპონდენცია „წერილი ხევსურეთიდან" 1879 წელს დაიბეჭდა („დროება" №1); პირველი ლექსი „მეომარი" - 1881 წელს („იმედი", № 3 - 4); პირველი მოთხრობა „სურათი ფშავლის ცხოვრებიდან" - 1881 წელს („დროება", № 184).

ვაჟა-ფშაველას შემოქმედება ხალხს ძლიერ უყვარდა. იგი მიუწვევიათ ქუთაისში, გორში, ჭიათურასა და ფოთში. **ილია ჭავჭავაძე** აღფრთოვანებით ამბობს: „ჩვენ, ძველებმა, ახლა კალამი უნდა ძირს დავდოთ და გზა ვაჟას უნდა დავუთმოთ".

XIX საუკუნის ქართული ლირიკული პროზის შესანიშნავი ნიმუშებია: „შვლის ნუკრის ნაამბობი" (1883), „ხმელი წიფელი" (1888 - 1889), „ქუჩი" (1892), „მთანი მაღალნი" (1895) და სხვ.

დიდი პოეტი 1915 წლის 27 ივლისს გარდაიცვალა ქალაქ თბილისში, დღევანდელი ჩვენი უნივერსიტეტის შენობაში მოწყობილ ლაზარეთში. ვაჟამ სიკვდილის წინ მინდვრის ყვავილები მოითხოვა, ექიმებმა სურვილი აუსრულეს და მან ყვავილებით ხელში დალია სული.

პოეტი დიდუბის პანთეონში დაკრძალეს, ხოლო 20 წლის შემდეგ გადაასვენეს მთაწმინდაზე.

1961 წელს მთელ მსოფლიოში აღინიშნა მისი დაბადების 100 წლისთავი.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **ვაჟას საფლავი არის:**
   (1) ჩარგალში
   (2) დუშეთში
   (3) თბილისში
   (4) ქუთაისში

II. **ვაჟას მამას ერქვა:**
   (1) ლუკა
   (2) ბაჩანა
   (3) თედო
   (4) პავლე

III. **ვაჟა დაიბადა:**
   (1) ხევსურეთში
   (2) მთიულეთში
   (3) თუშეთში
   (4) ფშავში

IV. **ვაჟას ჰყავდა:**
   (1) ხუთი და-ძმა
   (2) ოთხი და-ძმა
   (3) სამი და-ძმა
   (4) ექვსი და-ძმა

V. ვაჟა დაიბადა:

(1) ათას რვაას სამოცდაერთი წლის თოთხმეტ მაისს

(2) ათას რვაას სამოცდაერთი წლის თოთხმეტ ივლისს

(3) ათას რვაას სამოცდათერთმეტი წლის თოთხმეტ ივლისს

(4) ათას რვაას სამოცდაერთი წლის თოთხმეტ ივნისს

VI. ვაჟამ პეტერბურგის უნივერსიტეტი მიატოვა იმიტომ, რომ:

(1) სწავლა ძნელი იყო

(2) იურისტობა არ აინტერესებდა

(3) სწავლისთვის საჭირო ფული არ ჰქონდა

(4) სამშობლო მოენატრა

VII. ვაჟა გარდაიცვალა:

(1) ორმოცდათორმეტი წლის

(2) ორმოცდაოთხი წლის

(3) ორმოცდათექვსმეტი წლის

(4) ორმოცდათოთხმეტი წლის

VIII. ვაჟას ჰყავდა:

(1) ხუთი შვილი

(2) სამი შვილი

(3) ოთხი შვილი

(4) ექვსი შვილი

❖ დაალაგეთ ფაქტები ქრონოლოგიურად (მიუწერეთ რიგითი ნომრები):

- დაოჯახება
- პირველი მოთხრობის დაბეჭდვა
- სწავლა თბილისის პანსიონში
- სწავლა თელავის სასულიერო სასწავლებელში
- მუშაობა ამილახვარის ოჯახში შინამასწავლებლად
- სწავლა თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტთან არსებულ ორკლასიან სამოქალაქო სასწავლებელში
- გარდაცვალება
- მუშაობა დიდი თონეთის სოფლის სკოლაში.
- სწავლა გორის სამასწავლებლო (საოსტატო) სემინარიაში
- სწავლა პეტერბურგის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის თავისუფალი მსმენელად
- დაბადება
- პირველი ლექსის დაბეჭდვა
- დაკრძალვა მთაწმინდის პანთეონში

- გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
ათას ცხრაას სამოცდაერთ წელს ვაჟას გარდაცვალებიდან საუკუნე-ნახევარი გავიდა _____ _____		
რაზიკაშვილების ოჯახში სამი მწერალი გაიზარდა _____ _____		
პარასკევა მშვენიერ ლექსებს წერდა _____ _____		
ვაჟა ხშირად ჩამოდიოდა თბილისში _____ _____		
ვაჟა დასაფლავებულია დიდუბის პანთეონში _____ _____		
ვაჟას ერთი და ჰყავდა _____ _____		
ვაჟა ოჯახის მასწავლებლად მუშაობდა ოთარაშენში _____ _____		
„შვლის ნუკრის ნაამბობი“ შესანიშნავი პოემაა _____ _____		
ვაჟას დედამ ასწავლა წერა-კითხვა _____ _____		

❖ *წაიკითხეთ ლექსი და უპასუხეთ კითხვებს:*

არწივი
(ვაჟა-ფშაველა)

არწივი ვნახე დაჭრილი,
ყვავ-ყორნებს ეომებოდა,
ეწადა ბეჩავს ადგომა,
მაგრამ ვეღარა დგებოდა.

ცალ მხარს მიწაზე მიითრევს,
გულისპირს სისხლი სცხებოდა,
ვაჰ, დედას თქვენსას, ყოვებო,
ცუდ დროს ჩაგიგდავთ ხელადა,
თორო ვნახავდი თქვენს ბუმბულს
გაშლილს, გაფანტულს ველადა.

- ვინ არის ლექსის ავტორი?

- რატომ ვერ ერევა არწივი ყვავ-ყორნებს?

- რატომ ვერ დგება არწივი?

- ამ „ომის“ მონაწილე რომელ მხარეს თანაუგრძნობს ავტორი? რატომ?

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი და უპასუხეთ კითხვებს:*

„რამ შემქმნა ადამიანად...“

ერთხელ გულქანმა ძროხები დაკარგა და შიშით სახლში ვეღარ მივიდა. მთელი ღამე ტყე-ტყე ეძებდა. დილას ვაჟამ ხის ძირას ჩაძინებული იპოვა შვილი. გულქანმა ტირილით უთხრა: შემეშინდა და მიტომ ვერ მოვედი სახლში, იმასაც კი ვფიქრობდი, რატომ ვარ ადამიანი, წვიმა რატომ არა ვარო. ვაჟას მოეწონა, ეს რა კარგად თქვიო და ამის შემდეგ დაწერა ბრწყინვალე ლექსი: „რამ შემქმნა ადამიანად, რატომ არ მოველ წვიმადა“.

გულქანი იხსენებს, რომ ვაჟას ყველაზე უფრო უყვარდა იები. სულ მეუბნებოდა ხოლმე, გოგო, ტყეში რომ წახვალ, იები მომიკრიფე, ჭიქაში ჩამიწყვე და მაგიდაზე დამიდეო.

- ვინ არის გულქანი?

- რატომ ვერ მივიდა გულქანი სახლში?

- ღამე სად ეძინა გულქანს?

- რა ინატრა გულქანმა?

- რომელი ყვავილი უყვარდა ვაჟას განსაკუთრებით?

ფიროსმანი – ნიკო ფიროსმანიშვილი

1862 წელს ასლან ფიროსმანაშვილსა და თეკლე ტოკლიკიშვილს მესამე შვილი, ნანატრი ვაჟი შეეძინათ. მანამდე მათ ორი ქალიშვილი – მარიამი და ფეფე ჰყავდათ.

პატარას ნიკო დაარქვეს. 8 წლის იყო იგი, როცა მშობლიურ სოფელს, მირზაანს, მოაშორეს და უფროს დას, ქალაქში გათხოვილ მარიამს, თან გააყოლეს.

პატარა ნიკოს მალე მოზეზრდა თბილისი, მოენატრა თავისი სახლი, სახლის წინ გაშენებული ვენახი და დედა.

– აქედან საით არის მირზაანიო? – ხშირად ეკითხებოდა იგი დას.

ნიკალა (ასე ეძახდნენ მას სიყვარულით) ბავშვობაშივე იჩენდა დიდ ინტერესს მხატვრობისადმი, ბევრს ხატავდა. სპეციალური სამხატვრო განათლება არ მიუღია. 1880-იან წლებში თვითნასწავლ გიგო ზაზიაშვილთან ერთად გახსნა ფერწერის სახელოსნო და აბრების შეკვეთებს იღებდა.

1890-1894 კონდუქტორად მუშაობდა ამიერკავკასიის რკინიგზაზე, შემდეგ ვაჭრობაშიც სცადა ბედი.

XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე თბილისელ მედუქნეებთან და მიკიტნებთან აფარებდა თავს, მათი შეკვეთით ხატავდა აბრებს, პორტრეტებს, სურათებს. სიცოცხლის ბოლომდე გაჭირვებას თავი ვერ დააღწია.

ყველა სამუშაოს პატიოსნად, მაგრამ უგულოდ ასრულებდა. ერთადერთი საქმე, რაც სიამოვნებდა, ხატვა იყო. ხატავდა ყველგან, ყოველთვის, ყველაფერზე... კედელზე, მუყაოზე, მუშამბაზე...

ხატვისას ხშირად უბრუნდებოდა ერთსა და იმავე თემას. უყვარდა და კარგად იცოდა საქართველოს წარსული, ხატავდა თამარს, რუსთაველს... უყვარდა პორტრეტები, ქეიფის სცენები. ხშირად ხატავდა სოფლის ყოფას და სადღაც, უკანა პლანზე მიახატავდა პატარა ბიჭს, რომელიც ჭიშკრიდან გადის, სახლის დერეფანში მდგარი დედა კი ხელს უქნევს. ის ბავშვი, ალბათ, თვითონ ნიკოა...

ოჯახს არ მოეკიდა, შვილები არ ჰყოლია.

მხატვარს ჰქონდა ოცნება: დიდი საერთო სახლი დიდი სამოვრით და უამრავი ხალხით, რომლებიც ილაპარაკებდნენ ხელოვნებასა და თავიანთ ჭირ-ვარამზე.

ნიკო იყო ამაყი და დამოუკიდებელი ადამიანი, ტყუილად კი არ შეარქვეს გრაფი.

1918 წლის გაზაფხულზე ნიკო ავად გახდა. რამდენიმე დღე მარტო იწვა ბნელ სარდაფში. საავადმყოფოში რომ გადაიყვანეს, უკვე დაგვიანებული იყო... უპატრონო მიცვალებული წაიღეს და სადღაც დაკრძალეს.

მარტოობაში გარდაიცვალა და მისი საფლავიც უცნობი დარჩა.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. ფიროსმანს ჰყავდა:
(1) ორი შვილი
(2) სამი შვილი
(3) ოთხი შვილი
(4) არცერთი შვილი

II. ასლან ფიროსმანიშვილს ჰყავდა:
(1) სამი შვილი
(2) ორი შვილი
(3) ოთხი შვილი
(4) ერთი შვილი

III. ნიკოს შეარქვეს გრაფი, იმიტომ რომ:
(1) ბევრი მამული ჰქონდა
(2) მისი წინაპრები ინგლისელი დიდებულები იყვნენ
(3) მას ძალიან მოსწონდა ფოტოგრაფობა
(4) ამაყი იყო

IV. მარიამი გათხოვილი იყო:
(1) მცხეთაში
(2) გორში
(3) თელავში
(4) თბილისში

V. ნიკოს მამას ერქვა:
(1) ზაზა
(2) გიგო
(3) ასლანი
(4) ნიკო

VI. ფიროსმანი ოცნებობდა:
(1) სიმდიდრეზე
(2) პოპულარობაზე
(3) ცოლის მოყვანაზე
(4) დიდ საერთო სახლზე

VII. ნიკოს ჰყავდა:
(1) ორი ძმა
(2) ორი ძმა და ერთი და

(3) ორი და
(4) ერთი და

- გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
ფიროსმანმა კარგად იცოდა საქართველოს ისტორია		
ფიროსმანი მთელი ცხოვრება ღარიბი იყო		
ოჯახში ნიკო უფროსი შვილი იყო		
ფიროსმანი დასაფლავებულია მთაწმინდის პანთეონში		
ოთხმოცდაათიან წლებში ფიროსმანი რკინიგზის სისტემაში მუშაობდა		
ფიროსმანის მასწავლებელი იყო გიგო ზაზიაშვილი		
ნიკალა დაიბადა თბილისში		

❖ *აღწერეთ ფიროსმანის ნახატები:*

მეთევზე

მეეზოვე

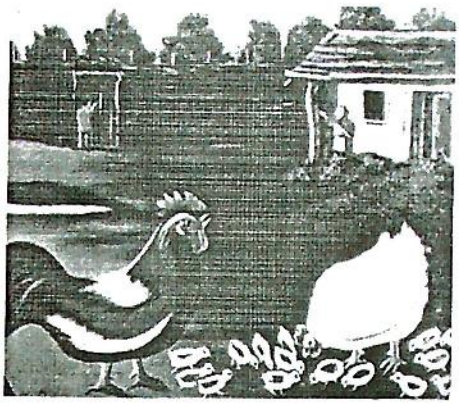

მამალი და კრუხი წიწილებით

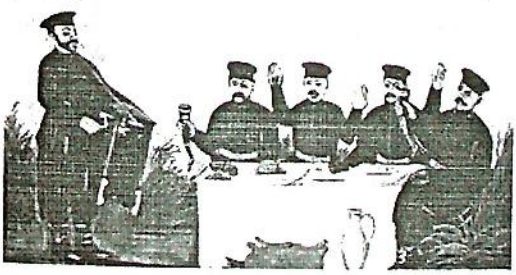

ქეიფი არღნით

ზაქარია ფალიაშვილი

პეტრე ივანეს ძე ფალიაშვილის ოჯახს 1871 წლის 3 აგვისტოს მესამე ვაჟი შეეძინა. ეს იყო **ზაქარია ფალიაშვილი,** მომავალი დიდი კომპოზიტორი,

მამა ეკლესიის გუნდში გალობდა, დედას მარიამი ერქვა.

ზაქარია ფალიაშვილი დაიბადა ქუთაისში. მის მშობლებს ზაქარიას გარდა კიდევ 17 შვილი (13 ვაჟი და 5 ქალიშვილი) ჰყავდათ, ოჯახი ხელმოკლედ ცხოვრობდა, მაგრამ ზაქარიას დამმებმა კარგი განათლების მიღება მაინც მოახერხეს, 6 მათგანი კი მუსიკის სფეროში მოღვაწეობდა.

დაწყებითი განათლება ზაქარიამ ქუთაისში მიიღო, აქვე გალობდა ეკლესიის გუნდში.

1887 წელს ფალიაშვილების ოჯახი თბილისში გადმოვიდა.

თბილისში გადმოსვლისთანავე ზაქარია თავის უფროს ძმასთან ერთად ჩაირიცხა **ლადო აღნიაშვილის** მიერ 1885 წელს დაარსებულ ქართულ ეთნოგრაფიულ გუნდში, რომელსაც „ქართული ხორო“ ეწოდებოდა.

1891 წელს ზაქარია შევიდა თბილისის სამუსიკო სასწავლებელში. 1900 წელს ზაქარია ფალიაშვილი რუსეთში გაემგზავრა და მოსკოვის კონსერვატორიაში ჩაირიცხა. რუსეთშივე გაიცნო ზაქარიამ მომავალი ცოლი **იულია ოტკინა.**

სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ მუშაობა დაიწყო სიმღერის მასწავლებლად. ამავე დროს კრებდა, იწერდა და ამუშავებდა ქართულ ხალხურ სიმღერებს, ქმნიდა რომანსებს. ამავე პერიოდში გამოსცა 40 ქართული ხალხური სიმღერის კრებული.

იულიასა და ზაქარიას ერთი ვაჟი ჰყავდათ, **ირაკლი,** რომელიც 11 წლის ასაკში დაიღუპა. შვილის გარდაცვალების შემდეგ, ზაქარიამ მუსიკის წერა დროებით შეწყვიტა, ის იმდენად თავზარდაცემული იყო, რომ უკვე შექმნილი ნაწარმოებების განადგურებაზეც კი ფიქრობდა.

ოპერა „აბესალომ და ეთერი“ მან თავისი შვილის ხსოვნას მიუძღვნა. პრემიერა თბილისის საოპერო თეატრში შედგა 1919 წლის 21 თებერვალს. პრემიერას კი თავად კომპოზიტორი დირიჟორობდა.

„აბესალომსა და ეთერს“ მოჰყვა ოპერა „დაისი“, რომელიც 1921-1923 წლებში დაიწერა; მისი დირიჟორი ზაქარიას უფროსი ძმა, პირველი ქართველი პროფესიონალი დირიჟორი, **ივანე ფალიაშვილი** გახლდათ. ოპერა **კოტე მარჯანიშვილმა** დადგა.

ზაქარიამ უმცროსი ძმის, ნიკოლოზის, ქალიშვილი, **იულია,** იშვილა და მთელი ქონება მას დაუტოვა.

ზაქარია ფალიაშვილი 1933 წლის 6 ოქტომბერს დიდი ხნის ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა. დაკრძალულია თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის ბაღში.

მის სახელს ატარებს თბილისის ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრი; დაწესებულია ფალიაშვილის სახელობის პრემია (1971-იდან).

I. **ზაქარიას მამა იყო:**
(1) მხატვარი
(2) მომღერალი
(3) რეჟისორი
(4) მასწავლებელი

II. **პეტრეს და მარიამს ჰყავდათ:**
(1) ცამეტი შვილი
(2) ხუთი შვილი
(3) ჩვიდმეტი შვილი
(4) თვრამეტი შვილი

III. **ზაქარია დაიბადა:**
(1) ზაფხულში
(2) ზამთარში
(3) შემოდგომაზე
(4) გაზაფხულზე

IV. **ზაქარიას ჰყავდა:**
(1) თორმეტი ძმა
(2) თხუთმეტი ძმა
(3) თერთმეტი ძმა
(4) ხუთი ძმა

V. **ზაქარიამ უმაღლესი სამუსიკო განათლება მიიღო:**
(1) პეტერბურგში
(2) მოსკოვში
(3) თბილისში
(4) ხარკოვში

VI. **ზაქარიას მეუღლეს ერქვა:**
(1) მარიამი
(2) იულია
(3) ნინო
(4) დოდო

VII. **ოპერა „აბესალომ და ეთერი“ ზაქარიამ მიუძღვნა:**
(1) ირაკლი ფალიაშვილს
(2) იულია ფალიაშვილს
(3) პეტრე ფალიაშვილს
(4) ივანე ფალიაშვილს

VIII. ზაქარია ფალიაშვილის საფლავი არის:

(1) დიდუბის პანთეონში
(2) მთაწმინდის პანთეონში
(3) საბურთალოს პანთეონში
(4) ოპერისა და ბალეტის თეატრის ეზოში

❖ **გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.**

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
ზაქარიამ ძმისშვილი იშვილა		
კოტე მარჯანიშვილმა დადგა ოპერა „დაისი“		
თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრი ატარებს ზაქარია ფალიაშვილის სახელს		
ზაქარიამ დააარსა „ქართული ხორო“		
„აბესალომ და ეთერის“ პრემიერაზე დირიჟორი იყო ივანე ფალიაშვილი		
პეტრე ფალიაშვილის ოჯახი მდიდრულად ცხოვრობდა		
ზაქარია ფალიაშვილი სიბერით გარდაიცვალა		
ზაქარია ფალიაშვილი გარდაიცვალა ზაფხულში		

- დაწერეთ თემა: მუსიკა ჩემს ცხოვრებაში

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

გინესის რეკორდებიდან

ყველაზე დიდხანს პიანინოზე უკრავდა დევიდ სკოტი. – 1218 საათი (50 დღე და 18 საათი). ყოველდღე იგი 22 საათს უკრავდა, ყოველი საათის შემდეგ 5-წუთიან ინტერვალს აკეთებდა. სარეკორდო კონკურსი ჩატარდა 1982 წლის 7 მაისიდან 27 ივნისამდე; ტონი პეტერსონი კი 440 საათი უკრავდა ელექტროორღანზე – 1987 წლის 20 აპრილიდან 8 მაისამდე.

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- ვინ უკრავდა ყველაზე დიდხანს პიანინოზე?

- რამდენი საათი უკრავდა პიანინოზე დევიდ სკოტი? (დაწერეთ სიტყვებით).

- რამდენი დღე უკრავდა პიანინოზე დავიდ სკოტი? (დაწერეთ სიტყვებით).

- რამდენ საათს უკრავდა ყოველდღე დავიდ სკოტი? (დაწერეთ სიტყვებით).

- რამდენ წუთს ისვენებდა პიანისტი?

- როდის ჩატარდა ეს სარეკორდო კონკურსი?

- რამდენი საათი უკრავდა ელექტროორღანზე ტონი პატერსონი? (დაწერეთ სიტყვებით).

- როდიდან როდემდე უკრავდა ტონი პატერსონი ელექტროორღანზე?

კოტე მარჯანიშვილი
(09.06.1872-17.04.1933)

კონსტანტინე (კოტე) მარჯანიშვილი, დიდი ქართველი რეჟისორი, საქართველოს სახალხო არტისტი, დაიბადა 1872 წელს ყვარელში.

კოტეს მამა, **ალექსანდრე ანდრიას ძე მარჯანიშვილი** იყო რუსეთის არმიის პოდპოლკოვნიკი. დედა, **ელისაბედ ჭავჭავაძე** იყო აკაკი წერეთლის წერილების ადრესატი, ხოლო ილია **ჭავჭავაძემ** მას ლექსი „გახსოვს, ტურფავ...“ მიუძღვნა. ალექსანდრე მარჯანიშვილის და – **მაგდალინა** იყო პუბლიცისტ **სერგი მესხის** დედა და მსახიობ **ვერიკო ანჯაფარიძის** დიდი ბებია.

კოტე მარჯანიშვილს ჰყავდა ორი და – **თამარი** და **ნინო.** თამარი 1890 წლიდან ბოდბის, შემდგომ სერაფიმო-ზნამენსკის ქალთა მონასტრის წინამძღვარი (იღუმენია) იყო; ნინო ცოლად ჰყავდა ექიმ **გრიგოლ ელიავას.** მათი ვაჟი გიორგი ელიავა იყო ცნობილი მიკრობიოლოგი და საზოგადო მოღვაწე.

სწავლობდა თბილისის პირველ გიმნაზიაში, სადაც ხშირად მონაწილეობდა სასკოლო წარმოდგენებში. 1894 წლიდან იყო ქუთაისის დრამატულ დასში.

ამავე წელს დებიუტი ჰქონდა – თბილისში შეასრულა **ერეკლეს** როლი **ა. წერეთლის** დრამატულ პოემაში „პატარა კახი“.

1897 წელს მარჯანიშვილი რუსეთში გაემგზავრა. მსახიობობდა ქ. ელიზავეტგრადში, ქერჩში, ბაქოში, ტაშკენტში, აშხაბადში, ტულაში, ლუგანსკში, ვიატკაში.

1900-1901 წლებში სათეატრო სეზონში ვიატკაში დადგა **ა. ჩეხოვის** პიესა „ძია ვანია“. 1904-იდან მოღვაწეობდა როგორც რეჟისორი. 1904-1905 და 1905-1906 სეზონში მიიწვიეს კ. ნეზლობინის დრამატული დასის რეჟისორად რიგაში, სადაც დადგა **მ. გორკის** პიესა „მოაგარაკენი“.

მარჯანიშვილი რეჟისორად მუშაობდა ხარკოვის, კიევის, ოდესის დრამატულ დასებში.

1909 წლიდან მოსკოვის კ. ნეზლობინის თეატრის რეჟისორი იყო; 1913 მარჯანიშვილმა მოსკოვში დააარსა „თავისუფალი თეატრი“.

მარჯანიშვილი ხელმძღვანელობდა თეატრებს როსტოვში, „ბუფის“ და მინიატიურების თეატრს პეტროგრადში. 1919 წელს მარჯანიშვილმა კიევში, სოლოვცოვის თეატრში, დადგა **ლოპე დე ვეგას** დრამა „ცხვრის წყარო“. ეს დადგმა შევიდა თეატრის ისტორიაში, როგორც პირველი საბჭოთა სპექტაკლი. 1920 წელს მარჯანიშვილმა პეტროგრადში დააარსა კომიკური ოპერის თეატრი. 1922 წელს მარჯანიშვილი საქართველოში დაბრუნდა.

ამ წელს მან რუსთაველის თეატრში დადგა „ცხვრის წყარო“. 1926 წლამდე მარჯანიშვილი სათავეში ედგა რუსთაველის თეატრს.

1924-1928 წლებში მარჯანიშვილი მოღვაწეობდა ქართულ კინოში. გადაიღო ფილმები: „ქარიშხლის წინ“ (1924), „სამანიშვილის დედინაცვალი“ (1924), „ამოკი“ (1927), „კრაზანა“ (1928), „კომუნარის ჩიბუხი“ (1929).

1928 წელს ქუთაისში დააარსა დრამატული თეატრი, მეორე სახელმწიფო თეატრის სახელწოდებით, რომელიც ორი სეზონის შემდეგ თბილისში გადავიდა. ამ თეატრს ის გარდაცვალებამდე ხელმძღვანელობდა, ხოლო გარდაცვალების შემდეგ თეატრს მისი სახელი ეწოდა. ეს იყო პირველი ქართული თეატრი, რომელმაც ქვეყნის გარეთ, მოსკოვსა და ხარკოვში ჩაატარა გასტროლები. კ. მარჯანიშვილმა დადგა სპექტაკლები: შ. დადიანის „კაკალ გულში“, პ. კაკაბაძის „ყვარყვარე თუთაბერი“, აფინოგენოვის „შიში“, უ. შექსპირის „ოტელო“ და სხვა.

1933 წელს კოტე მარჯანიშვილი მიიწვიეს მოსკოვის მცირე თეატრში **შილერის** „დონ კარლოსის“ დასადგმელად, თუმცა პრემიერამდე, 17 აპრილს გარდაიცვალა. მარჯანიშვილის ფერფლი თბილისში ჩამოასვენეს და ოპერისა და ბალეტის თეატრის ბაღში დაკრძალეს, ხოლო 1964 წელს გადაასვენეს მთაწმინდაზე.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **1928 წელს დაარსებული მეორე სახელმწიფო თეატრი არის:**
(1) სარაჯიშვილის სახელობის
(2) დადიანის სახელობის
(3) კაკაბაძის სახელობის
(4) მარჯანიშვილის სახელობის

II. **კოტეს პაპას ერქვა:**
(1) ზაქარია
(2) ანდრია
(3) შალვა
(4) ალექსი

III. **კოტე მარჯანიშვილის მამა იყო:**
(1) სასულიერო პირი
(2) პედაგოგი
(3) ექიმი
(4) სამხედრო პირი

IV. **პირველი ქართული თეატრი, რომელსაც საქართველოს გარეთ ჰქონდა გასტროლები, არის:**
(1) რუსთაველის თეატრი
(2) მეორე სახელმწიფო თეატრი
(3) ქუთაისის დრამატული თეატრი
(4) თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრი

V. კოტე მარჯანიშვილის დისშვილის სახელია:

(1) გრიგოლი

(2) გიორგი

(3) ალექსანდრე

(4) ერეკლე

VI. მარჯანიშვილმა ლოპე დე ვეგას „ცხვრის წყარო“ დადგა:

(1) 1924 წელს

(2) 1922 წელს

(3) 1932 წელს

(4) 1934 წელს

VII. ალექსანდრე მარჯანიშვილს ჰყავდა:

(1) ორი შვილი

(2) სამი შვილი

(3) ოთხი შვილი

(4) ერთი შვილი

VIII. კოტე მარჯანიშვილი რუსთაველის თეატრის ხელმძღვანელი იყო:

(1) 1922-1926 წლებში

(2) 1920-1926 წლებში

(3) 1922-1928 წლებში

(4) 1922-1925 წლებში

IX. კოტე მარჯანიშვილი გარდაიცვალა:

(1) რუსეთში

(2) საქართველოში

(3) უკრაინაში

(4) ყაზახეთში

X. მარჯანიშვილის საფლავი არის:

(1) თბილისის ოპერისა და ბალეტის ბაღის ეზოში

(2) მოსკოვში

(3) ყვარელში

(4) თბილისის მთაწმინდის პანთეონში

- გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
კოტეს მამიდა იყო ვერიკო ანჯაფარიძის დიდი ბებია		
აკაკი და ილია იცნობდნენ კოტე მარჯანიშვილის დედას		
ნინო მარჯანიშვილის მეუღლე იყო ცნობილი რეჟისორი		
კოტე მარჯანიშვილმა დადგა პირველი საბჭოთა სპექტაკლი		
კოტე მარჯანიშვილს სამსახიობო დებიუტი ჰქონდა 1897 წელს		
„დონ კარლოსის“ პრემიერაზე მარჯანიშვილმა ბევრი აპლოდისმენტი მიიღო		
კოტე მარჯანიშვილს გადაღებული აქვს ქართული ფილმები		
„დონ კარლოსი“ ბოლო სპექტაკლია, რომელზეც მარჯანიშვილი მუშაობდა		
ათას ცხრაას ოცდაოთხ წელს მარჯანიშვილმა ორი ფილმი გადაიღო		

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

თეატრში

გუშინ მთელი დღე წვიმდა. საღამოს, როგორც იქნა, გადაიღო. მე ჩემს მეგობარს დავურეკე, თეატრში დავპატიჟე. მეგობარს გაუხარდა. მას ძალიან უყვარს თეატრი. წავედით. სპექტაკლი თვრამეტ საათზე იწყებოდა. ბილეთები ოცდამეერთე რიგში გვქონდა. ჩვენი ადგილები დავიკავეთ. გადიოდა შექსპირის „ოტელო". სპექტაკლი ძალიან მოგვეწონა.

ხვალ ინგლისელი გენიალური დრამატურგის კიდევ ერთი შედევრი - „ჰამლეტი" გადის, ზეგ - ნოდარ დუმბაძის „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი".

ზეგ სპექტაკლს ჩემი მეუღლეც დაესწრება, რადგან მისი მეგობარი თამაშობს მერის როლს. ერთად წავალთ ამ სპექტაკლზე.

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები.*

I. **გუშინ თეატრში წავედით:**
(1) მე და ჩემი შვილი
(2) მე და ჩემი მეგობარი
(3) მე, ჩემი მეგობარი და მისი ცოლი
(4) მე და ჩემი ცოლი

II. **თეატრში წავედით:**
(1) დღეს
(2) გუშინ
(3) გუშინწინ
(4) ხვალ

III. **სპექტაკლი იწყებოდა:**
(1) დილის ექვს საათზე
(2) შუადღისას
(3) საღამოს ექვს საათზე
(4) ღამით

IV. **ჩვენი რიგი იყო:**
(1) მე-3
(2) მე-14
(3) 21-ე
(4) მე-17

V. „ჰამლეტი“ გადის:

(1) ხვალ

(2) ზეგ

(3) მაზეგ

(4) დღეს

VI. „ჰამლეტის“ ავტორია:

(1) შექსპირი

(2) ნოდარ დუმბაძე

(3) ჩემი მეგობარი

(4) ჩემი მეუღლე

VII. სპექტაკლში - „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი“ თამაშობს:

(1) ჩემი ცოლი

(2) ჩემი მეგობარი

(3) ჩემი ცოლის მეგობარი

(4) ჩემი მეგობრის ცოლი

VIII. მერი არის:

(1) „ჰამლეტის“ პერსონაჟი

(2) „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონის“ პერსონაჟი

(3) „ოტელოს“ პერსონაჟი

(4) თეატრის რეჟისორი

IX. ჩემი ცოლი სპექტაკლს ნახავს:

(1) მარტო

(2) მეგობართან ერთად

(3) ჩემთან ერთად

(4) ჩემს მეგობართან ერთად

- საიდან ჩანს, რომ „ოტელო“ შედევრია? მოიყვანეთ სათანადო ადგილი ტექსტიდან.

_____

_____

_____

შეავსეთ კროსვორდი:

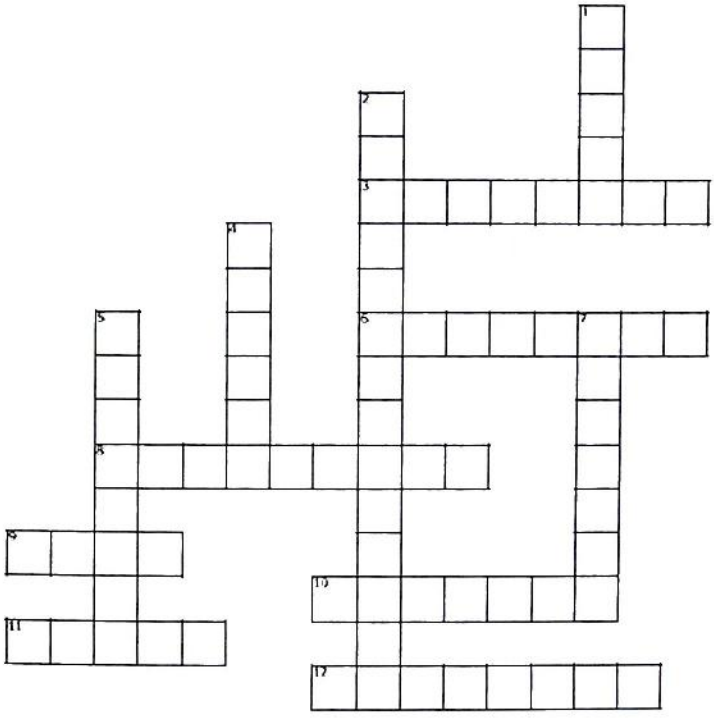

ჰორიზონტალურად

3. ორსულის სინონიმი

6. სოფელი, სადაც დაიბადა აკაკი წერეთელი

8. ჭადრაკის მოთამაშე

9. ვაჟა-ფშაველას ნამდვილი სახელი

10. სოფელი, სადაც დაიბადა ვაჟა-ფშაველა

11. ლექსების მწერალი

12. ფიროსმანის მშობლიური სოფელი

ვერტიკალურად

1. ფინანსური დაწესებულება

2. შოთა რუსთაველის პოემა

4. სოფელი, სადაც დაიბადა სულხან-საბა

5. ღარიბის სინონიმი

7. მეთაური პირი არმიაში

11. სპორტი

ნონა გაფრინდაშვილი

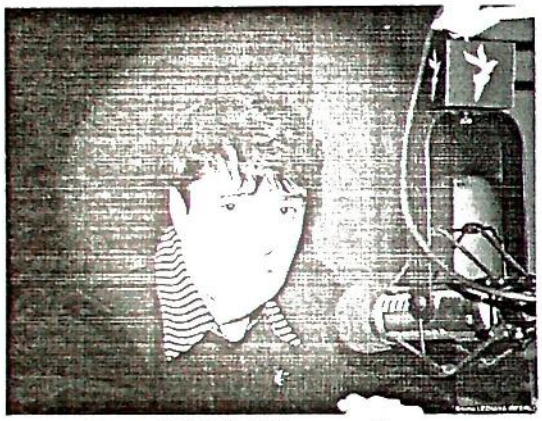

დაიბადა: 03.05.1941, ზუგდიდში.

არის მსოფლიოს მეხუთე ჩემპიონი ქალთა შორის. ჩემპიონობა მოიპოვა 1962 წელს ელიზავეტა ბიკოვას დამარცხებით (9:2) და შემდეგ ტიტული ოთხჯერ დაიცვა: 1965 (8,5:4,5), 1969 (8,5:4,5) და 1972 (8,5:7,5) წლებში სამჯერ მოუგო ალა კუშნირს, 1975-ში კი - ნანა ალექსანდრიას (8,5:3,5). ტიტული დათმო 1978 წელს მაია ჩიბურდანიძესთან მატჩში (6,5:8,5). იგი საერთაშორისო დიდოსტატია ქალთა (1976) და კაცთა შორის (1978, ჭადრაკის ისტორიაში პირველად). მსოფლიოს საჭადრაკო ოლიმპიადების თერთმეტგზის ჩემპიონია (1963, 66, 69, 72, 74, 78, 80, 82, 84, 86 - სსრკ ნაკრებში; 1992 - საქართველოს ნაკრებში). სსრკ ხუთგზის ჩემპიონია (1964, 1973, 1981, 1983, 1985 წწ), ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის ორგზის მფლობელია (1969, 1972). არის ჭადრაკის „ოსკარის" პირველი მფლობელი (1982).

ნონა საქართველოს XX საუკუნის საუკეთესო სპორტსმენი ქალია (ოქროს პრიზი). საქართველოს ორგზის წლის საუკეთესო სპორტსმენი (1969, 1975). სსრკ სპორტის დამსახურებული ოსტატი (1964). ფიდეს 68-ე კონგრესის გადაწყვეტილებით (1997) დაწესდა ნონა გაფრინდაშვილის სახელობის თასი, რომელიც გადაეცემა კაცთა და ქალთა ოლიმპიადების ჯამში საუკეთესო ქვეყანას.

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პირველი პრეზიდენტი იყო (1989-1996) და საპატიო პრეზიდენტი (1996-იდან). საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტი (2000-2002). ფიდეს ქალთა კომისიის თავმჯდომარე (1980-86).

2001 წელს მისი სახელი მიენიჭა თბილისის ჭადრაკის სასახლეს. ამავე წელს დააჯილდოვეს ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით.

ოლიმპიური მოძრაობის განვითარებაში შეტანილი თვალსაჩინო წვლილისთვის 1996 წელს მიენიჭა საერთაშორისო სპორტული ორგანიზაციების სამი უმაღლესი ჯილდო.

ჭადრაკის თამაში დაიწყო 5 წლის ასაკიდან. შემდგომში მის დაოსტატებაზე ზრუნავდნენ ვახტანგ ქარსელაძე და მიხეილ შიშოვი. 15 წლის ასაკში პირველად გახდა საქართველოს ჩემპიონი. სსრ კავშირის 5-გზის (1964,1974,1981,1983 და 1985) ჩემპიონი. 1960 წლიდან მონაწილეობს მსოფლიოს ჩემპიონატებში.

წარმატებით გამოდიოდა ნ. გაფრინდაშვილი ვაჟთა ტურნირებშიც: 1963/1964 ჰასტინგსის ტურნირი - I-II, 1977 ლონ-პაინი - I-IV, 1978 დორტმუნდი - II-III, 1983 რეჯო ნელ ემილია - I, 1987 ვეიკ ან ზეე - I-III...

I. ნონა მსოფლიოს ჩემპიონი გახდა:
   (1) ოთხჯერ
   (2) ხუთჯერ
   (3) ექვსჯერ
   (4) შვიდჯერ

II. ნონას დაბადების დღე არის:
   (1) ხუთ მარტს
   (2) სამ მაისს
   (3) სამ ივნისს
   (4) ხუთ აპრილს

III. ნონამ მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულისთვის გამართული მატჩი ათას ცხრაას სამოცდათორმეტ წელს ნონამ მოიგო:
   (1) ორი ქულის სხვაობით
   (2) სამი ქულის სხვაობით
   (3) ერთი ქულის სხვაობით
   (4) ნახევარი ქულის სხვაობით

IV. ნონამ საჩემპიონო მატჩი წააგო:
   (1) ალა კუშნირთან
   (2) მაია ჩიბურდანიძესთან
   (3) ელიზავეტა ბიკოვასთან
   (4) ნანა ალექსანდრიასთან

V. პირველი საერთაშორისო დიდოსტატი ქალი ჭადრაკში მამაკაცებს შორის არის:
   (1) ნანა ალექსანდრია
   (2) ნანა იოსელიანი
   (3) ნონა გაფრინდაშვილი
   (4) მაია ჩიბურდანიძე

VI. ნონა მსოფლიოს საჭადრაკო ოლიმპიადების ჩემპიონი გახდა:
   (1) ხუთჯერ
   (2) ათჯერ
   (3) თერთმეტჯერ
   (4) ცხრაჯერ

VII. ნონას ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენი მიენიჭა:

(1) ათას ცხრაას ერთ წელს

(2) ორი ათას ერთ წელს

(3) ორი ათას თერთმეტ წელს

(4) ათას ცხრაას ოთმოცდაერთ წელს

VIII. ნონა მსოფლიო ჩემპიონი გახდა

(1) ოცი წლის ასაკში

(2) ოცდაერთი წლის ასაკში

(3) ოცდათერთმეტი წლის ასაკში

(4) ორმოცდაერთი წლის ასაკში

❖ დაალაგეთ ფაქტები ქრონოლოგიის მიხედვით (სათანადო გრაფაში დასვით პლუსი /+/):

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
პირველად გახდა სსრკ-ის ჩემპიონი									
გახდა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პირველი პრეზიდენტი									
გახდა საერთაშორისო დიდოსტატი კაცთა შორის									
გახდა მსოფლიო ჩემპიონი									
მიენიჭა ვახტანგ გორგასლის პირველი ხარისხის ორდენი									
გახდა საქართველოს ჩემპიონი	+								
დათმო მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული									
გახდა ჭადრაკის „ოსკარის“ პირველი მფლობელი									
ფიდემ დააწესა ნონა გაფრინდაშვილის სახელობის თასი									

- დაწერეთ თემა: სპორტი ჩემს ცხოვრებაში.

ინტერვიუ
მორაგბე მამუკა გორგოძესთან

(1) 2010 წელს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციამ საქართველოს საუკეთესო სპორტსმენად დავით ზირაქაშვილი დაასახელა. 2011 წელს ამავე ორგანიზაციის რჩეული მამუკა გორგოძე გახდა. ორივე მორაგბეა. ყველამ იცის, ვინ არის მამუკა გორგოძე. საინტერესოა, რომ ზედიზედ ორ სეზონში საქართველოს საუკეთესო სპორტსმენად მორაგბე დაასახელეს. 2011-ის საუკეთესო სპორტსმენად გორგოძე ოლიმპიურმა კომიტეტმაც აღიარა, - არადა, რაგბი არაოლიმპიური სახეობაა...

(2) მამუკა გორგოძე 30 იანვარს დაგეგმილ საქართველოს ნაკრების შეკრებაზე ჩამოვიდა, თუმცა უკრაინასთან მატჩის გადადებამ (4 თებერვალს უნდა გამართულიყო), ბევრი რამ შეცვალა და გადაწყდა, რომ ესპანეთისთვის (11 თებერვალს) ნაკრები გორგოძის გარეშე მოემზადება. მამუკას ახალი მთავარი მწვრთნელის, ახალზელანდიელი მილტონ ჰეიგის შესახებ აზრის გამოთქმა ვთხოვეთ:

(3) - შეკრებაზე 2-3 დღე ვიყავი, ძლიერი ყინვების გამო სავარჯიშო პროცესი შეფერხებით მიმდინარეობდა. ამიტომ, ახალ სამწვრთნელო შტაბზე სრული წარმოდგენის შექმნა რთული იყო. საერთოდ კი, შთაბეჭდილება დადებითი გახლდათ.

- სპორტის სამინისტროს შემდეგ, 2011 წლის საუკეთესოდ სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციამაც დაგასახელა...

(4) - აღიარებისთვის ყველას მადლობას მოვახსენებ. დიდი პატივია, საქართველოში საუკეთესოდ დასახელება. ისიც ცნობილია, რომ ჟურნალისტები პრინციპული ხალხია და ასეთ საკითხს აუცილებლად სამართლიანად გადაწყვეტდნენ. არც იმას დავმალავ, რომ ზედიზედ მეორედ მორაგბის აღიარება ცოტა გამიკვირდა კიდეც.

- რატომ?

(5) - როგორც წესი, შეჯამებისას მედლებს ითვლიან, გუნდური სპორტის წარმომადგენლები კი ოქროსა და ვერცხლის მედლებით განებივრებულები არა ვართ.

- 2011 წელი საუკეთესო იყო შენს კარიერაში?

(6) - საფრანგეთის ჩემპიონატში საუკეთესო ლეგიონერად პირველად დამასახელეს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ყველაზე კარგად სწორედ ამჯერად გავისარჯე. „მონპელიეს თან“ ერთად ფინალშიც ვითამაშე. ამას დაერთო საქართველოს ნაკრების მსოფლიოს თასზე გამოსვლა. მართალია, ჯგუფში ჩავრჩით, მაგრამ ბოლომდე ღირსეულად ვიბრძოლეთ.

- ჟურნალისტთა გამოკითხვაში უმთავრესი კონკურენტი კალათბურთელი ვიქტორ სანიკიძე იყო, რომელმაც საბოლოოდ მეორე ადგილი დაიკავა.

(7) - ვერ ვიტყვი, გამიხარდებოდა, ვიქტორს რომ ეჯობნა-მეთქი, მაგრამ მისი წარმატება ყოველთვის მიხარია. სანიკიძესთან ბავშვობიდან ვმეგობრობ. მეც კალათბურთელი ვიყავი, ზურაბ სამხარაძესთან ვვარჯიშობდი...

- ბოლოს ფრანგულ კლუბ „მონპელიეზე“ ვთქვათ. შარშანდელი შედეგის გაუმჯობესება, ალბათ, რთული იქნება.

(8) - გასულ სეზონში გუნდი პირველად გავიდა საფრანგეთის ჩემპიონატის ფინალში. წლეულს გაუმჯობესებაზე ფიქრი ნაადრევია, სხვა საკითხი გვაქვს გადასაჭრელი: მიმდინარე პირველობა არადამაჯერებლად დავიწყეთ და მთავარი ამოცანა საპლეიოფო ზონაში მოხვედრაა.

- ასეთი სტარტი რამ განაპირობა?

(9) - ტრავმებმა. 11 მორაგბე გვაკლდა. ჩემპიონატის პლეიოფებისთვის მდგომარეობის გამოსწორების იმედი გვაქვს, დანარჩენს დრო გვიჩვენებს. თუმცა, ბევრი რამ დამოკიდებული იქნება იმაზე, თუ რომელი ადგილით შევალთ პლეიოფში და რომელ ეტაპზე ვის დავუპირისპირდებით.

- დიდი მადლობა.

- მეც გმადლობთ. კარგად ბრძანდებოდეთ.

ვაჟა სიმონიშვილი, 04.02.2012

I. **ინტერვიუ ჩაწერილია:**

(1) ორი ათას თორმეტი წლის ოთხ თებერვალს

(2) ორი ათას თორმეტი წლის ორ მარტს

(3) ორი ათას თოთხმეტი წლის ზამთარში

(4) ორი ათას ათი წლის გაზაფხულზე

II. **უკრაინასთან მატჩი:**

(1) გაიმართა ოთხ თებერვალს

(2) გაიმართა ექვს თებერვალს

(3) გადაიდო

(4) გაიმართა ოც თებერვალს

III. **მამუკა გორგოძე საფრანგეთის ჩემპიონატის საუკეთესო ლეგიონერად დაასახელეს:**

(1) ორი ათას ერთ წელს

(2) ორი ათას თორმეტ წელს

(3) ათას ცხრაას თერთმეტ წელს

(4) ორი ათას თერთმეტ წელს

IV. ორი ათას თერთმეტი წლის საქართველოს საუკეთესო სპორტსმენია:

(1) ვიქტორ სანიკიძე

(2) დავით ზირაქიშვილი

(3) მამუკა გორგოძე

(4) ზურაბ სამხარაძე

V. სავარჯიშო პროცესს ხელი შეუშალა:

(1) ქარმა

(2) წვიმებმა

(3) დიდმა სიცხემ

(4) დიდმა სიცივემ

VI. საქართველოს ნაკრების შეკრება დაიგეგმა:

(1) ოცდაათ მარტს

(2) შუა იანვარში

(3) იანვრის დასაწყისში

(4) იანვრის ბოლოს

VII. ორი ათას ათ წელს საქართველოს საუკეთესო სპორტსმენი გახდა:

(1) ფეხბურთელი

(2) კალათბურთელი

(3) მორაგბე

(4) მოცურავე

- რაზე საუბრობს მამუკა ტექსტის მეოთხე ნაწილში?

_____

_____

_____

- ტექსტის რომელ ნაწილშია ინფორმაცია ფრანგული კლუბის პრობლემის შესახებ? რა პრობლემაზეა აქ ლაპარაკი?

_____

_____

- ტექსტის რომელ ნაწილში გამოხატავს მამუკა გაკვირვებას? რა უკვირს სპორტსმენს?

_____

_____

- გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი წინადადება.

	სწორია	არასწორია
მამუკა ითამაშებს ესპანეთთან		
მამუკას ფრანგულმა გუნდმა მიმდინარე პირველობა კარგად დაიწყო		
მსოფლიო თასზე საქართველოს მორაგბეთა ნაკრები ჯგუფიდან გავიდა		
საქართველოს მორაგბეთა ნაკრების მწვრთნელი უცხოელია		
მამუკა და ვიქტორი მეგობრები არიან		
მამუკა გორგოძე ცნობილი კალათბურთელია		
მამუკა ბავშვობაში კალათბურთში ვარჯიშობდა		
მამუკას მოსწონს ნაკრების ახალი მწვრთნელი		
საქართველოს გუნდური სპორტის წარმომადგენლებს ბევრი მედალი აქვთ		

შეავსეთ კროსვორდი:

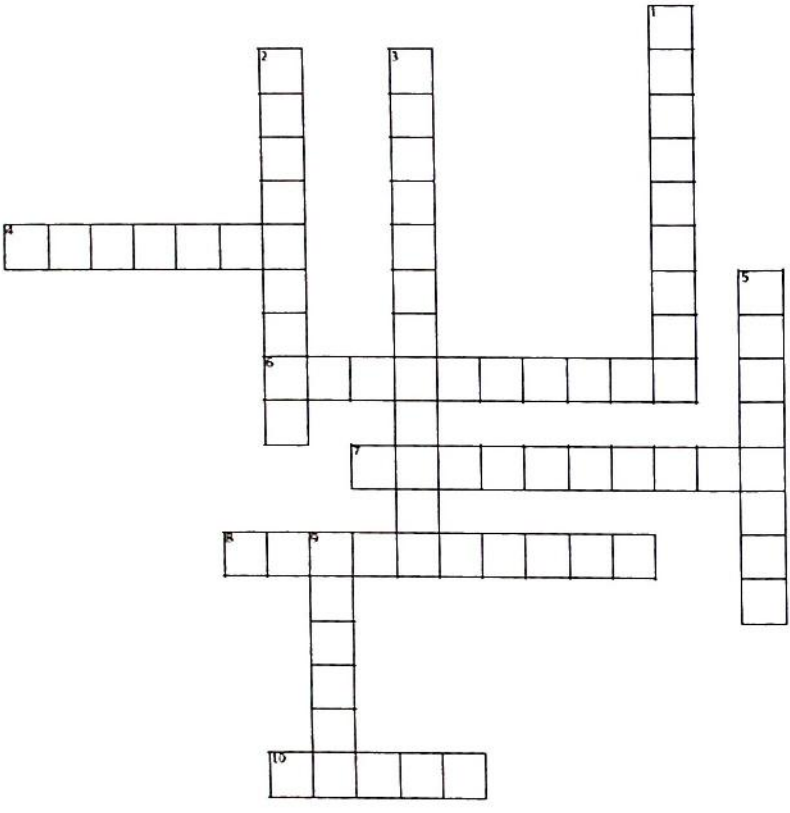

ჰორიზონტალურად

4. რაგბის მოთამაშე

6. ის, ვინც სისტემატურად მისდევს სპორტს

7. ფეხბურთის მოთამაშე

8. ჩემპიონის გამოსავლენი შეჯიბრება

10. სპორტული შეჯიბრება

ვერტიკალურად

1. ვინც წვრთნის

2. ყველაზე კარგი

3. კალათბურთის მოთამაშე

5. სპორტულ შეჯიბრებაში გამარჯვებული

9. წაგების ანტონიმი

12. სახალისო ისტორიები

ბარონ მიუნჰაუზენის თავგადასავალი
(რუდოლფ ერიხ რასპე)

ყველაზე მართლის მთქმელი კაცი

I

დიდცხვირა ბერიკაცი ბუხართან იჯდა და თავის თავგადასავალს უამბობდა ირგვლივ შემოკრებილ ხალხს.

— ყოჩაღ, მიუნჰაუზენ, ყოჩაღ! — დაცინვით წამოიძახებდა ვინმე და ატყდებოდა სიცილ-ხარხარი.

ბერიკაცი კი არხეინად განაგრძობდა ლაპარაკს.

უცნაურ ამბებს ჰყვებოდა მიუნჰაუზენი.

— ჰოდა, ავფრინდი მთვარეზე...

— რაო, რაო? მთვარეზე აფრინდი? ჰა-ჰა-ჰა!

— რა გაცინებთ? — მშვიდად მიუგებდა მოხუცი — ჰო, ავფრინდი და მერე ისევ ჩამოვფრინდი.

— კიდევ სადა ყოფილხარ, მიუნჰაუზენ, სად? — სიცილით ეკითხებოდნენ აქეთ-იქიდან.

— უჰ, სად არა ვყოფილვარ, რა არ მინახავს! სამფეხა ადამიანებთანაც მიცხოვრია და თევზის მუცელშიაც...

— კარგი, კაცო, გეყოფა ამდენი ტყუილი! — ეტყოდა ვინმე.

— მიკვირს, რატომ არ გჯერათ? სად მე და სად ტყუილი!

ისევ ახარხარდებოდა ხალხი.

— მიუნჰაუზენი და სიმართლის თქმა? ჰა-ჰა-ჰა!

მოხუცი ყურადღებას არ აქცევდა ამ სიცილ-ხარხარს და ახლა იმ ირმის ამბავს ყვებოდა, თავზე რომ ალუბლის ხე ამოუვიდა.

— ირემს ამოუვიდა თავზე ხე?

— დიახ, დიახ, ალუბლის ხე ამოუვიდა. მერე ისეთი ალუბალი ესხა იმ ხეს, ისეთი ტკბილი, ისეთი, რომ...

II

ერთხელ ტყეში მივდიოდი, თან გზაში ნაყიდ ტკბილ, მწიფე ალუბალს შევექცეოდი. უცებ ლამაზი ირემი დავინახე. მაგრამ რად გინდა: ერთი ტყვიაც არ მქონდა. ირემი დგას და მშვიდად მიყურებს, თითქოს იცის, რომ ჩემი თოფი ვერაფერს უზამს.

საბედნიეროდ, რამდენიმე ალუბალი კიდევ დამრჩენოდა. ტყვიის ნაცვლად თოფი ალუბლის კურკით გავტენე. დიახ, დიახ, ნუ იცინით. ჩვეულებრივი ალუბლის კურკით გავტენე. გავარდა თოფი, მაგრამ ირემმა მხოლოდ თავი გაიქნია. კურკა შუბლში მოხვდა და არაფერი მოუვიდა. ირემი ხშირ ტყეში გაუჩინარდა.

ძალიან შევწუხდი, ასეთი მშვენიერი ნადირი რომ ხელიდან გავუშვი. ერთი წლის შემდეგ იმავე ტყეში კიდევ ვინადირე. ალუბლის კურკის ამბავი აღარც მახსოვდა.

უცებ ტყიდან შესანიშნავი ირემი გამოხტა, რომელსაც რქებს შუა მაღალი, ტოტებგაშლილი ალუბლის ხე ჰქონდა ამოსული! დამიჯერეთ, მეტად ლამაზი სანახავი იყო. იმწუთსვე მივხვდი, რომ ეს ხე იმ პატარა კურკით იყო ამოსული, მე რომ ერთი წლის წინათ ტყვიის ნაცვლად ვესროლე.

ახლა კი ტყვია ბლომად მქონდა. დავუმიზნე და ვესროლე. ირემი იქვე დაეცა. ამნაირად, ერთი გასროლით მშვენიერი მწვადიც ვიშოვე და საკომპოტე ალუბალიც — ხეს ხომ მწიფე ალუბალი ესხა!

უნდა გითხრათ, იმაზე უფრო გემრიელი ალუბალი ჩემს სიცოცხლეში არ მიჭამია.

- ვინ არის ამ ნაწარმოების ავტორი?

- რატომ ჰქვია ნაწარმოების ამ ნაწილს „ყველაზე მართლის მთქმელი კაცი“

- რატომ დასცინოდნენ მიუნჰაუზენს?

- თქვენ გჯერათ მიუნჰაუზენის მონაყოლი? რატომ გჯერათ ან არ გჯერათ?

- როგორი რეაქცია ჰქონდა მიუნჰაუზენს იმაზე, რომ მას დასცინოდნენ?

_____

_____

- არსებობს ასეთი გამონათქვამი: „ერთბაშად ორი კურდღელი დაიჭირა". თუ შეიძლება მიუნჰაუზენზე ამის თქმა? რატომ შეიძლება ან არ შეიძლება?

_____

_____

_____

- ტექსტის რომელ ნაწილშია აღწერილი ირემზე ნადირობის სცენა?

_____

- როგორი ადამიანის სახეა ბარონი მიუნჰაუზენი?

_____

- დაახასიათეთ ბარონი მიუნჰაუზენი.

_____

_____

_____

_____

_____

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები.*

რითი მოკლა მიუნჰაუზენმა ირემი?

ა) ტყვიით ბ) კურკით გ) ქვით დ) ალუბლით

მიუნჰაუზენი არის:

ა) მოხუცი ბ) ახალგაზრდა გ) შუა ასაკის დ) ყმაწვილი

რატომ არ/ვერ მოკლა პირველ ჯერზე მიუნჰაუზენმა ირემი?

ა) შეეცოდა ბ) ესროლა, მაგრამ ააცილა გ) ტყვია არ ჰქონდა დ) ნადირობის სეზონი არ იყო

- აღწერეთ სურათი.

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

მენიუ

ქართველი მწერალი და ჟურნალისტი გიორგი ზედგინიძე რესტორანში შევიდა, მენიუ დიდხანს ათვალიერა და ბოლოს მიმტანს უთხრა:

– მომიტანეთ, გეთაყვა, ერთი ულუფა ორთოგრაფიული შეცდომა!

მიმტანმა უცნაური სტუმარს გაკვირვებით შეხედა და მიუგო:

–სამწუხაროდ, არ გვაქვს!

– მაშ, მენიუში რატომ შეიტანეთ? – ჰკითხა გიორგიმ.

❖ გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად წარმოადგინეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
რესტორანში შევიდა ორი ადამიანი		
მენიუში შეცდომები იყო		
გიორგიმ მენიუში შეცდომა იპოვა		
გიორგიმ იხუმრა		
ოფიციანტი მიხვდა ხუმრობას		

- გიორგის მართლაც უნდა შეემჩნია შეცდომა! რატომ?

- საიდან ჩანს, რომ ოფიციანტი ვერ მიხვდა ხუმრობას?

- რატომ არ გაეცინა ოფიციანტს?

- რატომ არ ჰქონდათ რესტორანში კერძი „ორთოგრაფიული შეცდომა“?

❖ *აღწერეთ სურათი.*

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

„პოპულარული“ კარუზო

ერთხელ დიდმა მომღერალმა კარუზომ ნიუ-იორკის შტატში მანქანით იმოგზაურა. გზაში მანქანა გაფუჭდა. მომღერალი ერთი ფერმერის სახლს მიადგა. ფერმერმა მას ვინაობა ჰკითხა. მომღერალმა უთხრა თავისი ვინაობა. ფერმერი წამოხტა და ორივე ხელი სტაცა სტუმარს:

– რამხელა პატივია ჩემთვის, რომ ჩემს სახლში მოვიდა დიდი მოგზაური რობინზონ კრუზო!

❖ *უპასუხეთ კითხვებს:*

- ვინ არის კარუზო?

- ვინ არის კრუზო?

- რა შეცდომა დაუშვა ფერმერმა?

- რატომ დაუშვა ფერმერმა შეცდომა?

- თქვენი აზრით, რატომ არის სიტყვა „პოპულარული“ ბრჭყალებში?

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

• • •

სახელგანთქმული მწერალი მარკ ტვენი ერთ პატარა ქალაქში ჩავიდა ლექციის წასაკითხად. სადილობამდე იგი საპარიკმახეროში შევიდა წვერის გასაპარსად.

– ამ ქალაქში თქვენ უცხო ხართ? – ჰკითხა დალაქმა.

– დიახ, – უპასუხა მარკ ტვენმა.

– მაშ გაგიმართლათ, – განაგრძო პარიკმახერმა, დღეს საღამოს მარკ ტვენმა ლექცია უნდა წაიკითხოს. ხომ წამოხვალთ?

– ჰო, ვაპირებ.

– ბილეთი გაქვთ?

– ჯერ არა.

– უკვე ყველა ბილეთი გაყიდულია. ფეხზე მოგიწევთ დგომა.

– რა სამწუხაროა! – ამოიოხრა მარკ ტვენმა, ბედი არ მწყალობს. ყოველთვის ფეხზე დგომა მიწევს, როცა ის კაცი ლექციას კითხულობს.

- *დაასათაურეთ ტექსტი.*

- როგორ ფიქრობთ, დალაქი იცნობდა თუ არა მარკ ტვენს? საიდან ჩანს ან ერთი, ან მეორე?

- რატომ არ ჰქონდა „ერთი პატარა ქალაქის“ სტუმარს ლექციაზე დასასწრები ბილეთი?

- საიდან ჩანს, რომ მარკ ტვენი პოპულარული მწერალია? დაწერეთ ამის დამადასტურებელი წინადადებები.

- თქვენი ფანტაზიით დაწერეთ ტექსტის გაგრძელება.

აღწერეთ სურათი.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

* * *

მეზღაპრე იაკობ გრიმთან პატარა გოგონა მივიდა და ჰკითხა:

– შენა ხარ ბატონი გრიმი, ჭკვიანი თერძის ზღაპარი რომ დაწერა?

– დიახ, პატარავ, – უპასუხა მწერალმა.

– მაშინ გამომართვი ეს სამი გროში. მართალია, ზღაპრის ბოლოს წერია: „ვინც ამ ამბავს არ დაიჯერებს, ერთ ტალერს გადაიხდისო“, – მაგრამ დანარჩენი ფული ყულაბაში მაქვს და მერე მოვიტან.

- დაასათაურეთ ტექსტი.

- ვინ არის „ჭკვიანი თერძის ავტორი“?

- ტექსტის მიხედვით სამი გროში მეტია თუ ერთი ტალერი?

- დაიჯერა გოგონამ ზღაპარში მოთხრობილი ამბავი?

- რატომ არ გადაიხადა გოგონამ ფული მთლიანად?

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

• • •

ერთმა ახალგაზრდა პოეტმა რედაქტორს ლექსების კრებული გაუგზავნა. ავტორი წერდა:

– მძიმეებს არ ვსვამ. გთხოვთ, თქვენ დასვათ იქ, სადაც საჭირო იქნება.

რედაქტორმა ლექსების კრებული დაუბრუნა და უპასუხა:

– სხვა დროს მძიმეები გამოგზავნეთ, ლექსებს ჩვენ დავწერთ.

- დაასათაურეთ ტექსტი.

- მოეწონა რედაქტორს ლექსები?

- თქვენი აზრით, რატომ არ სვამდა პოეტი მძიმეებს?

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

• • •

შვილიშვილი პაპას ეკითხება:
– პაპა, მართალია, რომ ცუდის სამაგიერო სიკეთით უნდა გადაიხადო?
– ჰო, შვილო.
– მაშინ ნაყინისთვის ფული მომეცი, შენი სათვალე გავტეხე.

- **დაასათაურეთ ტექსტი.**

- **დაახასიათეთ შვილიშვილი.**

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

• • •

ერთ კაცს ორი ცოლი ჰყავდა: ერთი ახალგაზრდა და მეორე ხნიერი. როცა კაცს ჭაღარა შეერია, ახალგაზრდა ცოლი თეთრ თმას აგლეჯდა, ხნიერი კი შავს. მალე იმ კაცს ერთი თმა აღარ შერჩა თავზე, არც თეთრი და არც შავი.

- **დაასათაურეთ ტექსტი.**

- **რატომ აგლეჯდა ქმარს თეთრ თმას ახალგაზრდა ცოლი?**

- **რატომ აგლეჯდა ქმარს შავ თმას ხნიერი ცოლი?**

- **რატომ გამელოტდა კაცი?**

❖ *წაიკითხეთ ტექსტი.*

ერთმა ბუმ არწივს შეუთვალა: შენ დღისითა ხარ ძლიერი, მე ღამით, მოდი, მოყვრები გავხდეთ, შენი ქალი ჩემს ვაჟს შევრთოთო. არწივი დაეთანხმა.

შეუდგნენ ქორწილის სამზადისს, მაგრამ დღისით ბუ ვერ ხედავდა ვერაფერს და ღამე არწივი.

ასე ჩაეშალათ ქორწილი.

ა) *ამ ტექსტის მიხედვით უპასუხეთ კითხვებს (სრულად):*

- რომელი ფრინველია დღისით უფრო ძლიერი?

_____

- ღამით რომელი ფრინველია უფრო ძლიერი?

_____

- რაზე შეთანხმდნენ ბუ და არწივი?

_____

- რომელი ვერ ხედავდა დღისით ვერაფერს?

_____

- რომელი ვერ ხედავდა ღამით ვერაფერს?

_____

- რატომ ჩაეშალათ ბუსა და არწივს ქორწილი?

_____

ბ) *ჩამოწერეთ საპირისპირო მნიშვნელობის სიტყვები.*

_____

შეავსეთ კროსვორდი:

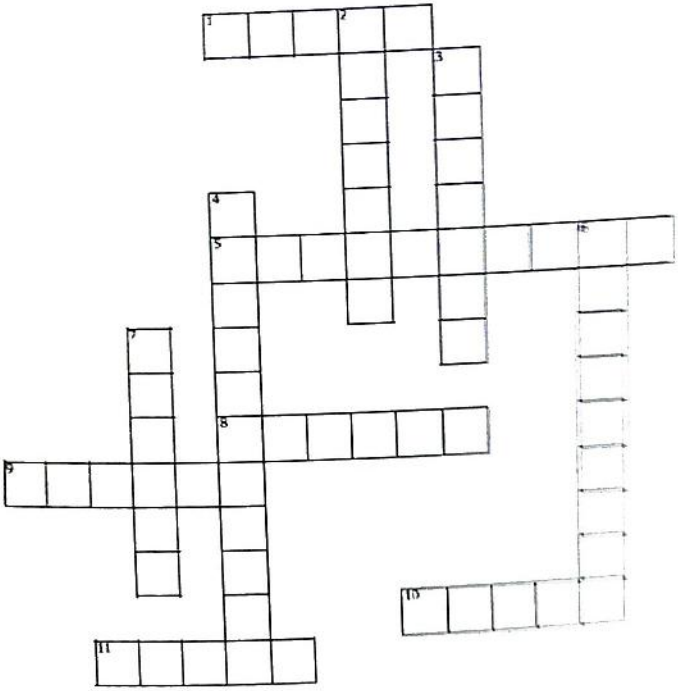

ჰორიზონტალურად

1. სასვენი ნიშანი

5. მოხუცის ანტონიმი

8. მწიფეს ანტონიმი

9. ფულის შესანახი ჭურჭელი

10. პაპის სინონიმი

11. საჭმელების ჩამბინავებელი ფქვილის მითითებით

ვერტიკალურად

2. ტყეულის ანტონიმი

3. ოფიციანტის სახელობა

4. ცაცხვის სახეობა

6. ცოცხი ცხენის ტანზე

7. ბინტიფუროს სახეობა

13. განცხადებები, კონკურსები, საქმის ტექსტები...

➢ **გასაუბრება – დიალოგი:**

✦ *კონკურსი მარნეულის მე- 2 საჯარო სკოლის ქართული ენის მასწავლებლის ვაკანტურ ადგილზე; 12. 06. 2012 წელი. სამშაბათი.*

– გამარჯობა.
– გაგიმარჯოთ.
– რა გქვიათ?
– ასმარი.
– რა გვარი ხართ?
– ალიევა.
– მოკლედ მოგვიყევით თქვენ შესახებ.
– დავიბადე 1982 წლის 11 ივნისს მარნეულში. 2005 წელს დავამთავრე პედაგოგიური უნივერსიტეტი. ვარ აზერბაიჯანელი. ვიცი აზერბაიჯანული და ქართული. ვაპირებ ინგლისურის სწავლას. მყავს მეუღლე და ორი შვილი. მეუღლე სტომატოლოგია.
– მოგვიყევით თქვენი სამუშაო გამოცდილების შესახებ.
– უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ დავიწყე მუშაობა მარნეულის რაიონის სოფელ ალგეთის № 4 საჯარო სკოლაში, შემდეგ ორი წელი ვმუშაობდი მარნეულის № 3 საჯარო სკოლაში. ამის შემდეგ ოჯახური პირობების გამო ერთი წელი ვერ ვიმუშავე. მაქვს როგორც დაწყებით, ისე მაღალ კლასებში მუშაობის გამოცდილება. გავიარე არაერთი ტრენინგი. ვარ კომუნიკაბელური ადამიანი. მიყვარს მხატვრული ლიტერატურა.
– გასაგებია. გმადლობთ. პასუხს ზეგ შეგატყობინებთ.
– ნახვამდის!
– კარგად ბრძანდებოდეთ!

❖ *წაიკითხეთ და შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **რომელია ასმარის მშობლიური ენა?**

(1) ინგლისური

(2) აზერბაიჯანული

(3) ქართული

(4) ფრანგული

II. **რამდენი ენა იცის ასმარმა?**

(1) სამი

(2) ოთხი

(3) ერთი

(4) ორი

III. **როდის არის ასმარის დაბადების დღე?**

(1) ზამთარში

(2) გაზაფხულზე

(3) ზაფხულში

(4) შემოდგომაზე

IV. **ასმარის ქმარი არის:**

(1) ყელ-ყურის ექიმი

(2) კბილის ექიმი

(3) თვალის ექიმი

(4) გულის ექიმი

V. **რომელ თვეში ტარდება გასაუბრება?**

(1) მაისში

(2) ივნისში

(3) აგვისტოში

(4) სექტემბერში

VI. **როდის გაიგებს ასმარი გასაუბრების პასუხს?**

(1) 14 ივნისს

(2) 11 მაისს

(3) 13 ივლისს

(4) 17 აპრილს

VII. **სად ტარდება გასაუბრება?**

(1) მარნეულის მეორე საჯარო სკოლაში

(2) მარნეულის მესამე საჯარო სკოლაში

(3) მარნეულის მეექვსე საჯარო სკოლაში

(4) მარნეულის მეოთხე საჯარო სკოლაში

❖ *დიალოგის მიხედვით შეავსეთ ასმარის ანკეტა.*

ვინაობა	ასმარი
რომელი ენები იცის?	
რომელი ენის სწავლას აპირებს?	
რომელი უნივერსიტეტი დაამთავრა?	
სად სურს მუშაობა?	
რა უყვარს?	

❖ **გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად მოიტანეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.**

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
ასმარი არის ოცდაცხრა წლის _____ _____		
ასმარს ორ სკოლაში აქვს ნამუშევარი _____ _____		
ასმარი უნივერსიტეტის სტუდენტია _____ _____		
ასმარს გავლილი აქვს ბევრი ტრენინგი _____ _____		
ასმარი ხუთშაბათს გაიგებს გასაუბრების პასუხს _____ _____		
ასმარს არ უჭირს ადამიანებთან ურთიერთობა _____ _____		

ასმარს უყვარს წიგნების კითხვა _____ _____
ასმარი ორი შვილის დედაა _____ _____

2.

- ვაკანსია - დიალოგი

თბილისი. 2012.25.06. ოთხშაბათი, 20.30.

- ალო, სუსანა, შენა ხარ?
- ჰო, მე ვარ, მეგობარო. როგორა ხარ, გაიანე?
- კარგად. შენ როგორა ხარ?
- გმადლობ, არა მიშავს.
- სამსახური იშოვე?
- ვერა, ჯერჯერობით უმუშევარი ვარ.
- სწორედ მაგის გამო გირეკავ. შენთვის საინტერესო განცხადება ვნახე გაზეთში.
- რა ვაკანსიაა?
- დაწყებითი სწავლების გამოცდილი პედაგოგი სჭირდებათ.
- რომელ სკოლაში?
- თემქაზეა კერძო სკოლა, მეცხრე კვარტალში, 12 ნომერში.
- რამდენი საათი იქნება სამუშაო?
- კვირაში 18 საათი.
- სავარაუდო ხელფასიც წერია?
- ეგეც წერია: 200-300 ლარია სავარაუდო ხელფასი.
- მგონი, ცუდი სამსახური არ უნდა იყოს. როდის არის განაცხადის შეტანის ბოლო ვადა?
- 2012 წლის 27 ივნისს.
- მუშაობა ალბათ სექტემბერში დაიწყება, არა?
- დიახ, 15 სექტემბერს.
- ჩემი მონაცემები ელექტრონულად უნდა გავაგზავნო?
- დიახ. ინტერნეტით უნდა გააგზავნო.
- ელექტრონული მისამართი ხომ არ იცი?
- კი, აგერ წერია: skola.co@gmail.com
- ძალიან დიდი მადლობა ყურადღებისთვის. ხვალვე გავაგზავნი მონაცემებს.
- აბა, შენ იცი. კარგად იყავი.
- ნახვამდის, ჩემო კარგო.

❖ *წაიკითხეთ და შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. ვინ არის უმუშევარი?

(1) სუსანა

(2) გაიანე

(3) სუსანას მეგობარი

(4) სუსანას მეზობელი

II. სად მუშაობს სუსანა?

(1) ბანკში

(2) სკოლაში

(3) საბავშვო ბაღში

(4) არსად

III. რისი მასწავლებელი სჭირდებათ სკოლაში?

(1) ბუნების

(2) მათემატიკის

(3) დაწყებითი კლასების

(4) ქართული ენის

IV. რამდენი საათია სამუშაო?

(1) კვირაში თორმეტი საათი

(2) კვირაში თვრამეტი საათი

(3) თვეში რვა საათი

(4) დღეში რვა საათი

V. რომელ საათზე დაურეკა გაიანემ სუსანას?

(1) დილის ცხრის ნახევარზე

(2) საღამოს ცხრის ნახევარზე

(3) საღამოს შვიდის ნახევარზე

(4) საღამოს რვის ნახევარზე

VI. როდის შეიტანს სუსანა განცხადებას?

(1) ხუთშაბათს

(2) სამშაბათს

(3) ოთხშაბათს

(4) ორშაბათს

VII. რამდენი იქნება თვიური ანაზღაურება?

(1) ორას ლარზე მეტი

(2) ორას ლარზე ნაკლები

(3) სამას ლარზე მეტი

(4) ორასიდან სამას ლარამდე

VIII. განცხადების შეტანის ბოლო ვადა არის:

(1) ორ დღეში

(2) სამ დღეში

(3) ხუთ დღეში

(4) ოთხ დღეში

IX. **რომელ კვარტალშია თემქის სკოლა?**

(1) მე-8

(2) მე-9

(3) მე-3

(4) მე-5

X. **როდის იწყება მუშაობა?**

(1) შემოდგომის მეორე თვეში

(2) შემოდგომის პირველ თვეში

(3) გაზაფხულის მესამე თვეში

(4) ზამთრის მეორე თვეში

❖ **გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად მოიტანეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.**

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
გაიანემ დაურეკა სუსანას _____ _____		
სუსანამ დაურეკა გაიანეს _____ _____		
სუსანა გამოცდილი მასწავლებელია _____ _____		
სუსანამ ტელეფონით უნდა გააკეთოს განაცხადი _____ _____		
სუსანა და გაიანე მეგობრები არიან _____ _____		
გაიანე ყურადღებიანი ადამიანია _____ _____		

წაიკითხეთ მასწავლებელთა სატრენინგო კურსის პროგრამა.

სატრენინგო კურსის პროგრამა, თბილისი, 2012 (9-11 სექტემბერი, ოთხშაბათი-პარასკევი)

	9 სექტემბერი	10 სექტემბერი	11 სექტემბერი
9.00 10.00	• რეგისტრაცია • სესია თემაზე - სწავლების ახალი მიდგომები	• სესია თემაზე - კულტურათა დიალოგი	• დასკვნითი შემაჯამებელი სესია
11.30	შესვენება	შესვენება	შესვენება
12.00	• სესია თემაზე - ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები	• ქართულის გაკვეთილებზე დასწრება (54-ე სომხურენოვანი საჯარო სკოლა და 64-ე აზერბაიჯანულენოვანი საჯარო სკოლა)	• ექსკურსია მცხეთაში
14.00	სადილი სასტუმროში	სადილი რესტორან „ძველ თბილისში“	
16.00	• კომპიუტერული კლასის მონახულება მე-12 რუსულენოვან საჯარო სკოლაში	• შეხვედრა ქართული ენის მასწავლებლებთან და პრობლემებზე საუბარი	
18.00 20.00 23.00	• თავისუფალი დრო	• სპექტაკლზე დასწრება	• ვახშამი სასტუმროში • გამგზავრება

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **როდის მიდიან ტრენინგის მონაწილეები ორმოცდამეთოთხმეტე საჯარო სკოლაში?**

(1) ხუთშაბათს
(2) ორშაბათს
(3) პარასკევს
(4) სამშაბათს

II. **რომელ საათზეა დაგეგმილი ვახშამი სასტუმროში?**

(1) 11 სექტემბერს, ცხრა საათზე
(2) 10 სექტემბერს, რვა საათზე
(3) 11 სექტემბერს, დილის რვა საათზე
(4) 11 სექტემბერს, საღამოს რვა საათზე

III. **რომელ საათზე იწყება შესვენება?**

(1) თორმეტის ნახევარზე
(2) თერთმეტის ნახევარზე

(3) პირველის ნახევარზე

(4) თორმეტის ოც წუთზე

IV. **რომელი სესიის თემაა „კულტურათა დიალოგი“?**

(1) ათი სექტემბრის ათსაათიანი სესიის

(2) ცხრა სექტემბრის ათსაათიანი სესიის

(3) ათი სექტემბრის თორმეტსაათიანი სესიის

(4) თერთმეტი სექტემბრის ათსაათიანი სესიის

V. **როდის მიდიან ტრენინგის მონაწილეები საქართველოს ისტორიულ დედაქალაქში?**

(1) თორმეტში თორმეტ საათზე

(2) ცხრაში თორმეტ საათზე

(3) თერთმეტში თორმეტ საათზე

(4) ცხრაში თორმეტ საათზე

VI. **რომელი საათიდან აქვთ ტრენინგის მონაწილეებს თავისუფალი დრო?**

(1) შვიდი საათიდან

(2) დილის ექვსი საათიდან

(3) საღამოს ექვსი საათიდან

(4) საღამოს რვა საათიდან

VII. **როდის სადილობენ ტრენინგის მონაწილეები რესტორანში?**

(1) ათში ექვს საათზე

(2) ათში ორ საათზე

(3) ცხრაში რვა საათზე

(4) ათში ოთხ საათზე

VIII. **რომელ დღეს მიდიან ტრენინგის მონაწილეები თეატრში?**

(1) სამშაბათს

(2) ხუთშაბათს

(3) პარასკევს

(4) ოხშაბათს

IX. **ვინ არის ტრენინგების ორგანიზატორი?**

(1) განათლების სამინისტრო

(2) პედაგოგთა ასოციაცია

(3) მასწავლებელთა კავშირი

(4) არ ჩანს

- განცხადებების კოლაჟი.

I.

განცხადება 1.

შუახევის მესამე საჯარო სკოლას სჭირდება ცეკვის მასწავლებელი დაწყებით კლასებში. სამუშაო საათები: 3 სთ/კვირაში. სავარაუდო ხელფასი: 70-80 ლარი/თვეში. საკვალიფიკაციო მოთხოვნა: ქორეოგრაფი - პედაგოგიური განათლება. განაცხადი მიიღება სკოლის დირექტორის სახელზე. განაცხადის მიღების ბოლო ვადაა 2012 წლის 31 აგვისტო.
5 თებერვალი, 2012წ.

განცხადება 2.

კერძო სკოლა „ფესვები" აცხადებს კონკურსს მუსიკის მასწავლებლის ვაკანსიაზე. სამუშაო საათები: 18 სთ/კვირაში. სავარაუდო ხელფასი: 250-300 ლარი/თვეში.
მისამართი: თბილისი, გლდანი, IX მიკრორაიონი, მესამე კვარტალი.
ტელეფონი: 558230223; 579035377
განაცხადის შეტანის წესი: განცხადება დირექტორის სახელზე. შეიძლება დარეკვაც.
16 მაისი, 2012წ.

განცხადება 3.

რუსთავის მე-7 საჯარო სკოლა აცხადებს კონკურსს დაწყებითი კლასების პედაგოგის ვაკანსიაზე (კლასი: 1-4).
საკვალიფიკაციო მოთხოვნები: გვესაჭიროება სერტიფიცირებული პედაგოგი მაგისტრის ხარისხით.
სავარაუდო ანაზღაურება: 376-390 ლარი/თვეში
განაცხადის შეტანის წესი: CV (რეზიუმე) შესაძლებელია წარმოადგინოთ როგორც პირადად, ასევე იმეილზე გადმოგზავნით. სამუშაო საათებია : 9 -დან 16 საათამდე.
ვაკანსიების რაოდენობა: 1
გამოქვეყნების თარიღი: 16.05. 2012წ.
ბოლო ვადა: 30 ივნისი, 2012წ.
მისამართი: ქ. რუსთავი მაჩაბელის N3
ტელეფონი: 0351 250371
ელფოსტა: rust7@gmail.com

❖ *წაიკითხეთ და შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **რომელ სკოლას სჭირდება ქორეოგრაფი?**
(1) რუსთავის
(2) თბილისის
(3) შუახევის

II. **რომელ სკოლას სჭირდება დაწყებითი კლასების პედაგოგი?**
(1) თბილისის
(2) რუსთავის
(3) შუახევის

III. **რომელ სკოლას სჭირდება მუსიკის მასწავლებელი?**
(1) შუახევის მესამე საჯარო სკოლას
(2) თბილისის კერძო სკოლა „ფესვებს"
(3) რუსთავის მეშვიდე საჯარო სკოლას

IV. **რომელი სკოლა სთავაზობს მასწავლებელს ანაზღაურებას დაახლოებით ოთხას ლარს თვეში?**
(1) რუსთავის მეშვიდე საჯარო სკოლა
(2) თბილისის
(3) შუახევის

V. **რომელი სკოლა სთავაზობს მასწავლებელს ანაზღაურებას სამას ლარამდე თვეში?**
(1) რუსთავის მეშვიდე საჯარო სკოლა
(2) თბილისის კერძო სკოლა
(3) შუახევის საჯარო სკოლა

VI. **რომელი სკოლა ითხოვს ავტობიოგრაფიას?**
(1) რუსთავის მეშვიდე საჯარო სკოლა
(2) თბილისის
(3) შუახევის

VII. **რომელი სკოლის საკვალიფიკაციო მოთხოვნაა მაგისტრის ხარისხი?**
(1) რუსთავის მეშვიდე საჯარო სკოლა
(2) თბილისის
(3) შუახევის

VIII. **რომელ განცხადებაშია მითითებული ელექტრონული მისამართი?**
(1) პირველ
(2) მეორე
(3) მესამე
(4) სამივე

IX. **რომელ განცხადებაში არ არის მითითებული განაცხადის მიღების ბოლო თარიღი?**
(1) პირველ
(2) მეორე
(3) მესამ

(4) არცერთ

X. **რომელ განცხადებაში არ არის მითითებული ტელეფონის ნომერი?**

(1) პირველ

(2) მეორე

(3) მესამე

(4) არცერთ

XI. **რომელ განცხადებაშია მითითებული ტელეფონის ორი ნომერი?**

(1) პირველ

(2) მეორე

(3) მესამე

(4) სამივე

XII. **რის პედაგოგს სთავაზობენ ყველაზე მეტ ანაზღაურებას?**

(1) სიმღერის

(2) ცეკვის

(3) დაწყებითი კლასების

XIII. **რის მასწავლებელს სთავაზობენ ყველაზე ნაკლებ ანაზღაურებას?**

(1) ცეკვის

(2) დაწყებითი კლასების

(3) სიმღერის

XIV. **რომელი სკოლის სამუშაო საათებია დილის ცხრიდან საღამოს ოთხამდე?**

(1) რუსთავის სკოლის

(2) თბილისის სკოლის

(3) შუახევის სკოლის

XV. **რომელ სკოლას აქვს მითითებული ვაკანსიების რაოდენობა?**

(1) სამივეს

(2) შუახევის სკოლას

(3) თბილისის სკოლას

(4) რუსთავის სკოლას

❖ გაარკვიეთ, ქვემოთ მოცემული ინფორმაციიდან რომელია სწორი და რომელი არასწორი. მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პლუსით /+/ ან მინუსით /-/ და პასუხის დასადასტურებლად მოიტანეთ ტექსტიდან შესაბამისი ადგილი.

ინფორმაცია	სწორია	არასწორია
კერძო სკოლა „ფესვები“ მდებარეობს დედაქალაქში		
ცეკვის მასწავლებლის ვაკანსიაზე განაცხადი მიიღება ზაფხულის ბოლო დღის ჩათვლით		
მუსიკის მასწავლებელმა ყოველდღე უნდა ჩაატაროს გაკვეთილები		
შუახევის საჯარო სკოლაში განაცხადის წარსადგენად აუცილებელია მისვლა		
კერძო სკოლაში განაცხადის გაკეთება შეიძლება ტელეფონზე დარეკვითაც		
რუსთავის საჯარო სკოლა მუსიკის მასწავლებელს თვეში ოთხას ლარს გადაუხდის		
რუსთავის სკოლამ განცხადება ივნისში გამოაქვეყნა		
სამივე სკოლაში მითითებულია სწავლის დაწყების თარიღი		
დაწყებითი კლასების პედაგოგს უნდა ჰქონდეს სერტიფიკატი		

II.

განცხადება № 1.

10:20 13.03.2009

აქსესუარების მაღაზია „მოტივი“ აცხადებს ვაკანსიას გამყიდველ-კონსულტანტის თანამდებობაზე.

თუ შენ ხარ 18-25 წლის ახალგაზრდა, გიყვარს ელექტრონული მუსიკა, გამოგზავნე შენი ავტობიოგრაფია შენივე ფოტოსურათით იმეილზე info@motiv.ge აუცილებელი კრიტერიუმები:

- ელექტრონული მუსიკის ცოდნა;
- ინგლისურის და კომპიუტერის ცოდნა.

განცხადება № 2.

16:00. 23.03.2006

კომპანია „დელტას“ ესაჭიროება მამაკაცი სამშენებლო მასალების მომმარაგებლად. უნდა საუბრობდეს ინგლისურად, ჰქონდეს მართვის მოწმობა და სამშენებლო ინდუსტრიაში მუშაობის გამოცდილება.

ტ. 5 55 109404

განცხადება № 3.

ვიმუშავებ ნებისმიერ მარკეტში ან ტანსაცმლის მაღაზიაში კონსულტანტად ან გამყიდველად, ვარ 30 წლის, სასიამოვნო გარეგნობის. ტელ: 555737532

განცხადების თარიღი: **18/01/06** შენახვის ვადა: **02/02/06**-მდე

განცხადება № 4.

16/01/2006

ინტერნეტკლუბი „ულტიმა“ აცხადებს კონკურსს ოპერატორის ვაკანტურ ადგილზე მხოლოდ ვაჟებისთვის.

პირობები: მორიგეობა ყოველ მესამე დღეს. დღიური ხელფასი 15 ლარი.

მისამართი: ვაჟა-ფშაველას პრ.№11 მეტრო სამედიცინო ინსტიტუტთან.

საკონტაქტო პირი: თეა. ტ. 37-29-24 . 577 75-05-08 .

განცხადება № 5.

ვარ ახალგაზრდა ქალბატონი. მყავს ოჯახი, ვცხოვრობ თბილისში. განათლება – უმაღლესი. ბრწყინვალედ ვფლობ ქართულ და რუსულ ენებს. ვეძებ სამსახურს რესტორანში, ბარმენად. ამ სფეროში მაქვს 6 წლის სტაჟი.

ლალი

ტ. 598 222132

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **რომელ განცხადებაშია მითითებული ანაზღაურება?**
(1) მესამე
(2) მეოთხე
(3) მეორე
(4) მეხუთე

II. **რომელ განცხადებებში მოითხოვენ უცხო ენის ცოდნას?**
(1) მეოთხესა და მეხუთეში
(2) მესამესა და მეოთხეში
(3) პირველსა და მეორეში
(4) მესამესა და მეხუთეში

III. **რომელი განცხადების პირობაა მუშაობა სამ დღეში ერთხელ?**
(1) მეორე
(2) პირველი
(3) მესამე
(4) მეხუთე

IV. **რომელი განცხადებაა დათარიღებული ახალი წლის პირველი დღით?**
(1) მეოთხე
(2) მეორე
(3) მესამე
(4) მეხუთე

V. **რომელი განცხადებაშია მითითებული კომპანიის მისამართი?**
(1) პირველ
(2) მეორე
(3) მეოთხე
(4) მეხუთე

VI. **რომელი განცხადებაა დაუთარიღებელი?**
(1) მესამე
(2) მეხუთე
(3) მეორე
(4) პირველი

VII. **რომელი განცხადების ავტორი ეძებს ბარმენის სამსახურს?**
(1) მესამე
(2) მეოთხე
(3) მეხუთე
(4) მეორე

VIII. **რომელი განცხადებაა ინტერნეტში განთავსებული ოთხ საათზე?**
(1) პირველი
(2) მეორე

(3) მესამე

(4) მეოთხე

IX. რომელ განცხადებას არ ჰყავს ავტორი?

(1) მესამეს

(2) მეორეს

(3) პირველს

(4) მეხუთეს

X. რომელი განცხადების ავტორები აწყობენ კონკურსს მხოლოდ მამაკაცებისთვის?

(1) მეორე

(2) მეოთხე

(3) მესამე

(4) მეხუთე

XI. რომელ განცხადებაშია მითითებული ავტორის ასაკი?

(1) მესამე

(2) მეხუთე

(3) მეორე

(4) მეოთხე

XII. რომელ განცხადებაშია მითითებული ავტორის საცხოვრებელი ადგილი?

(1) მეხუთე

(2) მეორე

(3) მესამე

(4) მეოთხე

XIII. რომელ განცხადებაშია დაწესებული ვაკანსიაზე კანდიდატის ასაკობრივი ზღვარი?

(1) მეორე

(2) პირველ

(3) მესამე

(4) მეოთხე

XIV. რომელ განცხადებაშია მითითებული ელექტრონული მისამართი?

(1) მეორე

(2) პირველ

(3) მესამე

(4) მეოთხე

XV. რომელ განცხადებაშია აქცენტი გაკეთებული გარეგნობაზე?

(1) მესამე

(2) მეხუთე

(3) პირველ

(4) მეოთხე

XVI. როგორ იცის მეხუთე განცხადების ავტორმა ქართული და რუსული?

(1) კარგად

(2) ძალიან კარგად

(3) საშუალოდ
(4) ცუდად

✓ პროფესიული ავტობიოგრაფია (CV)

მერაბ დანელია
დაბ.: 1962 წლის 29 თებერვალი.
მისამართი: თბილისი, ნუცუბიძის პლატო, V მკრ, მე-10 კორპ., ბ. 22.
საკონტაქტო ინფორმაცია: ტელეფონი: 2-39-52-29; 595-52-54-22
ელექტრონული ფოსტა mdanelia@gmail.com

განათლება, სამეცნიერო/აკადემიური ხარისხი

	წლები	უმაღლესი სასწავლებლის დასახელება	სპეციალობა	აკადემიური ხარისხი
1	1986-1989	ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ასპირანტურა		ფილ. მეცნ. დოქტორი
2	1980-1985	თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ფილოლოგი	

სამუშაო გამოცდილება

	წლები	თანამდებობა	დეპარტამენტის/განყოფილების დასახელება	ორგანიზაციის დასახელება
1	2011-დან დღემდე	პროფესორი	ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი	თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
2	2004-დან დღემდე	ექსპერტი	-	ენის მოდელირების ასოციაცია
3	1988-2001	უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი	ქართველურ ენათა განყოფილება	ენათმეცნიერების ინსტიტუტი
4	1992-1995	რედაქტორი	გაზეთი „დროება“	შპს გაზეთი „დროება“
5	1990-1997	დოცენტი	ქართული ენის კათედრა	სულხან-საბა ორბელიანის სახ. პედაგოგიური ინსტიტუტი
6	2001-2004	სამმართველოს უფროსი	ინფორმაციისა და ანალიტიკის სამმართველო	საქართველოს ენის სახელმწიფო პალატა

სამეცნიერო ნაშრომების რაოდენობა - 62

სამეცნიერო საგრანტო პროექტებში მონაწილეობა

წლები	როლი პროექტში	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია
2012-	პროექტის ხელმძღვანელი	ლაზურისა და მეგრულის შეპირისპირებითი გრამატიკა	ეროვნული სამეცნიერო ფონდი
2011 წ. 1 მაისი - 2011 წ. 30 ივნისი	მასწავლებელთა ტრენერი	ქართულის, როგორც მეორე ენის მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების პროგრამა	საქ. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
2006-2008	ექსპერტი	„ენობრივი სიტუაცია თანამედროვე საქართველოში“	ფონდი „ფოლკსვაგენი“
2005 წ:	მასწავლებელთა ტრენერი; მონიტორინგის ჯგუფის წევრი;	ენის კურსები საჯარო მოხელეთათვის	ევთოს ეროვნულ უმცირესობათა უმაღლესი კომისია
2002	წიგნის ავტორი	ქართული ენის თვითმასწავლებელი აზერბაიჯანულენოვანი მოსახლეობისათვის	ფონდი "ღია საზოგადოება საქართველო"

კომპიუტერული პროგრამების ცოდნა: მაიკროსოფტ ოფისი

ენების ცოდნა:

	ენის დასახელება	ლექსიკონით	საშუალოდ	კარგად	თავისუფლად
1	ქართული ენა				+
2	რუსული ენა			+	
3	ინგლისური ენა			+	
4	გერმანული ენა	+			

ჰობი: მოგზაურობა

❖ *შემოხაზეთ სწორი პასუხები:*

I. **სად მუშაობს ამჟამად მერაბ დანელია?**
(1) თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და ენის მოდელირების ასოციაციაში
(2) გაზეთ „დროებაში"
(3) პედაგოგიურ ინსტიტუტში
(4) საქ. ენის სახელმწიფო პალატაში

II. **რომელ მიკრორაიონში ცხოვრობს მერაბ დანელია?**
(1) მესამე
(2) მეოთხე
(3) მეხუთე
(4) მეშვიდე

III. **რამდენი ენა იცის მერაბ დანელიამ კარგად?**
(1) ორი
(2) სამი
(3) ერთი
(4) ოთხი

IV. **რომელი ენა იცის მერაბ დანელიამ საშუალოდ?**
(1) ქართული
(2) ინგლისური
(3) გერმანული
(4) რუსული

V. **რომელი პროექტის დამფინანსებელია კომპანია ფონდი „ფოლკსვაგენი"?**
(1) „ლაზურისა და მეგრულის შეპირისპირებითი გრამატიკა"
(2) „ენობრივი სიტუაცია თანამედროვე საქართველოში"
(3) ქართული ენის თვითმასწავლებელი აზერბაიჯანულენოვანი მოსახლეობისათვის
(4) ენის კურსები საჯარო მოხელეთათვის

VI. **რამდენ პროექტში აქვს მონაწილება მიღებული მერაბ დანელიას?**
(1) ხუთ
(2) სამ
(3) ორ
(4) ოთხ

VII. **რომელ წელს დაფინანსდა პროექტი „ენის კურსები საჯარო მოხელეთათვის"?**
(1) ორი ათას შვიდ წელს
(2) ორი ათას ხუთ წელს
(3) ორი ათას თხუთმეტ წელს
(4) ორი ათას ორ წელს

VIII. **რამდენწლიანია პროექტი „ენობრივი სიტუაცია თანამედროვე საქართველოში"?**
(1) ორწლიანი
(2) სამწლიანი
(3) ერთლიანი
(4) ხუთწლიანი

IX. **სად მუშაობდა მერაბ დანელია 2003 წელს?**
(1) საქ. ენის სახელმწიფო პალატაში
(2) საქ. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში
(3) ენათმეცნიერების ინსტიტუტში

(4) ენის მოდელირების ასოციაციაში

X. **რომელ პროექტზე მუშაობს ამჟამად მერაბ დანელია?**

(1) „ლაზურისა და მეგრულის შეპირისპირებითი გრამატიკა“

(2) „ენობრივი სიტუაცია თანამედროვე საქართველოში“

(3) „ენის კურსები საჯარო მოხელეთათვის“

(4) „მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს“

XI. **რომელი ენა იცის ყველაზე კარგად მერაბ ,ანელიამ?**

(1) რუსული

(2) ქართული

(3) ინგლისური

(4) გერმანული

XII. **რას საქმიანობდა მერაბ დანელია ორი ათას თერთმეტი წლის პირველი მაისიდან ორი ათას თერთმეტი წლის წლის ოცდაათ ივნისამდე?**

(1) აბარებდა გამოცდებს

(2) ატარებდა გამოცდებს

(3) ატარებდა ტრენინგებს

(4) მღეროდა გუნდში

XIII. **რომელ პროექტშია მერაბ დანელია ექპერტის როლში?**

(1) „ენობრივი სიტუაცია თანამედროვე საქართველოში“

(2) „ლაზურისა და მეგრულის შეპირისპირებითი გრამატიკა“

(3) „ენის კურსები საჯარო მოხელეთათვის“

(4) ქართული ენის თვითმასწავლებელი აზერბაიჯანულენოვანი მოსახლეობისათვის

XIV. **რა არის მერაბ დანელიას გატაცება?**

(1) ცურვა

(2) ხატვა

(3) მოგზაურობა

(4) მგზავრობა

XV. **რამდენი ნაშრომის ავტორია მერაბ დანელია?**

(1) სამოცდათორმეტი

(2) ორმოცდათორმეტი

(3) სამოცდაორი

(4) ოცდაორი

➢ სარეკლამო განცხადებები

ტურისტული სააგენტოები

✦ „გზა“

სააგენტო „გზა“ გთავაზობთ ტურებს ისტორიული და მითიური საქართველოს თემატიკით.

ისტორიული საქართველო – მარშრუტი გთავაზობთ მოგზაურობას საქართველოში, რომელიც იწყება დედაქალაქის, თბილისის დათვალიერებით. შემდეგ მოგზაურობა გრძელდება კახეთსა და საქართველოს მთიან რეგიონებში. შესაძლებლობა გექნებათ დაათვალიეროთ საქართველოს გული – ქართლი, რომელიც მდიდარია ისტორიული ძეგლებით, აგრეთვე კოლხეთი, ოქროს საწმისის მხარე და დაასრულოთ თქვენი მოგზაურობა შავი ზღვის სანაპიროზე, ქალაქ ბათუმში.

„მითიური საქართველო“ – გთავაზობთ მოგზაურობას საქართველოს მთიან რეგიონებში: სვანეთში, თუშეთსა თუ ხევსურეთში, სადაც საშუალება მოგეცემათ დაათვალიეროთ 1600-დან – 2500 მეტრის სიმაღლეზე მდებარე სოფლები არაჩვეულებრივი პეიზაჟებით, ეთნოგრაფიული მუზეუმები. მოგზაურობაში შედის თბილისის, აგრეთვე დასავლეთ საქართველოს ძველი დედაქალაქის – ქუთაისის დათვალიერება, აღმოსავლეთ საქართველოს ყოფილი დედაქალაქისა და მევენახეობისა და მეღვინეობის ცენტრის, თელავის ნახვა.

✦ „ბილიკი“

„ბილიკი“ გთავაზობთ საქართველოში ტურების საუკეთესო არჩევანს, რომელშიც შედის ტრანსპორტი, დაბინავება, დახვედრა, გიდი და ინსტრუქტორი, სასტუმროს დაჯავშნა, აღჭურვილობა, დაზღვევა, ფოტომომსახურება, კვება, გასართობი პროგრამები...

„ბილიკი“ გთავაზობთ ტურებსა და ექსკურსიებს საქართველოს ყველა კუთხეში, შეგიძლიათ შეარჩიოთ კულტურული, სათავგადასავლო და სხვა ტიპის ტურები.

✦ „მოგზაური“

„მოგზაური“ გთავაზობთ ტურებს აჭარაში, გუდაურში, ბაკურიანში, ექსკურსიებს თბილისის გარშემო. „მოგზაური“ დაგიგეგმავთ და ორგანიზებას გაუწევს თქვენს დასვენებას.

✦ „მეგზური“

კომპანია „მეგზური“ გთავაზობთ მოგზაურობას საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში, კომპანიის მომსახურების ფარგლებში შეგიძლიათ თქვენთვის სასურველი ნებისმიერი ტიპის მოგზაურობა აირჩიოთ.

- „გიდი“

კოძკანია „გიდი“ გთავაზობთ ტურებს საქართველოს მასშტაბით როგორც კერძო პირებს, ისე ტურისტულ ჯგუფებს.

„გიდი“ სრულ მომსახურებას გთავაზობთ, რომელიც მაქსიმალურ კომფორტსა და სიამოვნებას მოგანიჭებთ.

❖ *რომელი კომპანია გვთავაზობს (შემოხაზეთ სწორი ვარიანტები):*

I. **მოგზაურობას კახეთსა და საქართველოს მთიან რეგიონებში:**
(1) „გზა“
(2) „ბილიკი“
(3) „მოგზაური“
(4) „მეგზური“

II. **ტურს აჭარაში:**
(1) „ბილიკი“
(2) „მოგზაური“
(3) „მეგზური“
(4) „გიდი“

III. **ფოტომომსახურებას:**
(1) „გზა“
(2) „ბილიკი“
(3) „მეგზური“
(4) „გიდი“

IV. **ტურებს როგორც კერძო პირებს, ისე ტურისტულ ჯგუფებს:**
(1) „მოგზაური“
(2) „ბილიკი“
(3) „მეგზური“
(4) „გიდი

V. **1600-დან – 2500 მეტრის სიმაღლეზე მდებარე სოფლების დათვალიერებას:**
(1) „მოგზაური“
(2) „ბილიკი“
(3) „მეგზური“
(4) „გზა“

VI. **ტურებს ისტორიული და მითიური საქართველოს თემატიკით:**
(1) „ბილიკი“
(2) „მოგზაური“
(3) „გზა“
(4) „გიდი“

VII. ექსკურსიებს თბილისის გარშემო:

(1) „მეგზური“

(2) „მოგზაური“

(3) „გზა“

(4) „გიდი“

VIII. მოგზაურობას შავი ზღვის სანაპიროზე:

(1) „ბილიკი“

(2) „მოგზაური“

(3) „გზა“

(4) „გიდი“

IX. ტურების საუკეთესო არჩევანს:

(1) „გიდი“

(2) „ბილიკი“

(3) „მოგზაური“

(4) „მეგზური“

X. სათავგადასავლო ტურებს:

(1) „მეგზური“

(2) „მოგზაური“

(3) „ბილიკი“

(4) „გიდი“

XI. ტურს გუდაურში:

(1) „მეგზური“

(2) „მოგზაური“

(3) „გზა“

(4) „გიდი“

XII. მაქსიმალურ კომფორტს:

(1) „მეგზური“

(2) „გზა“

(3) „გიდი“

(4) „ბილიკი“

XIII. რომელია ოქროს საწმისის მხარე?

(1) ხევსურეთი

(2) კახეთი

(3) რაჭა

(4) კოლხეთი

XIV. რომელი კომპანიის სერვისში შედის დაზღვევა?

(1) „მეგზურის“

(2) „ბილიკის“

(3) „მოგზაურის“

(4) „გიდის“

XV. სად შეგვიძლია დავათვალიეროთ ეთნოგრაფიული მუზეუმები?

(1) სვანეთში, თუშეთსა თუ ხევსურეთში
(2) იმერეთსა და ლეჩხუმში
(3) ფშავში
(4) ქართლსა და მთიულეთში

XVI. რომელია დასავლეთ საქართველოს ძველი დედაქალაქი?

(1) ახმეტა
(2) ზუგდიდი
(3) ბათუმი
(4) ქუთაისი

XVII. რომელია მევენახეობისა და მეღვინეობის ცენტრი?

(1) გორი
(2) სოხუმი
(3) ცხინვალი
(4) თელავი

XVIII. რომელია საქართველოს გული?

(1) თუშეთი
(2) გურია
(3) ქართლი
(4) სამეგრელო

➢ ავტობიოგრაფია

მე ვარ თეა ნონიკაშვილი, დავიბადე 1978 წელს გორში, 1984 წელს სწავლა დავიწყე გიორგი ერისთვის სახელობის ხიდისთვის საჯარო სკოლაში, 1994 წელს ჩავირიცხე გორის სამედიცინო სასწავლებელში მედდის საქმის სპეციალობით, რომლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ 1997 წელს სწავლა გავაგრძელე ცხინვალის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტზე ბიოლოგია-ქიმიის სპეციალობით, რომელიც ასევე წარჩინებით დავამთავრე 2002 წელს, 1999 წლიდან დღემდე ვმუშაობ ხიდისთავის საჯარო სკოლაში ბიოლოგიის მასწავლებლად. 2011 წელს ჩავაბარე სასერტიფიკაციო გამოცდები და ვარ ბიოლოგიის სერტიფიცირებული მასწავლებელი. ვარ ინოვაციურ მასწავლებელთა ფორუმის გამარჯვებული, სადაც დავიკავე მე-3 ადგილი.

- გადაიყვანეთ ტექსტი მესამე პირში.

- დაწერეთ თქვენი ავტობიოგრაფია.

შეავსეთ კროსვორდი.

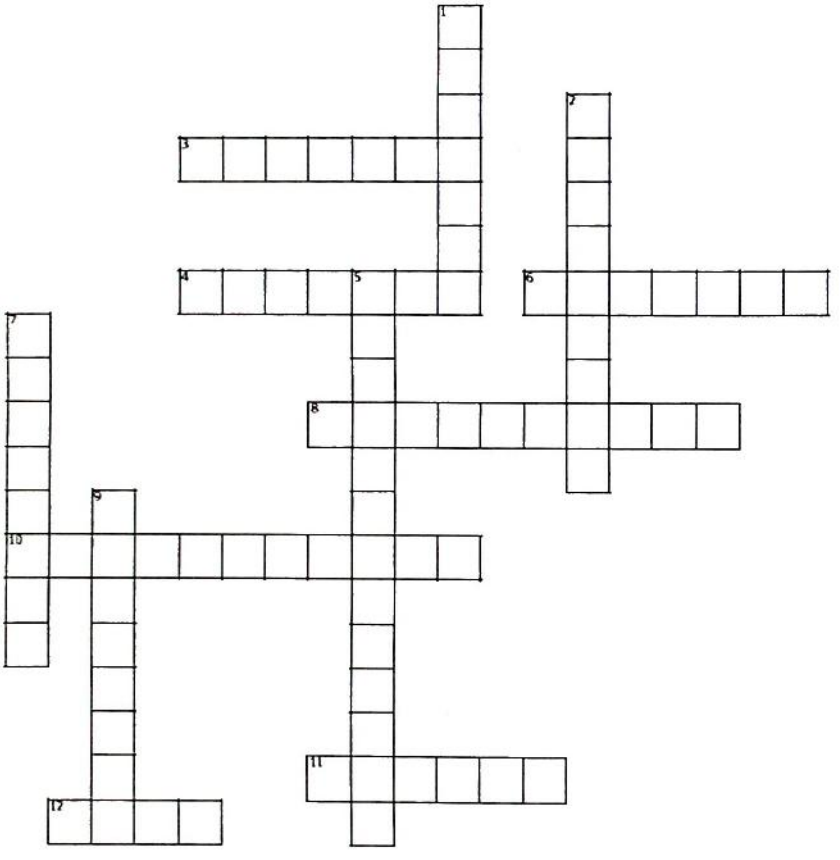

ჰორიზონტალურად

3. ბიოლოგიის სპეციალისტი

4. შრომის საფასური

6. ბუნების სურათი

8. ცეკვის სპეციალისტი

10. კბილის ექიმი

11. ვიწრო გზა

12. მეგზური

ვერტიკალურად

1. ტურისტული მოგზაურობის მონაწილე

2. ვისაც სამუშაო არა აქვს

5. საკუთარი ბიოგრაფია

7. თავისუფალი ადგილი, თანამდებობა

9. მონაწილეთა შორის საუკეთესოს გამოსავლენი ღონისძიება